

REFERENTNA PONUDA HT MOSTARA
ZA USLUGU PRISTUPA IZDVOJENOJ LOKALNOJ PETLJI

kolovoz, 2012. godine

SADRŽAJ

1. Opći uvjeti 3
1.1. Uvod 3
1.2. Osnovna načela, ograničenja i važenje Referentne ponude 3
1.3. Defnicije 4
2. Usluga pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji 6
2.1. Opis usluge 6
2.1.1. Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji 6
2.1.2. Zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji 7
2.2. Usluga kolokacije 7
2.3. Kvaliteta usluge 8
2.4. Smetnje 8
2.5. Privremena obustava usluge 9
2.6. Cijene usluga 10
2.6.1. Cijene, obračun i fakturiranje 10
2.6.2. Izmjena cijena 10
2.6.3. Instrumenti osiguranja plaćanja 10
3. Informacijski sustavi 11
3.1. Opis usluge 11
3.2. Uvjeti korištenja IT sustava 11
4. Odgovornosti 11
5. Prava intelektualnog vlasništva 12
6. Povjerljivost 12
7. Izmjena ugovora i rješavanje sporova 12
DODATAK 1: Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji 13
DODATAK 2: Opis usluge zajednički pristup 18
DODATAK 3: Procedure podnošenja zahtjeva za prethodni pristup informacijama . 23
DODATAK 4: Procedure podnošenja zahtjeva za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i započinjanje pregovora 24
DODATAK 5: Ugovor za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji 26
DODATAK 6: Usluga kolokacije 48
DODATAK 7: Procedure podnošenja zahtjeva za kolokaciju i uspostava kolokacije 63
DODATAK 8: Ugovor za uslugu kolokacije 69
DODATAK 9: Procedure za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje 72
DODATAK 10: Izjava o povjerljivosti 75
DODATAK 11: Cijene 77
DODATAK 12: Kontakti 81
DODATAK 13: Ispitivanje kompatibilnosti mreže 82
DODATAK 14: Prijava i otklanjanje kvara 83
DODATAK 15: Naknade u slučaju zakašnjenja s isporukom usluge 85
DODATAK 16: Obrasci 87
DODATAK 17: Planiranje i narudžba kapaciteta 93
DODATAK 18: Informacije o pristupnoj mreži i lokacijama glavnog razdjelnika 96

1. Opći uvjeti

1.1. Uvod

Referentna ponuda za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji (dalje u tekstu: Referentna ponuda) JP Hrvatskih telekomunikacija d.d. Mostar (dalje u tekstu: HT Mostar) napravljena je u skladu sa Zakonom o komunikacijama i Pravilom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji broj 35/2008.
Ovom Referentnom ponudom definiraju se uvjeti pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji koje HT Mostar omogućuje ovlaštenom operatoru sa važećom dozvolom za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga i dozvolom za pružanje usluga pristupa Internetu koje je izdala Regulatorna agencija za komunikacije (dalje u tekstu: Operator korisnik).

Pristup izdvojenoj lokalnoj petlji koji pruža HT Mostar opisan je u ovoj Referentnoj ponudi i obuhvaća sljedeće usluge:

(1) Usluga pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji u pristupnoj mreži HT Mostara
   a. Potpuni pristup
   b. Zajednički pristup

(2) Usluga kolokacije
   - fizička kolokacija
   - udaljena kolokacija
   - virtualna kolokacija

(3) Usluge informacijskog sustava

Operator korisnik može koristiti usluge iz ove Referentne ponude samo za pružanje javnih govonih usluga u nepokretnoj mreži i usluga prijenosa podataka velikim brzinama za stalni pristup Inetnetu.

1.2. Osnovna načela, ograničenja i važenje Referentne ponude

Pristupom izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara Operatoru korisniku omogućeno je pružanje usluge pristupa nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži krajnjim korisnicima putem pristupne mreže HT Mostara. HT Mostar osigurava pristup izdvojenoj lokalnoj petlji samo za krajnje korisnike koji su spojeni na telekomunikacijsku mrežu HT Mostara ili korisnike na čijim je lokacijama dostupna nekorištena postojeća lokalna petlja (operativna rezerva ne podrazumjeva se dostupnom nekorištenom lokalnom petljom).
Pristup izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara pruža se u okviru postojećeg tehničkog i operativnog stanja HT Mostar mreže. U tom smislu HT Mostar nije dužan na temelju zahtjeva Operatora korisnika proširiti, izmijeniti, nadograditi, modernizirati ili unaprijediti postojeću pristupnu mrežu. HT Mostar nije obvezan, izvan opsega ove Referentne ponude, graditi dodatnu ili ulagati u novu telekomunikacijsku infrastrukturu ili mijenjati ili obnoviti postojeću infrastrukturu u svrhu korištenja kolokacijskog prostora.

Korištenje usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji opisane u ovoj Referentnoj ponudi ne mijenja i ne utječe na vlasništvo nad lokalnom petljom i pripadajućim mrežnim elementima kao ni vlasništvo nad opremom HT Mostara i Operatora korisnika. HT Mostar će u potpunosti zadržati vlasništvo nad opremom i mrežnim elementima koji pripadaju HT Mostaru, a koje je HT Mostar instalirao ili dao instalirati za potrebe pružanja usluge.

HT Mostar nije odgovoran za sadržaj koji se prenosi putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara i kvalitetu usluga koje Operator korisnik pruža putem izdvojene lokalne petlje.

Usluge koje su predmet ove Referentne ponude pružit će se Operatoru korisniku temeljem sklopljenog Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji s HT Mostarom sukladno uvjetima utvrđenima u ovoj Referentnoj ponudi.

Usluga prenosivosti broja nije uređena ovom Referentnom ponudom. Prenosivost broja je zasebna usluga koja se ostvaruje temeljem Pravila o prenosivosti telefonskih brojeva. Međutim, u slučaju kada Operator korisnik za istog krajnjeg korisnika podnosi zahtjev za izdvajanje pojedine lokalne petlje i zahtjev za prijenos broja, HT Mostar će u suradnji sa Operatorom korisnikom vremenski uskladiti datume realizacije obje usluge, nakon što usluga prenosivosti broja bude omogućena.

Usluge ili dijelovi usluge koji su predmet ove Referentne ponude ne mogu se ustupiti na korištenje trećim stranama bez prethodne pisane suglasnosti HT Mostara.

Ako Operator korisnik prije sklapanja ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji već ima sklopljen ugovor s HT Mostarom o pristupu Internetu odnosno ugovor o korištenju ADSL usluge ili bilo koje slične usluge, taj ugovor odnosno ugovori neće se primjenjivati na pojedine lokalne petlje izdvojene temeljem ove Referentne ponude.

Nakon odobravanja Referentne ponude od strane Regulatorne agencije za komunikacije, HT Mostar je obvezan u pisanoj i elektronskoj formi ovu ponudu i objaviti.

1.3. Defnicije

Definicije navedene u ovoj Referentnoj ponudi vrijede samo za ovu Referentnu ponudu i nemaju utjecaja na definicije i pojmove u važećim zakonskim propisima i pravilima donesenim od strane nadležnih institucija.

Agencija označava Regulatornu agenciju za komunikacije koja je uspostavljena i funkcionira na osnovu Zakona o komunikacijama (“Sl. glasnik BiH”, broj 31/03 i 75/06);

Fizička kolokacija (*engl. Physical Collocation*) označava kolokacijsku uslugu pri kojoj se oprema operatora korisnika smješta u prostoriji glavnog razdjelnika imenovanog operatora ili u drugoj prostoriji na istoj lokaciji gdje se nalazi glavni razdjelnik u dogovoru sa imenovanim operatorom;

Glavni razdjelnik (*engl. Main Distribution Frame – MDF*) označava mjesto gdje završavaju lokalne petlje koje dolaze vanjskim kabelom i spajaju se na pretplatnički stupanj lokalne centrale imenovanog operatora;

Imenovani operator (*engl. Notified Operator*) označava operatora fiksne javne telefonske mreže koji je od strane Agencije imenovan operatorom telekomunikacija koji ima značajnu tržišnu snagu na tržištu usluga fiksne javne telefonske mreže;

Izdvajanje *(engl. Unbundling)* označava stavljanje na raspolaganje elemenata mreže i pripadajućih komponenata, funkcija ili usluga drugom operatoru i/ili davatelju usluga u svrhu pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga. Ovim se omogućava operatoru i/ili davatelju usluga da naruči mrežne elemente po izboru, plaćajući samo za kapacitete ili funkcije koji su mu potrebni. Ovo ne znači promjenu vlasništva nad kapacitetima i opremi, kojima se omogućava pristup;

Kolokacija (*engl. Collocation*) označava pružanje usluge iznajmljivanja fizičkog prostora, sa potrebnom infrastrukturom, za smještaj i priključivanje odgovarajuće opreme operatora

korisnika u svrhu korištenja usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji koju pruža imenovani operator;

Kolokacijski prostor označava prostor koji se dodjeljuje Operatoru korisniku za smještaj opreme;

Lokalna petlja (*engl. Local Loop*) označava metalni žični vod (upredena metalna parica) koji povezuje mrežnu završnu točku na lokaciji krajnjeg korisnika (pretplatnika) sa priključkom na glavnom razdjelniku lokalne centrale ili udaljenog pretplatničkog stupnja ili na nekom ekvivalentnom dijelu fiksne javne telefonske mreže (ITU-T Preporuka G.101 i P.10). Pojmovi "pretplatnička petlja" i "pretplatnička linija" odnose se na lokalnu petlju;

Lokalna pristupna mreža ili kraće pristupna mreža (*engl. Local Access Network*) se odnosi na kabelsku mrežu urađenu u tehnologiji kabela sa metalnim upredenim paricama, koja služi za povezivanje krajnjih korisnika (pretplatnika) na glavni razdjelnik pripadajuće lokalne centrale;

Lokalna potpetlja (*engl. Local Sub-Loop*) označava dio lokalne petlje koji povezuje mrežnu priključnu točku na lokaciji pretplatnika sa sabirnom točkom (točkom koncentracije) ili specificiranom posrednom pristupnom točkom u fiksnoj javnoj telefonskoj mreži;

Mrežna završna točka (*engl. Network Termination Point* – NTP) označava mjesto na kojem se spajaju lokalna petlja i kućna instalacija pretplatnika ili fizičku točku konekcije u kojoj se pruža pristup korisniku na javnu telekomunikacijsku mrežu;

Operativna rezerva označava određeni broj metalnih upredenih parica u svakom pojedinačnom pristupnom kabelu imenovanog operatora koje služe za otklanjanje kvarova i rješavanje drugih operativnih problema i koje nisu na raspolaganju za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

Operator korisnik (*engl. Beneficiary*) označava operatora koji je ovlašten da pruža telekomunikacijske usluge, posjeduje važeću dozvolu za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga i dozvolu za pružanje usluga pristupa Internetu i koji zadovoljava uvjete za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji sukladno ovoj Referentnoj ponudi;

Posredni kabel označava kabel od metalnih upredenih parica koji povezuje glavni razdjelnik i posredni razdjelnik. Ovisno o kolokaciji može biti unutarnji (fizička i virtualna kolokacija) i vanjski (udaljena kolokacija);

Posredni razdjelnik (Hand-over Distribution frame – HDF) označava razdjelnik koji se nalazi na točki kolokacije i koji je posrednim kabelom spojen na glavni razdjelnik imenovanog operatora i preko kojeg operator korisnik ostvaruje uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (*engl. Full Unbundled Access to The Local Loop*) označava pružanje usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji ili potpetlji imenovanog operatora, pri čemu se Operatoru korisniku omogućava korištenje punog frekvencijskog opsega upredene metalne parice;

Prateći kapaciteti (*engl. Related Facilities*) označavaju kapacitete koji su vezani za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji, a kojima je neophodan pristup Operatora korisnika da bi pružao usluge na konkurentskoj i pravičnoj osnovi, a naročito uključuju kolokaciju, spojne kabele i pristup odgovarajućim informacijskim sustavima;

Pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (*engl. Unbundled Access to The Local Loop*) označava uslugu pružanja potpunog ili zajedničkog pristupa lokalnoj petlji imenovanog operatora, pri čemu nema promjene vlasništva nad lokalnom petljom;

Spojni kabel označava kabel koji povezuje posredni razdjelnik na strani Operatora korisnika i telekomunikacijsku opremu operatora korisnika. Može biti vanjski i unutarnji;

Udaljena kolokacija (*engl. Distant Collocation*) označava kolokacijsku uslugu pri kojoj se oprema Operatora korisnika smješta izvan zgrade u kojoj se nalazi centrala imenovanog operatora, pri čemu se na odgovarajući način povezuje razdjelnik Operatora korisnika koji se nalazi na udaljenoj lokaciji sa glavnim razdjelnikom pripadajuće lokalne centrale imenovanog operatora;

Udaljeni pretplatnički stupanj označava dio komutacijskog sustava koji služi za prihvat telekomunikacijskog prometa pretplatnika, a povezan je na pripadajuću lokalnu centralu;

Virtualna kolokacija (*engl. Virtual Collocation*) označava kolokacijsku uslugu koja predstavlja alternativu fizičkoj kolokaciji, pri kojoj se oprema Operatora korisnika smješta u prostor imenovanog operatora, a tu opremu instalira, održava i njome upravlja imenovani operator bez dopuštenja pristupa operatoru korisniku;

Zajednički pristup lokalnoj petlji (*engl. Shared Access to The Local Loop*) označava pružanje usluge pristupa lokalnoj petlji ili potpetlji imenovanog operatora Operatoru korisniku, pri čemu se operatoru korisniku omogućava da koristi negovorni dio frekvencijskog opsega upredene metalne parice dok imenovani operator nastavlja koristiti lokalnu petlju za pružanje govorne telefonske usluge.

2. Usluga pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji

2.1. Opis usluge

Usluga pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara obuhvaća pružanje telekomunikacijskih usluga krajnjim korisnicima od strane Operatora korisnika. HT Mostar osigurava Operatoru korisniku pristup pojedinoj lokalnoj petlji za krajnje korisnike koji su spojeni na telekomunikacijsku mrežu HT Mostara ili korisnike na čijim je lokacijama dostupna postojeća slobodna upredena metalna parica, pod uvjetom da navedena upredena metalna parica u trenutku zahtjeva Operatora korisnika podržava jednu ili više kompatibilnih telekomunikacijskih usluga koje pruža HT Mostar.
Pristup izdvojenoj lokalnoj petlji pruža se isključivo zajedno sa uslugom kolokacije HT Mostara koja je također opisana u ovoj Referentnoj ponudi.
Odredbe koje se odnose na uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji primjenjuju se (izuzev ako nešto drugo nije izričito navedeno) na odgovarajući način i na potpuni pristup i na zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji.

2.1.1. Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

HT Mostar će omogućiti potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji raspoloživoj na pripadajućem razdjelniku unutar pristupne mreže HT Mostara pod sljedećim uvjetima:

- ako je između krajnjeg korisnika i HT Mostara instalirana raspoloživa upredena metalna parica
- ako pretplatnička linija nije privremeno isključena iz HT Mostar mreže,
- ako HT Mostar zaprimi zahtjev krajnjeg korisnika za prestankom pružanja usluga HT Mostara.

Usluga potpunog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji pruža se samo u slučaju ako postojeća linija krajnjeg korisnika radi na neprekidnoj upredenoj metalnoj parici bez upotrebe sustava višestruke iskoristivosti parice. HT Mostar nije obavezan proširivati svoju pristupnu mrežu niti instalirati sustav višestruke iskoristivosti parice u svrhu pružanja usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.
Usluga potpunog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji pruža se bez prijenosne ili komutacijske tehnologije. Podnajam uredene metalne parice nije dozvoljen.
HT Mostar pruža uslugu potpunog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji bez korištenja postojećih operativnih rezervi. Operativne rezerve koriste se u svrhu održavanja i otklanjanja kvarova na čitavoj pristupnoj mreži bez obzira tko pruža telekomunikacijske usluge putem korištene pristupne mreže HT Mostara. Specifikacija potpunog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji nalazi se u Dodatku 1 ove Referentne ponude.

2.1.2. Zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

HT Mostar će ponuditi Operetoru korisniku, u skladu sa svojim tehničkim i operativnim mogućnostima, pristup visokom pojasu frekvencijskog spektra iznad govornog pojasa putem upredene metalne parice dostupne za takav pristup na glavnom razdjelniku i na pristupnoj točki na strani krajnjeg korisnika. HT Mostar zadržava i dalje upotrebljava govorni pojas frekvencijskog spektra iste upredene metalne parice za pružanje svojih telefonskih usluga istom krajnjem korisniku.
HT Mostar će omogućiti zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji raspoloživoj na pripadajućem glavnom razdjelniku unutar svoje pristupne mreže pod sljedećim uvjetima:

- ako je između krajnjeg korisnika i HT Mostara instalirana raspoloživa upredena metalna parica koja podržava visoke brzine prijenosa,
- ako pretplatnička linija nije privremeno isključena iz HT Mostar mreže,
- ako je instalirana raspoloživa upredena metalna parica aktivna i u upotrebi bez sustava višestruke iskoristivosti parice za pristup govornoj usluzi HT Mostara.

Ako tijekom pružanja usluge zajedničkog pristupa, HT Mostar zaprimi zahtjev krajnjeg korisnika za prestankom pružanja usluga HT Mostara, HT Mostar će o istom obavijestiti Operatora korisnika. Ukoliko Operator korisnik želi bez prekida nastaviti pružati svoje usluge krajnjem korisniku putem usluge potpunog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, mora u roku od 8 dana po primitku naprijed navedene obavijesti HT Mostara, zatražiti uslugu potpunog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji prema uvjetima navedenim u ovoj Referentnoj ponudi.

Sučelja za pristup visokom frekvencijskom spektru na upredenoj metalnoj parici predstavljaju dva djelitelja, od kojih je jedan postavljen na strani krajnjeg korisnika, a drugi na strani glavnog razdjelnika HT Mostara. Navedena sučelja postavlja i održava HT Mostar i nalaze se pod kontrolom HT Mostara.
Specifikacija tehničkog opisa usluge zajedničkog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji nalazi se u Dodatku 2 ove Referentne ponude.

2.2. Usluga kolokacije

Ovisno o postojećim preduvjetima na određenoj lokaciji glavnog razdjelnika HT Mostar nudi Operatoru korisniku uslugu kolokacije kako bi mu se omogućio pristup određenoj izdvojenoj lokalnoj petlji i to na jedan od sljedećih načina:

(1) Fizička kolokacija:
    - u zasebnim prostorijama za kolokaciju unutar zgrade gdje je smješten glavni razdjelnik HT Mostara,
    - izvan zgrade u vanjskom kabinetu ili na zemljištu HT Mostara gdje se nalazi glavni razdjelnik,
    - unutar prostorije glavnog razdjelnika (pod posebnim uvjetima sigurnosti),

(2) Udaljena kolokacija – kolokacija u prostorijama ili vanjskim kabinetima koje je Operator korisnik uspostavio ili unajmio na javnom ili privatnom vlasništvu u blizini lokacije na kojoj se nalazi glavni razdjelnik HT Mostara,
(3) Virtualna kolokacija – kolokacija u prostorijama HT Mostara kod koje opremu Operatora korisnika nužnu za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji smješta, instalira, održava i njome upravlja isključivo HT Mostar, a Operator korisnik nema pravo pristupa navedenoj opremi.

Pružanje kolokacijskih usluga ovisi o raspoloživosti prostornih resursa u objektima HT Mostara, odnosno na zemljištima u vlasništvu HT Mostara. Ukoliko HT Mostar nije vlasnik objekta ili zemljišta, potrebno je prethodno odobrenje vlasnika objekta ili zemljišta. HT Mostar će dati Operatoru korisniku informacije o vlasniku objekta ili zemljišta ako bez ograničenja raspolaže sa tim podacima, u roku od 5 radnih dana od dana zaprimanja zahtjeva Operatora korisnika, ne garantirajući za njihovu točnost.

2.3. Kvaliteta usluge

Svi prijenosni kapaciteti i sva mrežna oprema nužna za uspostavljanje i funkcioniranje usluga HT Mostara su izrađene, postavljene i koriste se sukladno važećim zakonima i pravilima iz područja telekomunikacija, kao i svim mjerodavnim preporukama Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) i Europskog instituta za telekomunikacijske standarde (ETSI).
Po pitanju sigurnosti rada mreže i održavanju cjelovitosti mreže, HT Mostar i Operator korisnik provest će ispitivanje kompatibilnosti mreže u skladu sa uvjetima i procedurama određenim ovom Referentnom ponudom (Dodatak 13 -Ispitivanje kompatibilnosti mreže).

HT Mostar će redovito održavati kapacitete svoje pristupne mreže potrebne za pužanje usluga koje su predmet ove Referentne ponude kako bi osigurao zajamčenu kvalitetu usluge. U svrhu osiguranja cjelovitosti i kontinuiteta mreže HT Mostar će poduzimati neophodne korake za testiranje opreme i popravak kvara u što kraćem roku.
HT Mostar ima pravo ispitati ispravnost funkcioniranja opreme Operatora korisnika koja je instalirana u prostoru HT Mostara, ako postoji opravdana sumnja da uzrokuje štetne smetnje u mreži HT Mostara. U tu svrhu HT Mostar će samo uz odobrenje i prisutnost Operatora korisnika pristupiti opremi Operatora korisnika u mjeri u kojoj je to nužno za obavljanje pregleda navedene opreme. U tu svrhu, HT Mostar će pismenim putem zatražiti od Operatora korisnika odobrenje za pristup opremi kao i njegovo izjašnjenje o prisutnosti pri pregledu opreme. Operator korisnik je dužan u razumnom roku dostaviti svoje odobrenje, kao i obavijest o svojoj prisutnosti. U protivnom HT Mostar zadržava pravo obustaviti pružanje usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji Operatoru korisniku.

2.4. Smetnje

Postupak za utvrđivanje i otklanjanje smetnji provodi se sukladno postupku opisanom u ovoj Referentnoj ponudi (Dodatak 14 - Prijava i otklanjanje kvara). HT Mostar i Operator korisnik dužni su se međusobno obavještavati o smetnjama u tehničkim parametrima te njihovom utjecaju na usluge koje su predmet ove Referentne ponude te su dužni aktivno sudjelovati pri njihovom otklanjanju.

HT Mostar i Operator korisnik bit će odgovorni za funkcioniranje svojih prijenosnih kapaciteta i opreme i funkcioniranja usluga u sklopu svog sustava te su dužni poduzeti opravdane i nužne korake kako bi osigurali da sustav:
- ne ugrožava sigurnost i zdravlje zaposlenika, krajnjih korisnika i drugih osoba,
- ne šteti, ne ometa i ne uzrokuje pad kvalitete u radu sustava druge ili treće strane.

Odgovornost HT Mostara je instalacija, rad i održavanje sustava i pripadajuće opreme u okviru svog područja odgovornosti do točke kolokacije Operatora korisnika.
HT Mostar ne odgovara za bilo koju štetu nastalu zbog nepravilnog funkcioniranja sustava i pripadajuće opreme Operatora korisnika.

Operator korisnik dužan je pravodobno obavijestiti krajnjeg korisnika o mogućim smetnjama vezanim za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji koje mogu utjecati na pružanje određenih usluga. Za potrebe neprekidnog pružanja usluge krajnjem korisniku i djelotvornog popravka kvara, Operator korisnik dužan je osigurati sve potrebne informacije i omogućiti pristup njegovoj opremi, na zahtjev HT Mostara.

HT Mostar može prouzrokovati prekide, smetnje ili promjene u svojoj telekomunikacijskoj mreži i uslugama na štetu pružanja usluge koje su predmet ove Referentne ponude, a u vezi s mjerama koje je potrebno poduzeti iz tehničkih i/ili operativnih razloga i u svrhu planiranog održavanja mreže ili razloga više sile. HT Mostar je dužan najkasnije 7 dana unaprijed obavijestiti Operatora korisnika o planiranom prekidu, smetnji i promjenama u mreži/uslugama uz navođenje razloga. U slučaju više sile ili neplaniranog prekida HT Mostar je dužan obavijestiti Operatora korisnika što je prije moguće o neplaniranom prekidu, smetnji ili promjenama u mreži.

2.5. Privremena obustava usluge

HT Mostar može privremeno obustaviti pružanje usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji Operatoru korisniku, uz poslanu pisanu obavijest Operatoru korisniku 15 dana unaprijed, u slučajevima:

- ako oprema Operatora korisnika ili bilo koji njen dio koji je smješten u prostorijama HT Mostara uzrokuje ili postoji osnovana sumnja da uzrokuje nastajanje štete telekomunikacijskoj opremi HT Mostara i/ili drugim stvarima u vlasništvu HT Mostara ili ako oprema Operatora korisnika uzrokuje smetnje u funkcioniranju i cjelovitosti mreže HT Mostara ili umanjuje kvalitetu usluge koju pruža HT Mostar, a navedeni uzrok štete ili kvar na opremi Operatora korisnika ne bude na vrijeme otklonjen sukladnu uputi HT Mostara u roku od 10 dana po zaprimanju pisane obavijesti,
- ako se Operator korisnik ili njegov krajnji korisnik ponaša na način koji ometa HT Mostar u pružanju usluga, odnosno ometa druge korisnike u korištenju usluga koje pruža HT Mostar, ili se ponaša na način koji je protivan primjenjivim zakonima i propisima.

HT Mostar zadržava pravo privremene obustave usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji Operatoru korisniku sa trenutnim učinkom u slučaju:

- kršenja obveza Operatora korisnika iz odredbi sklopljenog Ugovora temeljem ove Referentne ponude te na taj način HT Mostaru prouzroči materijalnu štetu,
- ako Operator korisnik ne izmiri bilo koji dugovani dospjeli iznos za usluge koje pruža HT Mostar, u dogovorenom roku nakon zaprimanja pismene opomene od HT Mostar,
- ako Operator korisnik koristi uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji suprotno svrsi koja je određena ovom Referentnom ponudom,
- da je to zatraženo od HT Mostara temeljem odluke Regulatorne agencije ili nadležnog suda.

HT Mostar će Operatoru korisniku ponovo omogućiti korištenje usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji po prestanku postojanja razloga za privremenu obustavu usluge definirane Referentnom ponudom.
Operator korisnik je suglasan da za vrijeme privremene obustave usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, usluge koje pruža Operator korisnik putem lokalne petlje neće biti dostupne krajnjim korisnicima.

2.6. Cijene usluga

2.6.1. Cijene, obračun i fakturiranje

Cijene usluga koje se pružaju u skladu sa ovom Referentnom ponudom navedene su u Dodatku 11-Cijene.
Razdoblje obračuna i plaćanja je jedan kalendarski mjesec.
Usluge se naplaćuju mjesečno i to unaprijed. HT Mostar izdaje mjesečni račun za usluge do 5-og dana u mjesecu za tekući mjesec. Datum dospjeća računa je 30 dana nakon datuma izdavanja računa. Detaljni postupak obračuna utvrdit će se Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.

2.6.2. Izmjena cijena

HT Mostar zadržava pravo izmjene cijena usluga koje pruža temeljem ove Referentne ponude. Ukoliko nadležna Regulatorna agencija za komunikacije donese odluku koja zahtjeva izmjenu cijena iz Referentne ponude, HT Mostar će prilagoditi svoje cijene sukladno odluci Agencije. HT Mostar će pismenim putem obavijestiti Operatore korisnike o izmjeni cijena.

2.6.3. Instrumenti osiguranja plaćanja

Operator korisnik je dužan nakon sklapanja Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, a u svakom slučaju prije sklapanja Ugovora o pružanju kolokacijskih usluga, HT Mostaru predati jedan od sljedećih instrumenata plaćanja prema vlastitom izboru:

- depozit na «escrow» računu pri bankarskoj ili financijskoj instituciju u BiH,
- određeni iznos plaćen HT Mostaru unaprijed,
- bankarsku garanciju u uglednoj bankarskoj instituciji u BiH s minimalnim rokom od godine dana, s klauzulom «na prvi poziv» i «bez pogovora».

Inicijalni iznos depozita na «escrow» računu, unaprijed plaćeni iznos, odnosno iznos bankarske garancije utvrdit će se prema procjenjenom prosječnom iznosu računa planiranih za usluge HT Mostara u razdoblju od tri mjeseca. Iznos depozita, unaprijed plaćeni iznos ili iznos bankarske garanacije može se revidirati svaka tri mjeseca na temelju stvarnog iznosa naplaćenog za usluge HT Mostara koje su predmet ove Referenetne ponude.
Instrumenti i iznosi osiguranja plaćanja regulirat će se Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i obuhvaćat će osiguranja plaćanja Operatora korisnika prema HT Mostaru za usluge koje će HT Mostar pružati i prema Ugovoru o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i prema Ugovoru o pružanju kolokacijskih usluga.
Ako Operator korisnik ne podmiri svoja dospjela dugovanja temeljem Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i Ugovora o pružanju kolokacijskih usluga, primjenjivat će se ovisno o izabranom instrumentu osiguranja plaćanja, sljedeći postupak:

- bankarska odnosno financijska institucija isplaćuje HT Mostrau dužni iznos iz depozita na «escrow» računu. Kamate koje se zaračunavaju na «escrow» računu pripadaju Operatoru korisniku,
- iznos dugovanja podmiruje se iz iznosa koji je unaprijed plaćen HT Mostaru,
- iznos duga podmiruje se putem bankarske garancije. Prije isteka roka valjanosti trenutačne bankarske garanacije, Operator korisnik je obavezan pružiti HT Mostaru novu bankarsku garanciju.

3. Informacijski sustavi

3.1. Opis usluge

Sa zajedničkim ciljem razvoja i postavljanja informacijskog sustava, HT Mostar i Operator korisnik sporazumno će Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji definirati:

- pred-naručivanje ili naručivanje i pružanje usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji,
- održavanje i otklanjanje kvara kod usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

HT Mostar omogućit će Operatoru korisniku pristup informacijama koje su definirane Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.
HT Mostar će ponuditi Operatoru korisniku, na njegov zahtjev, pristup informacijskim sustavima podrške sukladno međunarodnim standardima i u skladu sa zaštitom intelektualnog vlasništa i prihvaćenim standardima korporativne sigurnosti HT Mostara.

HT Mostar nudi Operatoru korisniku IT sustav podrške koji omogućuje pristup sljedećim informacijama:

1. informacijskom sustavu praćenja zahtjeva Operatora korisnika za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji,
2. zahtjevima Operatora korisnika za popravak kvara,
3. statusu kod pružanja usluge kolokacije Operatoru korisniku,
4. informacijama o fakturiranju usluga Operatoru korisniku.

3.2. Uvjeti korištenja IT sustava

HT Mostar će ponuditi Operatoru korisniku IT sustav podrške pod sljedećim uvjetima:

1. gore opisani IT sustav podrške čini sastavni dio Ugovora o izdvojenoj lokalnoj petlji,
2. ponuda ima određene funkcije jednake za sve Operatore korisnike,
3. ponuda je dostupna svim Operatorima korisnicima pod istim uvjetima naplate (mjesečno).

HT Mostar će ponuditi dodatnu nadogradnju IT sustava za upravljanje promjenama:

- Operator korisnik mora dostaviti zahtjev za promjenom HT Mostaru,
- nadograđene karakteristike temelje se na komercijalnim uvjetima razvoja sustava.

Cijene za korištenje informacijskog sustava podrške definirane su u Dodatku 11.

4. Odgovornosti

Svaka ugovorna strana odgovarat će i bit će dužna nadoknaditi stvarnu štetu koja može nastati drugoj ugovornoj strani kao posljedica neispunjenja, odnosno kašnjenja u ispunjenju obveza, Dodatak 15 ove Referentne ponude.
Ugovorne strane neće se smatrati odgovornima za neispunjenje odnosno kašnjenje u ispunjenju svojih obveza iz ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i ugovora o pružanju kolokacijskih usluga kao ni za bilo koju štetu nastalu na temelju neispunjenja odnosno kašnjenja u ispunjenju obveza zbog djelovanja više sile. Višom silom se smatraju događaji koje ugovorne strane nisu mogle predvidjeti, izbjeći ili otkloniti, kao što su vremenske nepogode, potres, poplava, požar, udar groma…

U slučaju posljedica više sile na realizaciju bilo kojeg dijela ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i/ili ugovora o kolokaciji, bilo koja od ugovornih strana dužna je o tome obavijestiti drugu ugovornu stranu u roku od 48 sati s naznakom uzroka.
HT Mostar ne odgovara za štetu koja može nastati krajnjim korisnicima Operatora korisnika uslijed pružanja odnosno nepružanja usluga Operatora korisnika, osim ako je šteta nastala krivnjom HT Mostara. U slučaju da krajnji korisnik pokrene sudski postupak ili podnese zahtjev za naknadu štete od HT Mostara u svezi s uslugama koje pruža Operator korisnik, Operator korisnik je dužan uložiti svoje najbolje napore da stupi umjesto HT Mostara u pokrenuti sudski postupak.

5. Prava intelektualnog vlasništva

Odnos između HT Mostara i Operatora korisnika po pitanju pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji nema utjecaja na prava intelektualnog vlasništva bilo koje od ugovornih strana, osim ako je u Ugovoru o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji izričito određeno drukčije. Prava intelektualnog vlasništva detaljnije će se urediti Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji ukoliko to bude potrebno.

6. Povjerljivost

Operator korisnik dužan je držati povjerljivim sve informacije koje Operator korisnik stekne od HT Mostara ili s kojima postane upoznat tijekom postupka pregovaranja o usluzi pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.
Zajedno sa Zahtjevom za prethodni pristup informacijama, Operator korisnik će dostaviti HT Mostaru, sukladno ovoj Referentnoj ponudi, potpisanu Izjavu o povjerljivosti priloženu u Dodatku 10 ove Referentne ponude.
Nakon dostave HT Mostaru potpisane Izjave o povjerljivosti od strane Operatora korisnika, HT Mostar će u roku od 15 radnih dana od dana zaprimanja predzahtjeva dostaviti na uvid Operatoru korisniku informacije o pristupnoj meži i lokacijama glavnog razdjelnika iz Dodatka 18.

7. Izmjena ugovora i rješavanje sporova

Ova Referentna ponuda čini sastavni i neodvojivi dio Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i ugovora o pružanju kolokacijskih usluga. Ako i kada Referentna ponuda bude izmijenjena ili dopunjena, te navedene izmjene ili dopune budu odobrene od strane Agencije, tada će se na navedene ugovore automatski primjenjivati tako izmijenjena ili dopunjena Referentna ponuda.
Spor nastao iz ili u vezi s Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji ugovorne će strane najprije pokušati riješiti sporazumno.
Ukoliko ne dođe do sporazumnog rješenja spora, svi sporovi koji proizlaze iz ili u vezi s Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i/ili Ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga i/ili ovom Referentnom ponudom, a koji su u nadležnosti regulatornog tijela, rješavaju se pred tim regulatornim tijelom sukladno primjenjivim propisima.

Sve ostale sporove koji proizlaze iz ili u vezi s Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i/ili Ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga i/ili ovom Refrentnom ponudom, a koji nisu u nadležnosti regulatornog tijela, rješavaju se pred Općinskim sudom u Mostaru.
Ugovori sklopljeni temeljem ove Referentne ponude čine u formalnom i sadržajnom smislu neodvojivu cjelinu, te raskid bilo kojeg od ugovora bit će razlogom za raskid ostalih ugovora.

DODATAK 1: Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

1. Tehnički opis usluge

Raspoloživost

HT Mostar osigurava Operatoru korisniku, u okviru svojih tehničkih i operativnih mogućnosti, upredenu metalnu paricu između posrednog razdjelnika i krajnje priključne točke u objektu na lokaciji krajnjeg korisnika (izdvojenu lokalnu petlju), uz prosječnu dostupnost od oko 98% godišnje.

Izgradnja i održavanje kućne telekomunikacijske instalacije odgovornost je vlasnika nekretnine. HT Mostar jamči kvalitetu usluge samo na završnoj točki mreže i/ili kabelskom izvodu pristupne mreže.

Točka raspodjele se u pravilu nalazi na vanjskom zidu objekta gdje završava privodni kabel zračne ili podzemne pristupne mreže. Završna točka mreže smještena je ili na javnoj površini na stupovima i vanjskim kabinetima ili u velikim zgradama (naseljima) i poslovnim zgradama u prostoru predviđenom za javnu upotrebu.

Prijenosna tehnologija

Dozvoljene su sljedeće prijenosne tehnologije:

Bez ograničenja na upredenoj metalnoj parici (normalna upotreba):

Naziv	Najveća brzina prijenosa po upredenoj metalnoj parici	Brzina telegrafa	Prijenos	Standard
N01	160 kBit/s	80 kbaud	2B1Q	RTR080

Bez ograničenja na upredenoj metalnoj parici (za velike brzine prijenosa):

Naziv	Najveća brzina prijenosa po upredenoj metalnoj parici	Brzina telegrafa	Prijenos	Standard
H01	784 kBit/s	392 kbaud	2B1Q (HDSL)	ETSI-TS 101135 Verzija V1.4.1
H02	1168 kBit/s	584 kbaud	2B1Q (HDSL)	ETSI-TS 101135 Verzija V1.4.1
H03	Smjer od terminala prema serveru: do 640 kBit/s kapaciteta nosivosti plus dodatni dio kapaciteta vezan uz standard; do 6144 kBit/s kapaciteta nosivosti plus dodatni dio kapaciteta vezan uz	Ne primjenjuje se	DMT (ADSL)	ETSI-TS 101388 Verzija V1.1.1 Isključujući opcije 5.1, 6.2, 6.4 ITU-T G.992.1, Aneks B Operacije bez preklapanja spektra

	standard			
H04	1168 kBit/s	584 kbaud	2B1Q (HDSL)	ETSI-TS 101135 Verzija V1.4.1
H05	Smjer od terminala prema serveru: do 512 kBit/s kapaciteta nosivosti plus dodatni dio kapaciteta vezan uz standard; do 1536 kBit/s kapaciteta nosivosti plus dodatni dio kapaciteta vezan uz standard	Ne primjenjuje se	DMT (ADSL-LITE)	ITU-T G.992.1, Aneks B Operacije bez preklapanja spektra
H06	12800 kBit/s	Ne primjenjuje se	SHDSL	ETSI 101 524, 1. i 2. dio; ITU-T G.991.2.2, Aneks B Simetrične maske PSD
H07		Ne primjenjuje se	DMT (ADSL2)	ETSI-TS 101388 Verzija V1.1.1 Isključujući opcije 5.1, 6.2, 6.4 ITU-T G.992.3, Aneks B, J, M Operacije bez preklapanja spektra
H08		Ne primjenjuje se	DMT (ADSL2 plus)	ITU-T G.992.5, Aneks B, J, M Operacije bez preklapanja spektra

Opće informacije

U nastavku teksta opisane su karakteristike upredene metalne parice namijenjene normalnoj upotrebi. Za upredene metalne parice namijenjene velikim brzinama prijenosa mogu se očekivati bolje vrijednosti.

Glavni parametri fizičkih karakteristika upredene metalne parice:

- otpornost petlje ≤1200 Ω,
- prigušenje 23 dB/km za f = 1 MHz
- preslušavanje do f=1 Mhz; ≥43 dB ovisno o parici starog kabela na kojoj ima utjecaja,
- longitudinalna simetrija > 40 dB za f ≤1 MHz
- kapacitet od 48 nF/km nominalne vrijednosti, i 50 nF/km maksimalne (orijentacijska vrijednost),
- induktivnost 0,6 mH/km (ovisno o frekvenciji),
- promjer vodiča: 0,4mm i 0,6 mm u različitim duljinama (podjela na dionice),

- použenje vodiča: sloj ili – snop.

Vrijednosti preslušavanja prikazane su u tablici u nastavku teksta (sukladno standardu IEC 62255) za ove kabele xDSL

PRESLUŠAVANJE	**1 MHz**
NEXT (za L > 200m)	≥ 50 dB
ELFEXT (za L = 100m)	≥ 50 dB
PS-NEXT (za L > 200m)	≥ 44 dB
PS-ELFEXT (za L = 100m)	≥ 44 dB

Gore navedene vrijednosti primjenjuju se za pristupne mreže izgrađene od kabela sa sljedećim karakteristikama:

- izolacija vodiča od pjenastog polietilena s tankim slojem čvrstog polietilena - pjenasti vanjski sloj i slojeviti zaštitni polietilenski omotač,
- skupno použenа jezgra kabela (10 parica u osnovnoj skupini i 5 osnovnih skupina u glavnoj skupini) za nove kabele xDSL,
- skupno použenа jezgra kabela (5 četverostruko upletenih vodiča u osnovnoj skupini i 5 skupina u glavnoj skupini) za stare kabele.

HT Mostar jamči fizičko priključenje upredene metalne parice.

Sučelje na strani krajnjeg korisnika (krajnja priključna točka)

Kao sučelje za upredenu metalnu paricu na strani krajnjeg korisnika koristi se RJ 11 konektor sa sljedećim dodijeljenim pinom:

PIN :	**Sučelje:**
2	vodič a ili b
3	vodič a ili b
1 i 4	nisu u uporabi

Sučelje na strani Operatora korisnika

Za smještaj sučelja na strani Operatora korisnika koristi se posredni razdjelnik. Dodjela PIN-a za sučelje detaljno se definira pri predaji podataka za svaki priključak.

Analogna upotreba upredene metalne parice

U slučaju analogne upotrebe upredene metalne parice, koristi se frekvencijski pojas od 0 do 15 kHz s maksimalnom razinom snage od 3 dBm.

Napon i struja

Izlazna signalizacija izmjeničnog napona na upredenim metalnim paricama ograničena je na frekvenciju od 23 do 28 Hz i napon od ≤ 75V.

Faktor izobličenja signalnog napona (sinus) ne smije biti veći od 15%.

Prijenos impulsa za mjerenje obračunskog intervala moguć je u vrijednosti 16 kHz ±80 Hz i uz maksimalnu razinu od +17 dBm (950 mV).

Osnovni napon za upredene metalne parice prilagođen je nominalnoj vrijednosti od 48V (90±2V za ISDN).

Osnovna struja prilagođena je na maksimalni iznos od 60 mA.

Napon udaljenih sustava za napajanje ograničen je na maksimalno 60 V.

Napon pod vanjskim utjecajima

Visoko-naponska oprema za napajanje i kabeli električnog vlaka (elektrovuča) mogu utjecati na kabele telekomunikacijske mreže i prouzročiti vanjski napon između uzemljenja i upredene metalne parice.

Sljedeće maksimalne vrijednosti očekuju se u rasponu od 16 2/3 do 60 Hz:
- Ueff = 60 V za dugotrajni utjecaj,
- Ueff = 430 V za kratkotrajni utjecaj (≤0,5s) opreme za napajanje pod uvjetima uobičajene pouzdanosti

Elektrostatička pražnjenja

Zbog elektrostatičkih pražnjenja (munja) može doći do vršnog napona za koji ne postoje posebne mjere osiguranja.

Osobito u područjima s visokim rizikom udara groma (munje), tehnička će se oprema instalirati ovisno o konkretnom slučaju. HT Mostar ne daje osiguranje za udare u tehničku opremu u takvim slučajevima.
Operatoru korisniku se preporuča da poduzme vlastite preventivne mjere za zaštitu svoje opreme i opreme krajnjeg korisnika.

2. Operativna rezerva

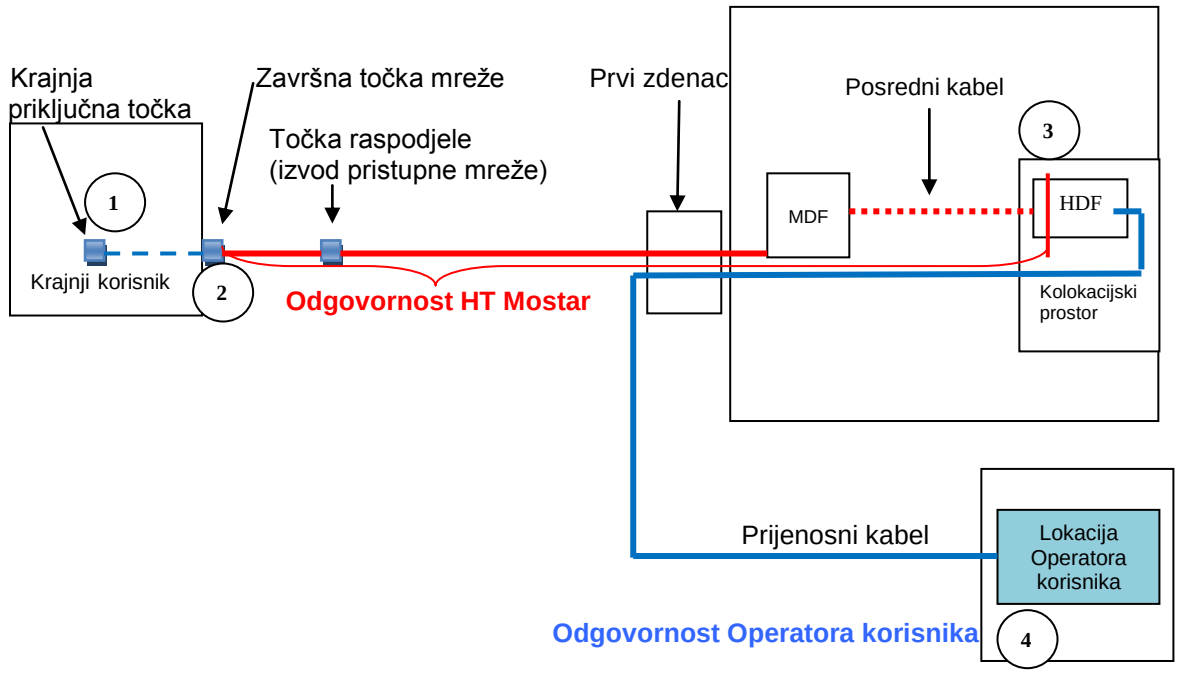
HT Mostar održava operativnu rezervu upredenih metalnih parica u svakom kabelu pristupne mreže u svrhu otklona kvarova, održavanja i rješavanja drugih operativnih problema za potrebe svih usluga koje se pružaju putem pristupne mreže HT Mostara. Operativna rezerva upredenih metalnih parica HT Mostara definirana je na sljedeći način:

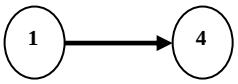
Kabel pristupne mreže (ukupan broj upredenih metalnih parica)	**Operativna rezerva (broj upredenih metalnih parica)**
do 10	1
>10 do 50	3
> 50 do 100	6
> 100 do 200	12
> 200 do 500	25
> 500 do 800	6 na svakih 100
> 800	8 na svakih 100

Upredene metalne parice određene za operativnu rezervu upredenih metalnih parica HT Mostara kako je definirano u gornjem tekstu nisu na raspolaganju za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

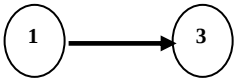
3. Podjela odgovornosti

Podjela odgovornosti kod izdvojene lokalne petlje prikazana je na donjoj slici.

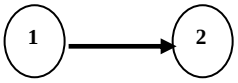

Odgovornost Operatora korisnika za uslugu prema krajnjem korisniku

Odgovornost HT Mostar za tehničke parametre mreže, osim kućne instalacije, prema Operatoru korisniku

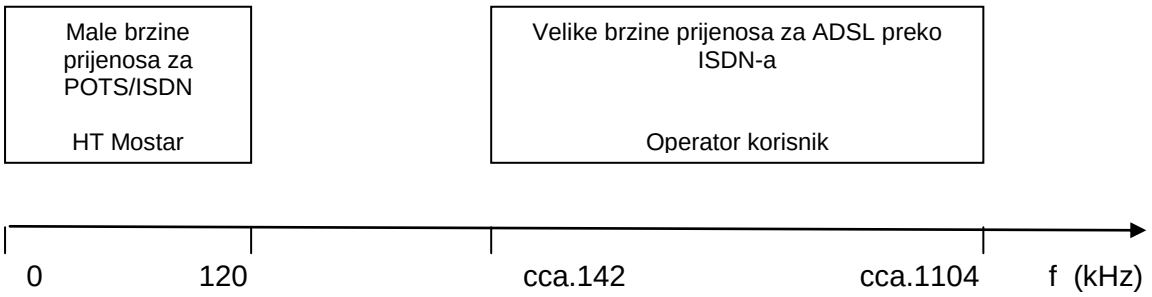
Odgovornost krajnjeg korisnika odnosno vlasnika prostora

DODATAK 2: Opis usluge zajednički pristup

Raspoloživost

Pod postojećim tehničkim i operativnim uvjetima, HT Mostar će osigurati gornji frekvencijski opseg velike brzine prijenosa na upredenoj metalnoj parici, uz prosječnu dostupnost od 98,5% godišnje.

Gornji frekvencijski opseg se realizira upotrebom postojeće upredene metalne parice koja se koristi za pristup mreži HT Mostar putem POTS ili ISDN priključka. Upredena metalna parica dijeli se pomoću dva djelitelja na frekvencijske opsege za male brzine prijenosa i velike brzine prijenosa (slika 1).

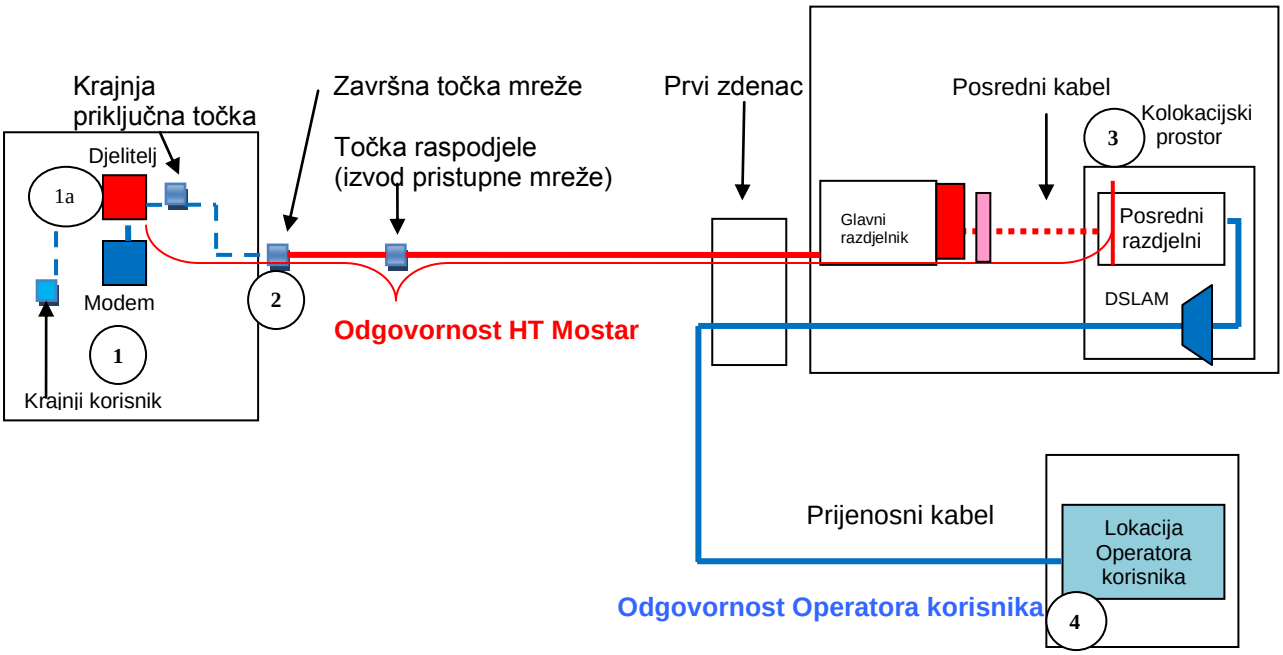

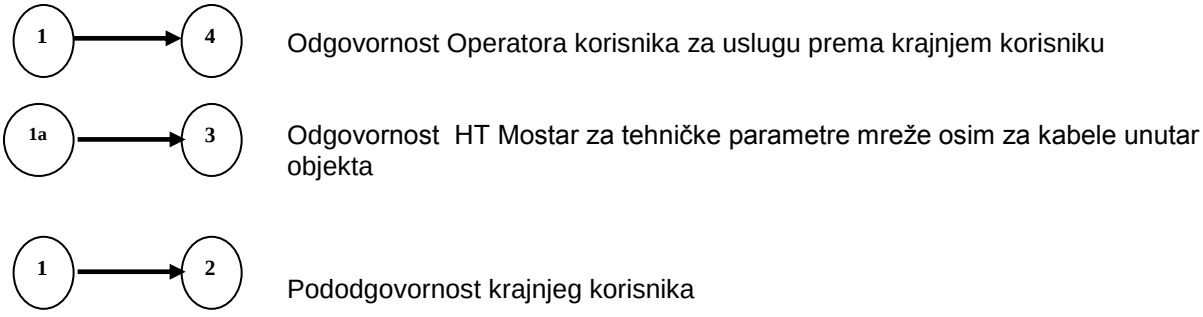
Slika 1. Frekvencijski opseg za male i velike brzine prijenosa

Izgradnja i održavanje kućne telekomunikacijske instalacije odgovornost je vlasnika nekretnine. HT Mostar jamči kvalitetu usluge samo na završnoj točki mreže i/ili kabelskom izvodu pristupne mreže. Točka raspodjele se u pravilu nalazi na vanjskom zidu objekta gdje završava privodni kabel zračne ili podzemne pristupne mreže. Završna točka mreže smještena je ili na javnoj površini na stupovima i vanjskim kabinetima ili u velikim zgradama (naseljima) i poslovnim zgradama u prostoru predviđenom za javnu upotrebu.

Odgovornosti za tehničku opremu

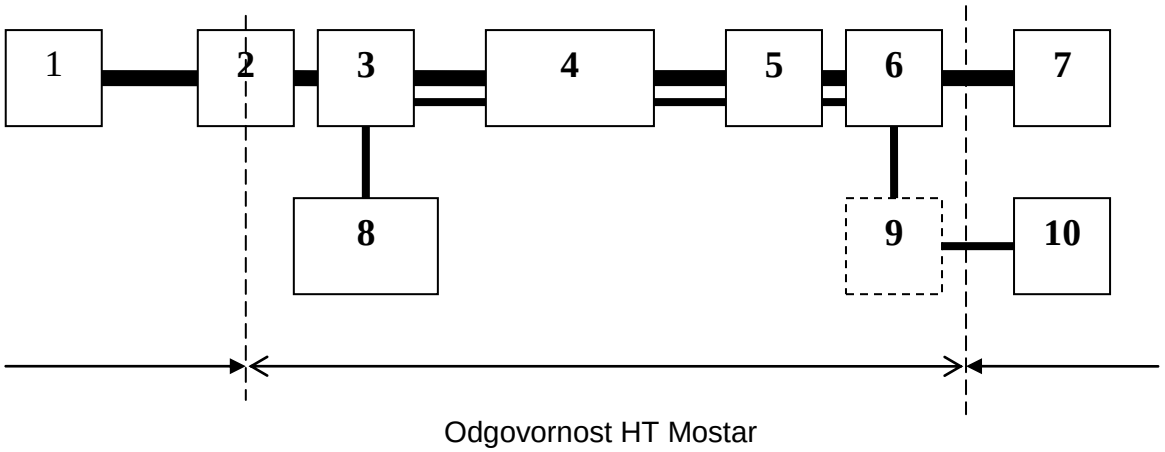
Podjela odgovornosti kod izdvojene lokalne petlje prikazana je na slici 2.

Slika 2. Podjela odgovornosti kod zajedničkog pristupa.

Gornji frekvencijski opseg za velike brzine prijenosa će se izdvojiti na glavnom razdjelniku HT Mostar i na podatkovnom sučelju djelitelja na strani krajnjeg korisnika, a kako je to prikazano na slici 3.

Slika 3. Granice odgovornosti

Legenda:

1 DSL multipleksor (DSLAM)
2 Posredni razdjelnik (HDF)
3 Djelitelj na strani mreže (glavni razdjelnik HT Mostar)
4 Upredena metalna parica
5 Pristupna točka
6 Djelitelj na strani krajnjeg korisnika
7 Oprema krajnjeg korisnika (podaci)
8 Komutacijska jedinica HT Mostar
9 ISDN BA mrežni terminal (NT)
10 Oprema na lokaciji krajnjeg korisnika (POTS ili ISDN)

gornji frekvencijski opseg velike brzine prijenosa

donji frekvencijski opseg male brzine prijenosa

1 ⇔ 7 gornji frekvencijski opseg velike brzine prijenosa za ADSL preko ISDN-a
8 ⇔ 9 donji frekvencijski opseg male brzine prijenosa za POTS
8 ⇔ 10 donji frekvencijski opseg male brzine prijenosa za ISDN

Sučelje na strani krajnjeg korisnika

Kombinirani POTS/ISDN djelitelj s RJ11 konektorom odvaja nisko-frekvencijske signale od visokofrekvencijskih (ADSL) signala (prema preporuci ITU-T G9921, Dodatak B).

Sučelja su kombinirani POTS/ISDN (2B1Q) djelitelji sa sljedećim karakteristikama:

- djelitelji osiguravaju odvajanje nisko-frekvencijskih (NB) od visoko-frekvencijskih (BB) signala na lokaciji krajnjeg korisnika,
- djelitelji imaju sljedeća sučelja:
  - sučelje prema pristupnoj liniji,
  - sučelje prema ADSL mrežnim terminalom (NT),
  - sučelje prema ISDN 2 mrežnim terminalom (NT) / POTS CPE;
- djelitelji se sastoje samo od pasivnih elektroničkih elemenata;

- mehanička verzija djelitelja je montaža na stol ili zid pomoću RJ11 konektora na pristupnu liniju, ADSL mrežnim terminalom (NT) i ISDN 2 mrežnim terminalom (NT) / POTS CPE;

Djelitelj mora osigurati U sučelje s ISDN mrežnim terminalom, uključujući sve električne parametre sukladno preporukama ETSI ETR 080 iz Dodatka A.

Djelitelj omogućava razdvajanje nisko-frekvencijskih (POTS) od visoko-frekvencijskih (ADSL) signala kada krajnji korisnik ima POTS pristupnu liniju, te provođenje obračunskog signala od 16 kHz do POTS sučelja.

Djelitelj osigurava kvalitetno razdvajanje visoko-frekvencijskih (ADSL) signala (prema preporuci ITU-T G9921, Dodatak B) od nisko-frekvencijskih (NB) signala.

Sučelje na strani Operatora korisnika

Djelitelj za POTS/ISDN postavljen na glavnom razdjelniku odvaja nisko-frekvencijske signale od visokofrekvencijskih (ADSL) signala (prema preporuci ITU-T G9921, Dodatak B).

Djelitelj sadrži osnovnu zaštitu od prenapona i prekomjerne struje. Spajanje žičanih parica omogućeno je preko LSA kontakta.

Sučelja su kombinirani POTS/ISDN (2B1Q) djelitelji sa sljedećim karakteristikama.

Djelitelj u modularnoj izvedbi namijenjen je postavljanju na glavni razdjelnik HT Mostar, te stoga mora biti izveden na način da ga je moguće postaviti na postojeće standardne nosače koji se koriste u telekomunikacijskoj mreži HT Mostar za module za isključenje glavnog razdjelnika ili direktno na profil glavnog razdjelnika.

Djelitelj razdvaja visoko-frekvencijskog (ADSL) signala od nisko-frekvencijskih (ISDN i POTS) signala. Ako se koristi opcija ADSL preko POTS-a, djelitelj mora raditi kao ADSL preko ISDN-a sukladno ITU-T G.992.1, Dodatak B.

Spajanje djelitelja na DSLAM i mrežu odvija se pomoću LSA kontaktne tehnologije (spajanje bez lemljenja, uporabe odvijača i skidanja izolacije). Na strani mreže valja omogućiti spajanje oklopljenih parica.

Tehničke karakteristike kontaktne tehnologije

Djelitelj omogućuje upotrebu premosne žice ili kabelskog vodiča promjera 0,4-0,6 mm i vanjskog promjera 0,7-1,2 mm (PE ili PVC).

Električne karakteristike kontakta na strani mreže

Otpor izolacije $\geq 5 \times 10^4$ MΩ
Probojna čvrstoća $\geq$ 2 kVeff
Otpor na izbijanje napona $\geq$ 4 kV (s promjenama od 10/700 μ s)
Otpor na strujni napon 5 kA (s promjenama od 8/20 μ s)
Otpor kontakta $\leq$ 5 mΩ (tipično 1 mΩ)
Potrebna sila za utisnute žice < 80 N
Broj spajanja može se ponavljati bez gubitka električkih i mehaničkih karakteristika $\geq$ 200

Kontaktna opruga

Kontaktna opruga mora biti napravljena od posebnog metala i obložena srebrom, uz minimalni sloj od 0,5 μm, $\geq$5 μm u području kontakta kako bi se ispunile navedene mehaničke i električke karakteristike.

Električne karakteristike djelitelja

Djelitelj mora biti u skladu s modulacijskom shemom ETSI TS 101 952-1-3 za 2B1Q (Z=135 Ω).
Glavni zadatak djelitelja je odvajanje visoko-frekvencijskog (ADSL) signala od nisko-frekvencijskih (ISDN i POTS) signala, omogućujući na taj način prijenos uskopojasnih i širokopojasnih usluga preko iste parice.
Istovremeno, djelitelj sprječava interferenciju između visoko-frekvencijskih i nisko-frekvencijskih signala.

Djelitelj mora biti električki pasivan.
Djelitelj mora biti u stanju razdvojiti nisko-frekvencijski (POTS) signal od visoko-frekvencijskog (ADSL) signala, ako krajnji korisnik ima POTS pristupnu liniju, te mora omogućavati signal od 16 kHz prema POTS sučelju.

Djelitelj sadrži kao svoj integralni dio osnovnu zaštitu od prenapona i prekomjerne struje sukladno ITU-T K.20. Ugrađena zaštita od prenapona i prekomjerne struje mora posebno zadovoljiti ispitivanje u skladu sa stavcima 2.1.1.a, 2.1.1.b, 2.1.2.b, 2.1.3 i 2.1.5 ITU-T K20. Test 2.1.4 potrebno je provesti uz dodatnu vanjsku primarnu zaštitu, kako je definirano Preporukom ITU-K.44. Rezultati ispitivanja gore navedenih stavaka čine sastavni dio dokumentacije.
Kao opcija, djelitelj je moguće opremiti s primarnom zaštitom od prenapona.

Fizički preduvjeti

Zajednički pristup moguće je ostvariti isključivo na upredenoj metalnoj parici za velike brzine prijenosa, a sukladno tehničkom opisu iz Dodatka 1.

Upotreba gornjeg frekvencijskog opsega za velike brzine prijenosa

Za prijenos preko gornjeg frekvencijskog opsega za velike brzine prijenosa obvezna je procedura ITU-T Standard G.992.1, Dodatak B (ADSL preko ISDN-a).

Zaštita od utjecaja štetnih smetnji

HT Mostar mora osigurati istodobno kvalitetan prijenos usluga više različitih operatora na istoj pretplatničkoj parici bez utjecaja štetnih smetnji. Stoga, u svrhu postizanja optimalne upotrebe pristupne mreže HT Mostar kod prijenosa signala velikom brzinom te u svrhu zaštite od utjecaja štetnih smetnji na prijenos prometa,
Operator korisnik je dužan:

- u zahtjevu za zajednički pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji dostaviti podatke o tipu opreme i namjeravanoj brzini prijenosa,
- odmah obavijestiti HT Mostar u slučaju bilo kakvih promjena opreme, tehnologije ili brzine prijenosa koju koristiti Operator korisnik,
- isključiti pristup krajnjem korisniku bez odgode ukoliko se utvrdi da oprema/tehnologija odnosno pojedine mrežne komponente koje koristi Operator korisnik, a koje su priključene na mrežu HT Mostar, uzrokuju štetne smetnje u mreži HT Mostar.

DODATAK 3: Procedure podnošenja zahtjeva za prethodni pristup informacijama

1) Operator korisnik ima pravo zatražiti prethodni pristup informacijama (predzahtjev) kako bi saznao tehničke informacije o pristupnoj mreži i prostoru za kolokaciju koje su neophodne za definiranje Zahtjeva za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji.
2) Na osnovu općih informacija o pristupnoj mreži i lokacijama glavnih razdjelnika, koje su date u Referentnoj ponudi za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (RUO):
   - Popis lokalnih centrala i udaljenih pretplatničkih stupnjeva sa adresama (Dodatak 18);
   - Listu lokacija glavnih razdjelnika koje se nude za fizičku kolokaciju (Dodatak 18);

   Operator korisnik može tražiti slijedeće detaljne informacije:
   - Podatke o zemljopisnoj pokrivenosti po pojedinom glavnom razdjelniku Imenovanog operatora, u obliku zemljopisnih karata ili popisu graničnih ulica područja koje je pokriveno pojedinim glavnim razdjelnikom imenovanog operatora;
   - Broj (POTS i ISDN) pretplatnika priključenih na odgovarajući glavni razdjelnik.
3) Predzahtjev podnesen radi dobijanja informacija podnosi se na obrascu koji se nalazi u Dodatku 16 Referentne ponude. Informacije koje se pribavljaju predzahtjevom predstavljaju poslovnu tajnu i obaveza je podnosioca predzahtjeva zaštititi integritet istih, te prethodno mora potpisati Izjavu o povjerljivosti, datu u Dodatku 10 ove Referentne ponude.
4) Predzahtjev se dostavlja putem preporučene pošte sa povratnicom, ili osobno na protokol imenovanog operatora na adresu datu u Dodatku 12 Referentne ponude.
5) Uz predzahtjev je potrebno dostaviti slijedeće dokumente:
   - Ovjeren preslik važeće dozvole koju je izdala Agencija,
   - Ovjeren preslik Rješenja o registraciji,
   - Izjava o povjerljivosti, potpisana i ovjerena pečatom (obrazac Izjave o povjerljivosti nalazi se u Dodatku 10 Referentne ponude).
6) Imenovani operator će u roku od 15 dana od primitka urednog predzahtjeva u pisanoj formi dostaviti Operatoru korisniku tražene informacije.
7) Na zahtjev Operatora korisnika, Imenovani operator će u roku od sedam dana od dostavljanja pismenog odgovora na zaprimljeni predzahtjev, uz prethodni dogovor, omogućiti i fizički uvid kolokacijskom prostoru.
8) U slučaju da predzahtjev nije potpun, Imenovani operator će pismenim putem obavijestiti Operatora korisnika o svim nedostacima i zatražiti od njega da dopuni predzahtjev u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti.
9) Ukoliko Operator korisnik, u navedenom roku iz točke 8) ne dostavi dopunjen predzahtjev, Imenovani operator će pismeno obavijestiti Operatora korisnika da odbija pružiti pristup traženim informacijama. Operator korisnik može po prijemu takve obavijesti podnijeti pritužbu Agenciji u skladu sa člankom 45. Zakona o komunikacijama BiH.

DODATAK 4: Procedure podnošenja zahtjeva za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i započinjanje pregovora

1. Podnošenje Zahtjeva za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

1) U svrhu započinjanja pregovora o usluzi pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, Operator korisnik Imenovanom operatoru podnosi zahtjev za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji prema obrascu iz Dodatka 16 ove Referentne ponude.

2) Uz Zahtjev je potrebno dostaviti slijedeće dokumente

- Ovjeren preslik važeće dozvole koju je izdala Agencija,
- Ovjeren preslik Rješenja o registraciji,
- Uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnosioca zahtjeva ne vodi stečajni postupak,
- Izjavu o povjerljivosti, potpisanu i ovjerenu pečatom.

3) Zahtjev za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji, zajedno sa pratećom dokumentacijom, dostavlja se putem preporučene pošte s povratnicom ili osobno na protokol imenovanog operatora na adresu datu u Dodatku 12 ove Referentne ponude.

2. Ispitivanje Zahtjeva za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

4) Po prijemu Zahtjeva za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji, Imenovani operator će pokrenuti postupak ispitivanja Zahtjeva.

5) Ukoliko podneseni Zahtjev sadrži neki od formalnih nedostataka koji onemogućavaju razmatranje, Imenovani operator će Operatora korisnika pismeno obavijestiti o svim nedostacima i zatražiti od podnosioca zahtjeva dopunu Zahtjeva, u roku od najduže 15 dana.

6) Ukoliko Operator korisnik ne postupi po zahtjevu Imenovanog operatora i ne dostavi dopunjen Zahtjev u ostavljenom roku iz stavka 5), Imenovani operator donijet će odluku o odbijanju započinjanja pregovora, sukladno članku 19. stavak (2) Pravila. Operator korisnik može po prijemu takve obavijesti podnijeti pritužbu Agenciji u skladu sa člankom 45. Zakona o komunikacijama BiH.

3. Postupak pregovaranja i sklapanja Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji

7) Ako je Zahtjev za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji potpun, Imenovani operator će o tome obavjestiti podnosioca zahtjeva pismenim putem, čime se stiču uvjeti za vođenje pregovora. Imenovani operator će započeti pregovore najkasnije u roku od 15 dana od dana kada su ispunjeni uvjeti za vođenje pregovora.

8) Pregovori trebaju biti okončani u roku od 30 dana od dana započinjanja.U slučaju obostarnog dogovora između Operatora korisnika i Imenovanog operatora pregovori se mogu produžiti.

9) U pregovorima obje strane će nastojati postići sporazum o svim bitnim elementima pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

10) Ukoliko je postupak pregovora uspješno okončan i postignuta suglasnost (saglasna volja) strana o svim bitnim pitanjima budućeg ugovora, Imenovani operator i Operator korisnik pristupaju zaključenju Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji. Ugovor se

bazira na uvjetima definiranim u Referentnoj ponudi i sačinjava se prema tipskom ugovoru koji je sastavni dio Referentne ponude.

11) Na osnovu potpisanog Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, Operator korisnik stiče pravo na podnošenje zahtjeva za kolokacijske usluge prema Dodatku 7 ove Referentne ponude.

12) Ugovor o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji se zaključuje sa raskidnim uvjetom – koji se sastoji u tome da se, u rokovima u skladu sa ovom Referentnom ponudom, mora zaključiti bar jedan Ugovor o kolokaciji između istih ugovornih strana.

13) Imenovani operator će, nakon potpisivanja Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, kopiju istog dostaviti Agenciji.

14) Ukoliko strane u pregovorima istekom roka od 30 dana ili naknadno dogovorenog dužeg roka ne postignu sporazum i ne potpišu ugovor o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, Imenovani operator će donijeti posebnu odluku o odbijanju Zahtjeva. Odluka o odbijanju Zahtjeva će sadržavati detaljno obrazloženje razloga zbog kojih je Zahtjev odbijen. Operator korisnik nezadovoljan odlukom može pokrenuti postupak pred Agencijom radi rješavanja pritužbe u skladu sa člankom 45. Zakona o komunikacijama BiH.

15) Operator korisnik čiji je Zahtjev osnovano odbijen, nema pravo podnijeti novi zahtjev za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji prije isteka roka od 180 dana od dana donošenja odluke po njegovom Zahtjevu.

DODATAK 5: Ugovor za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji

JP HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d. MOSTAR - Kneza Branimira b.b. 88000 Mostar, BiH, koga zastupa predsjednik Uprave -direktor i član Uprave Izvršni direktor za nepokretnu mrežu (dalje u tekstu HT Mostar)

i

Operator korisnik

Temeljem Pravila o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji broj 35/2008, a sukladno Referentnoj ponudi HT Mostara, ugovorne strane ugovaraju kako slijedi:

Članak 1.
Opće odredbe

(1) Ovim ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji (dalje u tekstu: Ugovor) ugovorne strane suglasno utvrđuju uvjete pod kojima HT Mostar pruža, a Operator korisnik koristi uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji u sklopu koje se Operatoru korisniku omogućava pružanje telekomunikacijskih usluga krajnjim korisnicima putem pristupne mreže HT Mostara.

(2) Sadržaj usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji definiran je u Referentnoj ponudi HT Mostara za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji (dalje u tekstu Referentna ponuda), dok je opseg usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji određen ovim Ugovorom. Ovaj se Ugovor sastoji od osnovnog dijela kojim je utvrđen pravni okvir poslovnog odnosa između ugovornih strana u vezi pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara te pripadajućih aneksa ovom Ugovoru (dalje u tekstu: Aneksi Ugovoru) kojima se detaljnije određuju operativni i komercijalni aspekti pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

(3) Potpisom ovog Ugovora Operator korisnik je suglasan i prihvaća uvjete i cijene utvrđene u važećoj Referentnoj ponudi HT Mostara koja je odobrena od strane Regulatorne agencije za komunikacije. Referentna ponuda čini sastavni i neodvojiv dio ovog Ugovora, a kojom su utvrđeni uvjeti i cijene usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i koja važi i jednako se primjenjuje na sve Operatore korisnike. Ako i kada Referentna ponuda bude izmijenjena ili dopunjena te navedene izmijene ili dopune budu odobrene od strane nadležnog regulatornog tijela u propisanom postupku, tada će se na ovaj Ugovor automatski primjenjivati tako izmijenjena ili dopunjena Referentna ponuda. Ugovorne strane su suglasne da se Referentna ponuda neće primjenjivati na ugovorni odnos retroaktivno osim ako retroaktivna primjena nije izričito određena pravomoćnom odlukom nadležnog tijela.

(4) Sve odnose između HT Mostara i Operatora korisnika u vezi s pružanjem usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji koji nisu uređeni Referentnom ponudom, ugovorne strane ovim Ugovorom posebno ugovaraju.

Članak 2.
Predmet Ugovora

(1) Predmet Ugovora su sljedeće usluge HT Mostara prema Referentnoj ponudi:

a) Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji u pristupnoj mreži HT Mostara;

b) Zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji u pristupnoj mreži HT Mostara uporabom širine pojasa frekvencijskog spektra iznad govornog pojasa frekvencijskog spektra upredene metalne parice. Ova usluga bit će dostupna samo ukoliko je krajnji korisnik HT Mostara, uključujući uslugu pristupa HT Mostar mreži;

c) Usluga kolokacije;

d) Usluge IT sustava *(informacijski sustav podrške)*.

(2) Operator korisnik može koristiti usluge navedene u stavku 1. ovog članka samo za pružanje javnih govornih usluga u nepokretnoj mreži i usluge prijenosa podataka visokim brzinama prijenosa za stalni pristup Internetu te za multimedijske aplikacije utemeljene na tehnologiji digitalne pretplatničke petlje.

(3) Pored usluga iz stavka 1. ovog članka Operator korisnik i HT Mostar mogu ugovoriti pod komercijalnim uvjetima pružanje dodatnih usluga koje su vezane uz korištenje pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara, a nisu predmet Referentne ponude kao npr. klimatizacija kolokacijskog prostora, veći izvor snage i sl. putem dodatka ovom Ugovoru.

Članak 3.
Realizacija usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji

(1) U svrhu korištenja usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji temeljem ovog Ugovora, Operator korisnik mora prethodno zatražiti od HT Mostara kolokacijske usluge te ostvariti kolokaciju na lokaciji za koju Operator korisnik namjerava ishoditi pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara sukladno postupku predviđenom u Referentnoj ponudi te odredbama ovog Ugovora.

(2) U svrhu korištenja kolokacijskih usluga HT Mostara, Operator korisnik mora podnijeti HT Mostaru zahtjev za ponudu za kolokaciju te sklopiti s HT Mostarom ugovor o pružanju kolokacijskih usluga, i to za svaku lokaciju na kojoj Operator korisnik namjerava podnijeti zahtjev za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji.

(3) Po primitku zahtjeva za ponudu za kolokaciju sukladno odredbama ovog članka, a pod uvjetom ispunjenja svih uvjeta za pružanje kolokacijskih usluga iz Referentne ponude, HT Mostar će pripremiti i dostaviti Operatoru korisniku posebnu ponudu za pružanje kolokacijskih usluga za svaku zatraženu lokaciju, i to u obliku prijedloga ugovora o pružanju kolokacijskih usluga.

(4) Ukoliko Operator korisnik prihvati ponudu za kolokaciju HT Mostara, odnosno prijedlog ugovora o pružanju kolokacijskih usluga, HT Mostar i Operator korisnik potpisat će ugovor o pružanju kolokacijskih usluga u roku do 15 dana po prihvatu ponude.

(5) Rok za uspostavu kolokacije počinje teći od dana kada HT Mostar zaprimi obavijesti Operatora korisnika o prihvaćanju ponude za kolokaciju, odnosno ugovor o pružanju kolokacijskih usluga potpisanog od strane Operatora korisnika.

(6) Po uspostavi kolokacije, Operator korisnik stječe pravo zatražiti od HT Mostara pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji sukladno Referentnoj ponudi.

(7) Ukoliko su ispunjeni uvjeti iz Referentne ponude za pružanje pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, HT Mostar će realizirati zahtjev Operatora korisnika za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji u roku od 15 dana od dana zaprimanja potpunog zahtjeva za izdvajanje pojedine lokalne petlje, ili nekog drugog roka ako je to Operator korisnik posebno zatražio pod uvjetom da je realizacija moguća na traženi datum.

(8) U slučaju potrebe za realizaciju usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, instalacija opreme na lokaciji krajnjeg korisnika može, ovisno o dogovoru između Operatora korisnika i HT Mostara, biti izvršena od strane ovlaštenih radnika HT Mostara. U tom slučaju HT Mostar će postupiti na način i u skladu sa svojim standardima koje HT Mostar primjenjuje pri instalaciji i priključenju pretplatničke terminalne opreme za potrebe svojih krajnjih korisnika. U slučaju potrebe za realizaciju usluge zajedničkog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji za instalaciju djelitelja na lokaciji krajnjeg korisnika primijeniti će se postupak sukladno Referentnoj ponudi.

(9) HT Mostar zadržava pravo odbiti zahtjev Operatora korisnika za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji sukladno Referentnoj ponudi.

Članak 4.
Razvoj usluge pristupa izdvojenoj petlji

(1) Operator korisnik za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji mora podnijeti HT Mostaru Zahtjev za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji, aneks 5. ovog Ugovora, u čijem prilogu se nalazi potpisana izjava krajnjeg korisnika o namjeri sklapanja ugovora s Operatorom korisnikom u slučaju potpunog pristupa ili izjava krajnjeg korisnika o namjeri sklapanja ugovora s Operatorom korisnikom uz zadržavanje osnovnog ugovora o pristupu HT Mostar mreži u slučaju zajedničkog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

(2) Operator korisnik je upoznat i prihvaća da se na lokalne petlje za koje je podnesen zahtjev za izdvajanje pojedine lokalne petlje temeljem ovog Ugovora ne primjenjuju uvjeti odnosno ponuda HT Mostara za pristup Internetu, uvjeti odnosno ponuda HT Mostara za ADSL transport usluge te uvjeti odnosno ponuda bilo kojih sličnih ili zamjenskih usluga koju HT Mostar može nuditi na tržištu s vremena na vrijeme.

(3) Ako Operator korisnik prije podnošenja zahtjeva za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji već ima sklopljen ugovor s HT Mostarom o pristupu Internetu odnosno korištenju ADSL transport usluge ili bilo koje slične ili zamjenske usluge, taj ugovor neće se primjenjivati na pojedinu lokalnu petlju koja je izdvojena temeljem ovog Ugovora.

(4) Uvjeti i postupak otkaza pristupa pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji te pripadajućih kolokacija utvrđeni su u Referentnoj ponudi.

(5) Otkazom pojedine kolokacije automatski prestaju važiti svi zahtjevi za izdvajanje pojedine lokalne petlje koji se odnose na otkazanu kolokaciju. U svrhu otklanjanja dvojbi, promjena vrste kolokacije neće se smatrati otkazom kolokacije ukoliko uslijed promjene vrste kolokacije ne dođe do promjene lokacije za koju je ugovorena kolokacija.

Članak 5.
Planiranje kapaciteta

(1) Ugovorne strane su suglasne prije početka realizacije usluga iz članka 2. ovog Ugovora poduzeti najveće napore kako bi utvrdili planirane kapacitete sukladno Referentnoj ponudi. U tu svrhu Operator korisnik pridržavat će se rasporeda planiranja kapaciteta predviđenog u Referentnoj ponudi i u ovom Ugovoru.

(2) Raspored planiranja kapaciteta detaljnije je prikazan u Aneksu 9 ovog Ugovora.

(3) Ukoliko po primitku planova Operatora korisnika HT Mostar procjeni da iz objektivnih razloga (tehničke ili operativne prirode) ne bi bio u mogućnosti ispuniti planove Operatora korisnika, HT Mostar će o tome odmah izvijestiti Operatora korisnika uz detaljno pojašnjenje razloga nemogućnosti ispunjenja planova. U tom slučaju Operator korisnik i HT Mostar će poduzeti najveće napore kako bi u dobroj vjeri sporazumno utvrdili alternativni plan za predmetni period planiranja. Razlika između prvotnog plana Operatora korisnika i alternativnog plana, kao i razlika između planiranih i stvarno naručenih kapaciteta uzet će se u obzir pri utvrđivanju plana za sljedeći period planiranja.

(4) Za realizaciju utvrđenih planiranih kapaciteta HT Mostar će pripremiti potrebne kapacitete i postrojenja u okviru tehničkih i operativnih mogućnosti u skladu s odredbama Referentne ponude.

(5) U slučaju da HT Mostar nije u mogućnosti ispuniti zahtjeve prema planiranim kapacitetima, o tome će obavijestiti Operatora korisnika. U roku od 10 dana od dostave HT Mostarove obavijesti Operatoru korisniku, ugovorne strane će započeti s pregovorima kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje.

(6) Ukoliko Operator korisnik utvrdi da će broj stvarnih zahtjeva unutar planskog perioda biti manji od planiranih kapaciteta, obavijestit će HT Mostar o novom broju zahtjeva najmanje 5 dana prije početka mjeseca na koji se ti zahtjevi odnose ukoliko će broj stvarnih zahtjeva za taj mjesec biti 20% manji ili više, od broja planiranih zahtjeva.

(7) Naknade u slučaju zakašnjenja u isporuci usluga predviđenih u Referentnoj ponudi primjenjuju se tek nakon što HT Mostar i Operator korisnik utvrde planirane kapacitete sukladno Referentnoj ponudi, a pod uvjetom da za zakašnjenje u isporuci usluga odgovara isključivo HT Mostar.

(8) Ukoliko Operator korisnik ne dostavi podatke o planiranim kapacitetima sukladno utvrđenom rasporedu planiranja kapaciteta ili ukoliko ugovorne strane ne uspiju sporazumno utvrditi planirane kapacitete, pa uslijed toga HT Mostar nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze u rokovima predviđenima u Referentnoj ponudi, odnosno u ovom Ugovoru, naknade u slučaju zakašnjenja u isporuci usluga predviđenih u Referentnoj ponudi neće se primjenjivati.

(9) U svrhu otklanjanja dvojbi, pored navedenih naknada, HT Mostar neće biti dužan naknaditi bilo kakve dodatne troškove, uključujući bilo kakvu štetu koja može nastati Operatoru korisniku uslijed zakašnjenja u isporuci usluga, osim ako je šteta nastala kao rezultat namjere ili krajnje nepažnje isključivo HT Mostara.

Članak 6.
Kvaliteta usluge i održavanje

(1) Svaka ugovorna strana bit će odgovorna za instalaciju, održavanje i funkcioniranje svojih prijenosnih kapaciteta i opreme te za pružanje usluge u dijelu koji se odnosi na njezin sustav, a sukladno podjeli odgovornosti između Operatora i HT Mostara za prijenosne kapacitete i opremu sukladno Referentnoj ponudi.

(2) Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o smetnjama i kvarovima u tehničkim parametrima i posljedicama koje ove smetnje mogu imati na pružanje usluga koje su predmet ovog Ugovora, te će aktivno surađivati na otklonu ovih smetnji. U tu će svrhu Operator korisnik omogućit HT Mostaru održavanje ispravnosti izdvojene lokalne petlje HT Mostara.

(3) Kontakt podaci u postupku prijave i otklona smetnji utvrđeni su u Aneksu 7 ovog Ugovora.

(4) Ugovorne strane će poduzimati najveće napore u zaštiti krajnjih korisnika od slučaja zlouporaba u telekomunikacijama te u dobroj mjeri surađivati pri otklonu takvih slučajeva.

Članak 7.
Odnos sa krajnjim korisnicima

(1) Operator korisnik je upoznat i prihvaća da krajnji korisnici koji su povezani s njegovom mrežom putem izdvojenih lokalnih petlji HT Mostara mogu primati i ostvarivati pozive prema i od nacionalnih i međunarodnih mreža ukoliko Operator korisnik ima uspostavljeno međusobno povezivanje svoje mreže s HT Mostar mrežom i/ili mrežom drugog nacionalnog ili međunarodnog telekomunikacijskog operatora. Usluge međusobnog povezivanja nisu predmet ovog Ugovora.

(2) Operator korisnik je upoznat i prihvaća da krajnji korisnici koji su povezani s njegovom mrežom putem izdvojenih lokalnih petlji HT Mostara mogu zadržati pretplatnički telefonski broj koji im je dodijeljen u HT Mostarom mreži ili u mreži drugog nacionalnog telekomunikacijskog operatora ukoliko Operator korisnik ima uspostavljeno međusobno povezivanje svoje mreže s HT Mostar mrežom i/ili mrežom drugog nacionalnog ili međunarodnog telekomunikacijskog operatora. Usluga prenosivosti broja nije predmet ovog Ugovora.

(3) U slučaju podnošenja zahtjeva za uslugu potpunog pristupa pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji zajedno sa zahtjevom za prijenos pretplatničkog telefonskog broja krajnjeg korisnika za kojeg se zahtijeva pristup izdvojenoj lokalnoj petlji, ugovorne strane će poduzeti najveće napore da postupak i rokove za realizaciju usluge pristupa pojedinoj lokalnoj petlji usklade s postupkom provedbe prijenosa pretplatničkog telefonskog broja sukladno važećim propisima.

(4) U cilju zaštite interesa krajnjeg korisnika i učinkovitog izdvajanja pojedine lokalne petlje, ugovorne strane će nastojati u dobroj vjeri usuglasiti termine isključenja pretplatničke terminalne opreme krajnjeg korisnika iz mreže HT Mostara i njenog uključenja u mrežu Operatora korisnika, odnosno isključenja iz mreže Operatora korisnika i uključenja u mrežu drugog operatora korisnika, odnosno ponovnog uključenja u HT Mostar mrežu, vodeći pri tom računa da se ovaj postupak provodi u vrijeme koje je najmanje otegotno za krajnjeg korisnika, a unutar okvira predviđenih u Referentnoj ponudi.

(5) Operator korisnik u potpunosti uređuje svoj odnos s krajnjim korisnicima kojima svoje usluge pruža putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara. Operator korisnik je odgovoran za obračun i naplatu svojih usluga koje pruža krajnjim korisnicima putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara te predstavlja točku za kontakt za sva pitanja i prigovore tih krajnjih korisnika u vezi svojih usluga. U slučaju da HT Mostar zaprimi od krajnjeg korisnika prigovor na kvalitetu usluge koju putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara pruža Operator korisnik, HT Mostar će uputiti krajnjeg korisnika da se izravno obrati Operatoru korisniku. U tom slučaju Operator korisnik je isključivo odgovoran za rješavanje prigovora krajnjih korisnika.

(6) Operator korisnik je obvezan izvijestiti svoje krajnje korisnike o eventualnim smetnjama u usluzi pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji koje mogu imati učinka na pružanje usluga krajnjim korisnicima putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara.

(7) HT Mostar ne preuzima rizik niti odgovara za potraživanja koja Operator korisnik ima ili može imati u vezi usluga koje Operator korisnik pruža krajnjim korisnicima putem izdvojenih lokalnih petlji HT Mostara. Dospjeli iznosi obračunati Operatoru korisniku za korištenje usluga koje su predmet ovog Ugovora neće biti umanjeni za potraživanja i/ili odštetne zahtjeve koje Operator korisnik ima prema tim krajnjim korisnicima, uključujući potraživanja nastala uslijed slučaja zlouporabe.

(8) U svrhu neometanog ispunjavanja obveza obiju ugovornih strana preuzetih ovim Ugovorom, Operator korisnik se obvezuje poduzeti najveće napore da odnos sa svojim krajnjim korisnicima kojima pruža usluge putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara uskladi s odredbama i načelima utvrđenima u ovom Ugovoru. U poslovanju prema krajnjim korisnicima kojima pruža usluge putem izdvojene lokalne petlje HT Mostara, Operator korisnik je dužan postupati s povećanom pažnjom prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka).

(9) Ukoliko Operator korisnik zatraži pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji u pogledu koje je već realiziran pristup od strane drugog operatora korisnika, HT Mostar će omogućiti Operatoru korisniku traženi pristup ukoliko je istekao zakonski rok od 6 mjeseci od realizacije zahtjeva prethodnog operatora korisnika. Operator korisnik je upoznat i prihvaća da krajnji korisnik može zatražiti povrat u HT Mostarovu mrežu po isteku zakonskog roka od 6 mjeseci. U tom slučaju krajnji korisnik podnosi zahtjev za ponovnim priključenjem izravno HT Mostaru.

Članak 8.
Korištenje žigova i marketinških imena

(1) Operator korisnik će nuditi usluge isključivo korištenjem svojih žigova bez korištenja ili pozivanja na žigove HT Mostara. Operator korisnik nije ovlašten koristiti HT Mostarovo ime za svoje svrhe i/ili na štetu HT Mostara. Ni jedna ugovorna strana

nema pravo koristiti registrirane žigove druge ugovorne strane na bilo koji način i u bilo koju svrhu bez prethodnog pisanog odobrenja te druge ugovorne strane.

(2) Ugovorna strana koja povrijedi odredbe o korištenju žigova iz prethodnog stavka ovog članka bit će dužna naknaditi potpunu štetu koju druga ugovorna strana uslijed te povrede pretrpi.

Članak 9.
Informacijski sustav podrške

(1) U svrhu osiguranja kontinuiteta poslovanja HT Mostara s jedne strane i podržavanja procesa Operatora korisnika s druge strane, ugovorne strane će zasebnim ugovorom utvrditi uvjete za IT sustav podrške koji će omogućiti pristup sljedećim informacijama:
   a) informacijskom sustavu praćenja zahtjeva Operatora korisnika za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji,
   b) realizaciji Prethodnog zahtjeva za informacije o upredenoj metalnoj parici
   c) zahtjevima Operatora korisnika za popravak kvara, statusu i stanju eskalacije popravka kvara Operatora korisnika,
   d) statusu kod pružanja usluge kolokacije Operatoru korisniku,
   e) informacijama o fakturiranju usluga Operatoru korisniku.

(2) HT Mostar i Operator korisnik će utvrditi dizajn IT sustava, specifikacije, sučelja, aplikacije, zahtjeve u pogledu sigurnosti i sl. u sklopu zasebnog ugovora.

(3) HT Mostar i Operator korisnik će nastojati u što kraćem roku od potpisa Ugovora o pristupu izdojenoj lokalnoj petlji započeti proces priprema i izrade Informacijskog sustava podrške.

Članak 10.
Obračun i naplata

Postupak i uvjeti obračuna i naplate usluga koje su predmet ovog Ugovora detaljnije su utvrđeni Aneksom 8. ovog Ugovora.

Članak 11.
Financijske garancije

(1) Sukladno Referentnoj ponudi, Operator korisnik je dužan dostaviti HT Mostaru jednu od Referentnom ponudom predviđenih financijskih garancija za usluge kolokacije i pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

(2) Operator korisnik je dužan dostaviti HT Mostaru financijsku garanciju za svaku pojedinu kolokaciju temeljem procijenjenih troškova kolokacije navedenih u ponudi za kolokaciju HT Mostara, i to po prihvaćanju pojedine ponude za kolokaciju, a najkasnije u trenutku sklapanja pojedinog ugovora o pružanju kolokacijskih usluga.

(3) U izračun financijske garancije iz stavka 2. ovog članka ulaze svi troškovi potrebni za pripremu i stavljanje na raspolaganje kolokacijskog prostora, a temeljem ponude za kolokaciju HT Mostara..

(4) Operator korisnik neće biti dužan na dostavu financijske garancije iz stavka 2. ovog članka ukoliko prilikom prihvaćanja pojedine ponude za kolokaciju, odnosno

najkasnije po sklapanju pojedinog ugovora o pružanju kolokacijskih usluga, plati HT Mostaru puni iznos procijenjenih troškova kolokacije sukladno ponudi za kolokaciju. Ovaj unaprijed plaćeni iznos bit će usklađen sa stvarnim iznosom troškova za pripremu i stavljanje na raspolaganje kolokacijskog prostora.

(5) Pored financijske garancije iz stavka 2. ovog članka, Operator korisnik je dužan dostaviti HT Mostaru godišnju financijsku garanciju za uslugu pristupa pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji na iznos koji pokriva 3 mjeseca korištenja usluge i to najkasnije 8 radnih dana prije podnošenja prvog zahtjeva za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji na pojedinoj lokaciji.
Ukoliko Operator koristi i zajednički pristup, za izračun financijske garancije primjenjivat će se po istom principu kao za potpuni pristup, a s odgovarajućim cijenama za zajednički pristup sukladno Referentnoj ponudi.

(6) Iznos financijske garancije revidirat će se svaka tri mjeseca sukladno rasporedu planiranja kapaciteta iz Aneksa ovog Ugovora kao i prije podnošenja prvog zahtjeva za pojedinu izdvojenu lokalnu petlju na novoj lokaciji kolokacije.

(7) HT Mostar zadržava pravo uskratiti realizaciju usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji, uključujući uslugu kolokacije do primitka financijske garancije sukladno odredbama ovog članka Ugovora.

(8) Jednokratne naknade koje Operator korisnik plaća HT Mostaru sukladno ovom Ugovoru i troškovi testiranja, koji nisu uključeni izračun financijske garancije, Operator korisnik će platiti prema HT Mostarovim računima za te usluge u roku dospijeća koji je naveden na tim računima.

Članak 12.
Razmjena informacija

(1) Ugovorne strane su suglasne da će u dobroj vjeri razmjenjivati pisanim putem sve informacije koje se smatraju nužnima za izvršavanje ovog Ugovora.

(2) Pisane obavijesti ugovorne strane će dostavljati poštom i/ili telefaksom. Smatrat će se da je druga ugovorna strana zaprimila obavijest upućenu sukladno ovom članku Ugovora po isteku 3 radna dana od dana slanja obavijesti putem pošte ili putem telefaksa, osim ako je u ovom Ugovoru drugačije navedeno. Obavijesti koje se upućuju bez potvrde o primitku smatrat će se dostavljenima trećeg radnog dana (ponedjeljak - petak) od dana predaje istih poštanskim službama, osim ukoliko druga ugovorna strana uvjerljivo dokaže da do primitka nije došlo ili da je do primitka došlo na kasniji datum.

(3) Svaka ugovorna strana dužna je bez odlaganja pisanim putem obavijestiti drugu ugovornu stranu o promjeni tvrtke i sjedišta, a najkasnije u roku od 15 dana od promjene. Ako ugovorna strana ne izvijesti drugu ugovornu stranu o navedenim promjenama na način kako je to ovdje određeno, te uslijed tog propusta računi, obavijesti i druga pismena druge ugovorne strane ne mogu biti dostavljena, smatrat će se da je dostava temeljem postojećih podataka valjano izvršena.

(4) Kontakt podaci ugovornih strana navedeni su u Aneksu 10. ovog Ugovora.

Članak 13.
Povjerljivost podataka

(1) Svaka ugovorna strana dužna je čuvati u tajnosti (i) sadržaj ovog Ugovora i (ii) sve komercijalne i tehničke podatke koje je dobila od druge ugovorne strane ili njenih povezanih društava u vezi s ovim Ugovorom (dalje u tekstu: Povjerljivi podaci). Svaka ugovorna strana može koristiti Povjerljive podatke samo za potrebe izvršenja obveza iz ovog Ugovora.

(2) Osim uz prethodno pisano ovlaštenje druge ugovorne strane, ugovorna strana ne smije koristiti Povjerljive podatke iz prethodnog članka ovog Ugovora u bilo koju drugu svrhu osim u svrhe izričito navedene u ovom Ugovoru.

(3) Osim uz prethodno pisano ovlaštenje druge ugovorne strane, ili na temelju zakonske ili regulatorne obveze, naloga ili zahtjeva izdanog od strane nadležnog suda ili regulatornog, sudskog ili upravnog tijela, ugovorne strane su suglasne i jamče da, u bilo kojem razdoblju tijekom trajanja ovog Ugovora, ili u bilo koje vrijeme nakon toga, neće objaviti, dati, proširiti, dobaviti, ili učiniti pristupačnima Povjerljive podatke druge ugovorne strane.

(4) Svakoj ugovornoj strani je osobito zabranjeno otkrivanje Povjerljivih podataka tržišnim takmacima druge ugovorne strane.

(5) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se obveza čuvanja tajnosti Povjerljivih podataka iz ovog članka Ugovora ne odnosi na sljedeće podatke:

   a. koji se već nalaze u posjedu druge ugovorne strane u pogledu kojih ta druga ugovorna strana nije bila u obvezi čuvati ih u tajnosti,
   b. koji su u trenutku ili nakon sklapanja ovog Ugovora objavljeni u javnosti, a za koju objavu ne odgovara druga ugovorna strana,
   c. koje je druga ugovorna strana pribavila ili su joj obznanjeni od strane trećih osoba koje nisu u obvezi čuvanja tih podataka u tajnosti,
   d. koje je u trenutku ili nakon sklapanja ovog Ugovora potrebno objaviti sukladno važećim propisima ili odluci nadležnog državnog tijela.

(6) U vezi s Povjerljivim podacima, svaka ugovorna strana je obvezna, uključujući i njene zaposlenike, suradnike i pomoćnike, postupati sukladno svim primjenjivim propisima u vezi s čuvanjem tajnosti podataka te će u tu svrhu, putem ugovora o radu, svojih internih propisa ili na bilo koji drugi zakonski prihvatljiv način, obvezati svoje zaposlenike, suradnike i pomoćnike da čuvaju tajnost Povjerljivih podataka. Svaka ugovorna strana u potpunosti odgovara za povredu obveze čuvanja tajnosti Povjerljivih podataka iz ovog članka Ugovora počinjenu od strane svojih zaposlenika, suradnika i/ili pomoćnika.

(7) Svaka ugovorna strana će poduzimati sve potrebne mjere kako bi ispunila svoje obveze glede zaštite tajnosti Povjerljivih podataka kako je to ovdje navedeno te će, u slučaju povrede ovih obveza, poduzimati sve potrebne radnje kako bi zaštitila drugu ugovornu stranu od mogućih pravnih zahtjeva trećih osoba.

(8) Svaka ugovorna strana se obvezuje da će s Povjerljivim podacima druge ugovorne strane rukovati barem jednako pozorno kao s vlastitim povjerljivim informacijama.

(9) Povjerljivi podaci jedne ugovorne strane ostaju u vlasništvu te ugovorne strane. Ovaj Ugovor kao ni objavljivanje Povjerljivih podataka temeljem ovog Ugovora neće se

tumačiti kao davanje bilo kakvog prava ili licence izričito ili implicitno za bilo koje izume, patente, ili zaštićena prava, koji jesu ili će biti u vlasništvu ili pod kontrolom te ugovorne strane.

(10) U slučaju povrede obveza iz ovog članka od strane jedne ugovorne strane, druga ugovorna strana ima pravo na odštetu koja uključuje sve štete i gubitke koje bi ta ugovorna strana mogla pretrpjeti posredno ili neposredno zbog takve povrede.

(11) Po prestanku ovog Ugovora iz bilo kojeg razloga, svaka ugovorna strana se obvezuje prestati koristiti se Povjerljivim podacima zaprimljenim temeljem ovog Ugovora, te će na pisani zahtjev druge ugovorne strane poduzeti najbolje napore da vrati, a podredno, uništiti sve takve Povjerljive podatke, uključujući njihove kopije, koje su u njezinom posjedu ili pod njezinom kontrolom. Neovisno o navedenom, druga ugovorna strana ima pravo zadržati jednu kopiju takvih Povjerljivih podataka, ali samo u svrhe arhiviranja.

(12) Obveza čuvanja tajnosti podataka iz ovog članka Ugovora ostaje na snazi pet godina nakon prestanka ovog Ugovora.

Članak 14.
Izmjene Ugovora

(1) Osim ukoliko je što drugo utvrđeno ovim Ugovorom ili pojedinim Aneksom Ugovora, svaka izmjena ili dopuna ovog Ugovora i/ili Aneksa Ugovora bit će valjana ukoliko je učinjena u pisanom obliku i potpisana od strane ovlaštenih predstavnika obje ugovorne strane.

(2) Osim ako nije drugačije određeno pojedinim Aneksom ovog Ugovora, HT Mostar zadržava pravo izmijeniti cijene svojih dodatnih usluga uz prethodnu pisanu obavijest Operatoru korisniku najkasnije 30 dana prije primjene novih cijena. Ukoliko Operator korisnik izričito pisanim putem ne odbije te izmjene u roku od 30 dana od dostave pisane obavijesti HT Mostara, smatrat će se da je Operator korisnik suglasan sa uvedenim izmjenama. U slučaju da odbije izmjene, HT Mostar ima pravo raskinuti ovaj Ugovor u dijelu dodatnih usluga na koje se izmjena cijena odnosi.

(3) Ugovorne strane su suglasne da će izmijeniti ovaj Ugovor ili bilo koji njegov dio kako bi ga uskladili s odlukom nadležnog regulatornog tijela kojom se nalaže izmjena cijena i/ili uvjeta pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji određenih ovim Ugovorom, u roku od najviše 30 dana od dana primitka odluke nadležnog regulatornog tijela od strane one ugovorne strane koja je odluku zaprimila ranije.

(4) Ukoliko ugovorne strane izmijene ovaj Ugovor kako bi ga uskladili s odlukom nadležnog regulatornog tijela, koja je kasnije izmijenjena, poništena ili ukinuta, u cijelosti ili u dijelu, od strane nadležnog tijela, smatrat će se kako izvorne odredbe ovog Ugovora nikada nisu bile izmijenjene. U tom slučaju niti jedna ugovorna strana neće snositi bilo kakvu odgovornost za izvršenje, odnosno neizvršenje svojih prava i obveza u skladu s izmijenjenim odredbama Ugovora koje su se primjenjivale radi usklađivanja s kasnije izmijenjenim, poništenim ili ukinutim dijelovima odluke,.

Članak 15.
Raskid Ugovora

(1) Svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ovaj Ugovor uz pisanu obavijest u slijedećim slučajevima:
   - ako druga ugovorna strana namjerno i/ili opetovano krši odredbe iz ovog Ugovora, ugovora o pružanju kolokacijskih usluga i/ili zahtjeva za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji, a takvu povredu, kao ni njene posljedice, ne otkloni u roku od 30 dana od dana pisane obavijesti o povredi, na način koji je zadovoljavajući za oštećenu ugovornu stranu, i pod uvjetom prethodno pribavljene suglasnosti nadležnog regulatornog tijela;
   - ako je za tu ugovornu stranu daljnje pružanje usluga iz tehničkih ili poslovnih razloga nemoguće, a koje razloge ta ugovorna strana nije sama prouzročila, i koji razlozi ne predstavljaju događaj više sile, uz raskidni rok od 60 dana koji počinje teći od dana primitka pisane obavijesti o raskidu;
   - ako je podnesena prijava za pokretanje postupka likvidacije druge ugovorne strane ili je nad istom pokrenut stečajni postupak, osim ukoliko stečajni upravitelj ne odluči nastaviti izvršavanje Ugovora i podmirivati obveze iz ovog Ugovora na teret stečajne mase.

(2) Pored navedenog u stavku 1. ovog članka, HT Mostar zadržava pravo raskinuti ovaj Ugovor s trenutnim učinkom po dostavi pisane obavijesti Operatoru korisniku i pod uvjetom prethodno pribavljene suglasnosti nadležnog regulatornog tijela ako Operator korisnik propusti podmiriti bilo koji dospjeli iznos temeljem ovog Ugovora ili na pisani zahtjev HT Mostara, ne pruži, ne obnovi ili ponovo ne uspostavi financijsku garanciju sukladno odredbama ovog Ugovora po izvršenoj privremenoj obustavi pružanja usluge sukladno Referentnoj ponudi, a razlozi za privremenu obustavu ne budu otklonjeni u roku od 30 dana od dana privremene obustave.

(3) Ugovorna strana koja raskida Ugovor zbog razloga navedenih u stavku 1. i 2. ovog članka dužna je o tome pisanim putem izvijestiti drugu ugovornu stranu. Pisana obavijest o raskidu dostavlja se drugoj ugovornoj strani uz povratnicu s potvrdom uručenja.

(4) Ako Operator korisnik ne podnese zahtjev za pružanje kolokacijskih usluga u roku od 90 dana od dana sklapanja ovog Ugovora, odnosno ako HT Mostar i Operator korisnik ne mogu postići dogovor o ugovoru o pružanju kolokacijskih usluga u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, ovaj se Ugovor automatski raskida, a sredstva osiguranja se vraćaju.

(5) Ukoliko nadležno regulatorno tijelo izmijeni rokove i uvjete dozvole za obavljanje telekomunikacijskih usluga bilo koje od ugovornih strana na način da te izmjene onemogućuju pogođenu ugovornu stranu da ispunjava svoje obveze iz ovog Ugovora ili nadležno regulatorno tijelo utvrdi prestanak valjanosti te dozvole, ovaj će Ugovor biti raskinut danom stupanja na snagu odluke nadležnog regulatornog tijela. Pogođena ugovorna strana će o tome izvijestiti drugu ugovornu stranu odmah po saznanju da je takva odluka donesena, a najkasnije istoga dana kada je tu odluku zaprimila.

(6) U slučaju promjene regulatornog okvira (Zakona o komunikacijama, drugih mjerodavnih zakona, pravila i odluka nadležnih regulatornih tijela ili sudova) na način da se HT Mostar oslobađa svih ili pojedinih obveza vezanih uz uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji kao što je na primjer objava i odobrenje Referentne ponude za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji, HT Mostar ima pravo tražiti izmjene ovog Ugovora

u dijelovima na koje se odnose promjene u regulatornom okviru. Ako Operator ne prihvati prijedlog HT Mostara za izmjenama Ugovora u roku od 30 dana od dana dostave pisanog prijedloga HT Mostara, HT Mostar zadržava pravo raskinuti ovaj Ugovor u dijelu koji je obuhvaćen prijedlogom HT Mostara za izmjenama ili u cijelosti ako Ugovor nije održiv bez dijela Ugovora koji je obuhvaćen prijedlogom izmjena Ugovora.

(7) U slučaju prestanka ovog Ugovora iz bilo kojeg razloga, automatski prestaju važiti ugovori o pružanju kolokacijskih usluga i usluga pristupa pojedinoj lokalnoj petlji koje su ugovorne strane sklopile do tog trenutka.

Članak 16.
Intelektualno vlasništvo

(1) Ovaj Ugovor ne utječe na pravno stanje zaštite industrijskog vlasništva i intelektualnog vlasništva svake ugovorne strane, a koje je na snazi u vrijeme potpisivanja ovog Ugovora.

(2) Ugovorne strane će, u skladu s propisima koji reguliraju izume i tehničke inovacije zaposlenika, neograničeno koristiti izume zaposlenika ugovornih strana i iste odmah prijaviti radi zaštite prava, u onoj mjeri u kojoj se isti odnose na predmet Ugovora i nastanu tijekom trajanja Ugovora.

(3) Ako zaposlenici obiju ugovornih strana imaju udjela u izumima (zajednički izum), tada obje ugovorne strane imaju zajedničko pravo na izvedene izume, zajedno s prijavljenim i dodijeljenim zaštitnim pravima na istima, a inače ta prava pripadaju samo onoj ugovornoj strani čiji je izumitelj zaposlenik (jedini izumitelj).

(4) Kod zajedničkih izuma, svaka je Ugovorna strana dužna sudjelovati u prijavi izuma radi zaštite prava, ili će ustupiti bez naknade drugoj ugovornoj strani sva prava koja iz navedenoga proizlaze.

Članak 17.
Međusobni odnosi ugovornih strana

(1) Ovim Ugovorom se ne zasniva, niti će se ovaj Ugovor tumačiti kao da zasniva, niti će ga bilo koja ugovorna strana koristiti za zasnivanje niti za predstavljanje njihovog međusobnog odnosa kao bilo koje vrste zastupništva, partnerstva ili zajedničkog ulaganja.

(2) Nijedna od ugovornih strana nema nikakvo ovlaštenje za preuzimanje bilo kakvih obveza u ime druge ugovorne strane, niti da djeluje kao predstavnik druge ugovorne strane, osim u slučajevima kada se za to dostavi pisano ovlaštenje, neovisno od ovog Ugovora.

Članak 18.
Rješavanje sporova

(1) Ugovorne strane su suglasne otvorena pitanja i sporove iz ili u vezi s ovim Ugovorom i/ili ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga prvenstveno rješavati sporazumno kroz provođenje sljedećeg postupka rješavanja otvorenih pitanja i sporova.

(2) Ugovorne strane poduzet će najbolje napore kako bi sporazumno riješile bilo koje otvoreno pitanje ili spor iz ili u vezi s uslugom pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i/ili uslugom kolokacije pregovorima između ugovornih strana putem kontakata na prvoj razini (1. Razina).

(3) Postupak rješavanja otvorenih pitanja i sporova pokreće se dostavom zahtjeva za rješavanje spora jedne ugovorne strane usmenim ili pisanim putem drugoj ugovornoj strani na 1. Razini rješavanja spora.

(4) Otvorena pitanja i sporove koje ugovorne strane ne uspiju riješiti putem kontakata na 1. Razini rješavanja spora unutar 15 dana od dana pokretanja postupka, ili koji prelaze ovlasti 1. Razine na području odlučivanja, a osobito oni koji se odnose na bitne obveze iz ovog Ugovora, svaka ugovorna strana ima pravo proslijediti odgovornoj osobi druge ugovorne strane na drugoj razini (2. Razina), pisanom obavijesti o prirodi i opsegu spora. Ukoliko otvorena pitanja i sporovi ne budu uspješno riješeni ni na 2. Razini rješavanja spora u daljnjem roku od 15 dana, svaka ugovorna strana ima pravo proslijediti rješavanje spora odgovornoj osobi druge ugovorne strane na zadnjoj, trećoj razini (3. Razina), pisanom obavijesti o prirodi i opsegu spora.

(5) Ukoliko ugovorne strane ne postignu rješenje spora ni na 3. Razini unutar roka od 15 dana od dana pisane obavijesti iz prethodne točke, svaka ugovorna strana ima pravo riješiti spor sukladno članku 7. Referentne ponude.

(6) U svakom slučaju, pokušaj sporazumnog rješenja spora smatrat će se neuspjelim čim jedna ugovorna strana o tome pisanim putem izvijesti drugu ugovornu stranu.

(7) Rokove određene u postupku rješavanja otvorenih pitanja i sporova ugovorne strane mogu dogovorno produžiti.

(8) Kontakt podaci ugovornih strana u postupku rješavanja otvorenih pitanja i sporova 1. Razine, 2. Razine i 3. Razine utvrđeni su u Aneksu ovog Ugovora.

(9) Postupak rješavanja otvorenih pitanja i sporova iz ovog članka Ugovora se ne primjenjuje na sporove nastale iz ili u vezi sa Referentnom ponudom.

Članak 19.
Ustupanje

Ovaj Ugovor obvezuje ugovorne strane i njihove univerzalne pravne slijednike. Niti jedna ugovorna strana nije ovlaštena, bez prethodnog pisanog odobrenja druge ugovorne strane, ustupiti ovaj Ugovor, niti na drugi način prenijeti bilo koje od svojih prava i obveza prema ovom Ugovoru na bilo koju treću osobu. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da navedeno prethodno pisano odobrenje, naročito u slučaju ustupanja povezanim društvima, neće uskratiti bez valjanog razloga.

Članak 20.
Djelomična ništavost

Ako bilo koja od odredbi ovog Ugovora postane nezakonita, nevaljana ili neizvršiva u bilo kojem pogledu sukladno primjenjivom pravu, to neće ni na koji način utjecati na zakonitost, valjanost ili izvršivost ostalih odredbi ovog Ugovora.

Ugovorne strane su suglasne da će odredba koja je postala nezakonita, nevaljana ili neizvršiva sporazumom ugovornih strana biti zamijenjena zakonitom, valjanom odnosno izvršivom odredbom, a koja će po svojoj gospodarskoj svrsi te namjeri ugovornih strana odgovarati odredbi koja je postala nezakonita, nevaljana ili neizvršiva.

Članak 21.
Završne odredbe

(1) Ovaj Ugovor zamjenjuje sve prethodne usmene ili pisane, te druge direktne ili indirektne dogovore između ugovornih strana u pogledu sadržaja koji je uređen ovim Ugovorom.

(2) Svi aneksi, dodaci i prilozi ovom Ugovoru sastavni su dio ovog Ugovora te mogu biti izmijenjeni samo u pisanom obliku, osim ukoliko je to drugačije određeno ovim Ugovorom odnosno pojedinim Aneksom Ugovora.

(3) Iznimno od prethodno navedenog, obrasci definirani u Aneksima ovog Ugovora predstavljaju ogledne primjerke te su podložni promjenama ovisno o konkretnom slučaju. HT Mostar će redovito obavještavati Operatora korisnika o ažuriranju obrazaca. Važeći obrasci bit će u svako doba dostupni Operatoru korisniku putem službene Internet stranice HT Mostara.

(4) Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa ovlaštenih predstavnika obiju ugovornih strana.

(5) Sporove nastale primjenom ovog Ugovora, ugovorne strane se obvezuju rješavati sporazumno. Ako ugovorne strane ne uspiju riješiti nastali spor međusobnim dogovaranjem, za rješavanje nastalog spora nadležan je Općinski sud u Mostaru.

(6) Ovaj Ugovor je sastavljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva (2) primjerka.

Datum:_____

Za Operatora korisnika

_____

Za HT Mostar

_____
Predsjednik Uprave – direktor

_____
Član Uprave - izvršni direktor

POPIS ANEKSA

Aneks 1. Zahtjev za kolokaciju (nalazi se u Dodatku 16)

Aneks 2. Prijedlog ugovora o pružanju kolokacijskih usluga (nalazi se u Dodatku 8)

Aneks 3. Zahtjev za otkazivanje kolokacije

Aneks 4. Zahtjev za prethodni pristup informacijama (nalazi se u Dodatku 16)

Aneks 5. Zahtjev za pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji (nalazi se u Dodatku 16)

Aneks 6. Zahtjev za otkazivanje upredene metalne parice

Aneks 7. Zahtjev za otklanjanje kvara

Aneks 8. Naplata i obračun

Aneks 9. Raspored planiranja kapaciteta (nalazi se u Dodatku 17)

Aneks 10. Kontakt podaci

Aneks 3.

ZAHTJEV ZA OTKAZIVANJE KOLOKACIJE

I Podaci o podnositelju zahtjeva

1. Naziv Operatora korisnika _____
2. ID _____
3. Adresa Operatora korisnika _____

II Specifikacija usluge

1. HT Mostar-ova oznaka kolokacije _____
2. Lokacija glavnog razdjelnika (adresa) _____
3. Broj ugovora _____
4. Datum otkazivanja _____

III Ostalo

U _____ 200___ godine
(mjesto i datum podnošenja Zahtjeva)

Potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika

Aneks 6.

ZAHTJEV ZA OTKAZIVANJE UPREDENE METALNE PARICE

I Podaci o podnositelju zahtjeva

1. Naziv Operatora korisnika _____
2. Adresa _____
3. Kontakt osoba _____
4. Telefon/Telefaks _____

II Podaci o krajnjem korisniku

1. Ime i prezime krajnjeg korisnika _____
2. Adresa _____
3. Telefonski broj _____

III Specifikacija

1. Identifikacijski kod upredene metalne parice ----------
2. Naziv kolokacije ----------
3. Jasan opis lokacije završne točke mreže (opcionalno) ----------
4. Datum otkazivanja _____

U _____ 20___. godine
(mjesto i datum podnošenja Zahtjeva)

Potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika

_____

Aneks 7.

ZAHTJEV ZA OTKLANJANJE KVARA

Broj _____

I Kontakt podaci HT Mostara

1. Kontakt _____

2. Telefon/Telefaks _____

II Kontakt podaci Operatora korisnika

1. Naziv Operatora korisnika _____

2. Kontakt osoba _____

3.Telefon/telefaks _____

III Specifikacija kvara

1. Vrsta kvara

kvar kod usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji ili kvar posrednih kabela ☐

kvar kod napajanja električnom energijom ☐

pomoć pri otklonu kvara na prijenosnim kapacitetima ☐

Kvar kod usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji ili kvar posrednih kabela

1.1. lokalni pozivni broj ----------

1.2. lokacija glavnog razdjelnika ----------

1.3. identifikacijski kod upredene metalne parice ----------

1.4. ime, adresa i telefonski broj krajnjeg korisnika ----------

---

1.5. telefonski broj na kojem je krajnji korisnik dostupan ----------

1.6. točan opis lokacije (zgrada, kat ili stan) na kojoj se nalazi krajnja priključna točka, ukoliko je to moguće

---

1.7. datum koji odredi krajnji korisnik (*ukoliko je to primjenjivo*) ----------

1.8. opis kvara ----------

Kvar kod napajanja električnom energijom

1.9. opis kvara _____

Pomoć pri otklonu kvara na prijenosnom kabelima

1.10. opis kvara _____

U _____ 20___ godine
(datum i mjesto podnošenja zahtjeva)

Potpis podnositelja zahtjeva

_____

ZAHTJEV ZA OTKLANJANJE KVARA (zajednički pristup)

Broj _____

I Kontakt podaci HT Mostara

1. Kontakt _____

2. Telefon/Telefaks _____

II Kontakt podaci Operatora korisnika

1. Naziv Operatora korisnika _____

2. Kontakt osoba _____

3.Telefon/telefaks _____

III Specifikacija kvara

3.1. Vrsta kvara

Kvar kod usluge zajedničkog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji

3.2. lokalni pozivni broj _____

3.3. lokacija glavnog razdjelnika _____

3.4. identifikacijski kod upredene metalne parice _____

3.5. identifikacijski kod usluge _____

3.6. ime, adresa i telefonski broj krajnjeg korisnika _____

_____

3.7. datum koji odredi krajnji korisnik _____

3.8. opis kvara _____

_____

U _____ 20___ godine
(datum i mjesto podnošenja zahtjeva)

Potpis podnositelja zahtjeva

_____

Aneks 8: OBRAČUN I NAPLATA

1. Mjesečne naknade

Razdoblje obračuna i plaćanja je jedan kalendarski mjesec.
Usluge se naplaćuju mjesečno i to unaprijed, temeljem radnog naloga potpisanog od obje ugovorne strane. Datum dospijeća za izdane račune je 30 dana od datuma izdavanja računa.

Mjesečna naknada za prvi mjesec po realizaciji usluge zaračunavat će se na način da Operator korisnik plaća 1/30 iznosa mjesečne naknade za svaki dan do isteka mjeseca u kojem je realizirana usluga.

Godišnje naknade obračunavat će se na mjesečnoj osnovi.

2. Jednokratne naknade za pružanje usluga kolokacije

Temeljem prihvaćene ponude HT Mostara za kolokaciju, Operator korisnik je dužan platiti početni dio troškova stavljanja kolokacijskog prostora na raspolaganje (dalje u tekstu: početni dio troškova), prije početka realizacije kolokacije a u roku koji je određen u ponudi za kolokaciju. U suprotnom smatrat će se da je Operator korisnik odustao od kolokacije.
Realizacija kolokacije uslijediti će tek po plaćanju početnog dijela troškova. Plaćanje početnog dijela troškova je izvršeno zaprimanjem potpunog iznosa početnog dijela troškova od strane HT Mostara.

Početni dio troškova uključuje:

1. kod fizičke kolokacije u zasebnoj kolokacijskoj sobi
    a) troškovi planiranja projekta u cijelosti,
    b) 100% troškova pripreme i stavljanja na raspolaganje kolokacijskog prostora,
    c) 25% troškova posrednog kabela i posrednog razdjelnika (materijal i instalacija),
    d) 25% troškova prijenosnog kabela između prvog zdenca i kolokacijskog prostora (materijal i instalacija),
    e) 25% troškova dovoda struje.

2. kod fizičke kolokacije u vanjskim kabinetima
    a) troškovi planiranja projekta u cijelosti,
    b) 100% troškova pripreme i stavljanja na raspolaganje kolokacijskog prostora,
    c) 25% troškova posrednog kabela i posrednog razdjelnika (materijal i instalacija),
    d) 25% troškova prijenosnog kabela između prvog zdenca i kolokacijskog prostora (materijal i instalacija),
    e) 25% troškova dovoda struje.

3. kod udaljene kolokacije
    a) troškovi planiranja projekta u cijelosti,
    b) 25% troškova posrednog kabela i posrednog razdjelnika (materijal i instalacija).

Ostatak troškova bit će obračunat po predaji kolokacijskog prostora Operatoru korisniku i dospijevaju na plaćanje 30 dana od dana izdavanja računa od strane HT Mostara.

Trošak pripreme kolokacijskog prostora i stavljanja istog na raspolaganje naveden pod 1.b) i 2.b) bit će naknađen Operatoru korisniku sukladno točki 7.1. iz Dodatka 11. Referentne ponude.

3. Jednokratne naknade za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji i ostale usluge

Jednokratne naknade za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji i za ostale usluge obračunavaju se po realizaciji, odnosno otkazivanju usluge i dospijevaju na plaćanje 30 kalendarskih dana po izdavanju računa od strane HT Mostara.

4. Kašnjenje u plaćanju

U slučaju kašnjenja u plaćanju računa u rokovima određenima u ovom Aneksu Ugovora, HT Mostar zadržava pravo:

- na dospjela potraživanja obračunati zateznu kamatu temeljem važećih propisa o zateznim kamatama te drugim važećim propisima,
- zaračunati troškove opomene,
- aktivirati financijsku garanciju sukladno Referentnoj ponudi HT Mostara.

U slučaju da Operator korisnik ima primjedbe na iznos računa može se obratiti HT Mostaru putem kontakata definiranih u Aneksu 10. ovog Ugovora.

Aneks 10: KONTAKT PODACI

1. Kontakt adresa za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji

Opis	HT Mostar	Operator korisnik
Tvrtka		
Sektor		
Organizacijska jedinica		
Kontakt osoba		
Ulica		
Poštanski broj/Grad		
Telefon		
Fax		
E-mail		

2. Kontakt adresa za usluge kolokacije

Opis	HT Mostar	Operator korisnik
Tvrtka		
Sektor		
Organizacijska jedinica		
Nadležna služba		
Nadležna osoba		
Ulica		
Poštanski broj/Grad		
Telefon		
Fax		

3. Kontakt podaci u postupku rješavanja otvorenih pitanja i sporova

Opis	HT Mostar	Operator korisnik
1. Razina		
Kontakt osoba		
Sektor		
Telefon		
Fax		
E-mail		
2. Razina		
Odgovorna osoba		
Organizacijska jedinica		
Telefon		
Fax		
E-mail		
3. Razina		
Odgovorna osoba		
Organizacijska jedinica		
Telefon		
Fax		
E-mail		

DODATAK 6: Usluga kolokacije

1. Fizička kolokacija

Iz razloga sigurnosti i razdvajanja granica odgovornosti, HT Mostar nudi uslugu fizičke kolokacije u zasebnim kolokacijskim prostorima ili vanjskim kabinetima, a u iznimnim situacijama i unutar prostorije glavnog razdjelnika HT Mostar pod posebnim uvjetima sigurnosti.
U slučaju ograničenja prostora u prostorijama za kolokaciju Operator korisnik dijeli prostoriju za kolokaciju sa ostalim Operatorima korisnicima. U tom slučaju, troškovi se dijele.

1.1. Fizička kolokacija u zasebnom kolokacijskom prostoru

Kolokacijski prostor je zasebna namjenska prostorija u objektu HT Mostara koju je HT Mostar odredio za instalaciju posrednog razdjelnika i opreme Operatora korisnika.
Priprema kolokacijske sobe vrši se na temelju postojećih standarda primjenjivih od strane HT Mostara ovisno o tehničkim, operativnim, pravnim i razvojnim mogućnostima.

U kolokacijsku sobu Operator korisnik ne smije smjestiti komutacijsku opremu.

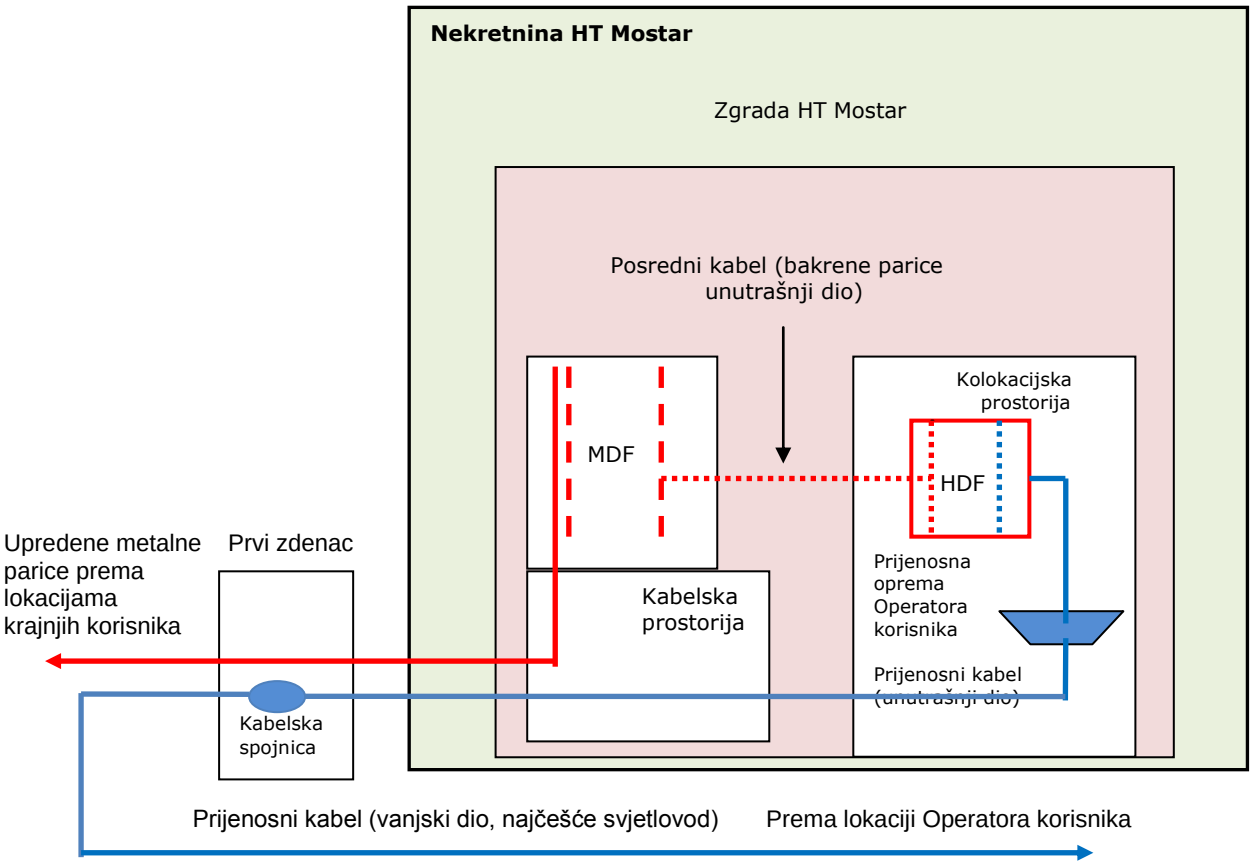
Operator korisnik vodi sveobuhvatnu tehničku dokumentaciju u pisanom obliku o opremi instaliranoj u kolokacijskom prostoru, lako pristupačnoj za HT Mostar.
HT Mostar je ovlašten u svakom trenutku uz prethodnu najavu obaviti kontrolu instalirane opreme uključujući provjeru tehničke dokumentacije opreme koja je instalirana u kolokacijskom prostoru.
Operator korisnik ima pravo na naknadu za pokrivanje troškova koje je Operator korisnik imao uslijed obavljanja kontrole od strane HT Mostara, osim u slučaju kad se utvrde neispravnosti od strane Operatora korisnika. Visina naknade utvrdit će se ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga između HT Mostara i Operatora korisnika.

U slučaju da je kolokacijski prostor namijenjen za više od jednog Operatora korisnika, kolokacijski prostor za svakog pojedinog Operatora korisnika označava se na podu kolokacijske prostorije. HT Mostar označava i održava oznake na podu. Za instalaciju i rad kolokacijske opreme, Operator korisnik mora udovoljiti svim odgovarajućim građevinskim propisima kao i propisima o zaštiti od požara.
Ako Operator korisnik ne udovoljava uvjetima korištenja kolokacijskog prostora, HT Mostar ima pravo zahtijevati određene promjene. HT Mostar nije odgovoran za kašnjenja u pružanju usluge i otklonu kvarova koje može izazvati nepridržavanje odgovarajućih uvjeta.

Ovisno o narudžbi Operatora korisnika, kolokacijski prostor može imati najmanje 2 m^2 do najviše 8 m^2 (povećanje po 1 m^2). HT Mostar će pružiti Operatoru korisniku podatke o kolokacijskom prostoru, kao što je visina stropa, sustav grijanja, pristup vodi i sl.

Unutar objekta za kolokaciju, na kojima postoji slobodan odgovarajući prostor i gdje je to tehnički izvedivo, HT Mostar će omogućiti kolokaciju za sve zaprimljene zahtjeve operatora korisnika. U slučaju da HT Mostar odbije zahtjev Operatora korisnika za uslugu kolokacije na pojedinoj lokaciji, Operator korisnik se može obratiti Agenciji.

1.1.1. Prikaz fizičke kolokacije u zasebnoj kolokacijskoj sobi

1.1.2. Tehnički uvjeti kolokacije vezani uz kolokacijski prostor

Ovisno o raspoloživosti resursa, HT Mostar će osigurati maksimalnu potrošnju energije koju Operator korisnik bude zahtijevao. Ukoliko HT Mostar nema dovoljno raspoloživih resursa zahtijevanih od Operatora korisnika, obvezuje se da ih uspostavi u roku od 6 mjeseci.
HT Mostar daje komercijalno napajanje od 230 V AC za najmanje 16 ampera.
Za instalacije vezane uz AC, HT Mostar ostvaruje jednako neprekidno napajanje (UPS) za Operatora korisnika kao što se koristi za rad opreme HT Mostara na toj lokaciji.
Sve energetske instalacije Operatora korisnika moraju biti u skladu s važećim standardima.
HT Mostar ne daje 48 V DC.

Operator korisnik je odgovoran za štete zbog nepoštivanja odgovarajućih standarda. HT Mostar ima pravo isključiti baterijske sustave ako HT Mostar ima opravdanu sumnju u sigurnosti osoba ili velike štete na vlastitoj ili tuđoj tehničkoj opremi.
HT Mostar daje Operatoru korisniku, uz dodatnu naknadu, utičnicu za izjednačenje potencijala.

HT Mostar će ispuniti sve klimatizacijske uvjete predviđene ETSI normama kako bi osigurao stabilan rad opreme Operatora korisnika u kolokacijskoj prostoriji, vodeći računa o adekvatnoj potrošnji energije.
Trošak ugradnje i održavanja klimatizacijske opreme snose operatori korisnici u proporcionalnim dijelovima u odnosu na disipacijsku snagu vlastitih uređaja.

Na zahtjev Operatora korisnika, HT Mostar će ponuditi klimatizaciju uz dodatnu naknadu. HT Mostar nije odgovoran za štete na opremi Operatora korisnika zbog ograničenog hlađenja,

odnosno neodržavanja klimatizacijske opreme. HT Mostar ima pravo tražiti manje oslobađanje topline od Operatora korisnika u slučaju znatnijeg ugrožavanja ispravnog rada opreme HT Mostara ili druge opreme Operatora korisnika.

1.2. Fizička kolokacija u vanjskim kabinetima

Usluga fizičke kolokacije u vanjskim kabinetima pruža se pod sljedećim uvjetima:

- vanjski kabinet Operator korisnik polaže na zemljištu u vlasništvu HT Mostara, a ukoliko to nije moguće ponudit će se usluga udaljene kolokacije,
- razdjelnik za prijenos instalira se u vanjskom kabinetu,
- Operator korisnik instalira vanjski kabinet na vlastiti trošak,
- vanjske kabinete na zemljištu HT mostar polaže Operator korisnik prema specifikacijama HT Mostara,
- svaki Operator korisnik instalira vlastite vanjske kabinete za smještaj posrednog razdjelnika i opremu Operatora korisnika,
- instalaciju posrednih kabela između lokacije glavnih razdjelnika i posrednog razdjelnika Operatora korisnika obavit će HT Mostar,
- instalaciju prijenosnih kabela između lokacije vanjskog kabineta i lokacije obavit će Operator korisnik ili, na zahtjev, HT Mostar uz naknadu troškova,
- HT Mostar svakom operatoru korisniku daje 230 V 50 Hz i najmanje 16 A,
- Operator korisnik sam osigurava uzemljenje te dostaviti adekvatnu dokumentaciju vezanu za testna mjerenja ovlaštene ustanove ili stručnjaka.

1.2.1. Opći i tehnički uvjeti kolokacije vezani uz vanjski kabinet

Kolokacijski prostor smješten je na zemljištu HT Mostar u posebno izrađenom vanjskom kabinetu koji Operator korisnik može koristiti i za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji i povezanu opremu za prijenosnu tehnologiju. Nije dopušteno koristiti vanjski kabinet za smještaj komutacijske opreme odnosno udaljene komutacijske opreme.
Ako Operator korisnik koristi opremu za koncentraciju prometa, nije dopušteno korištenje komutacijskih funkcija koje povezuju dva krajnja sučelja Operatora korisnika. Dopuštena je tehnička oprema za distribuciju ili koncentraciju, kao i oprema DSLAM koja se koristi za koncentraciju prometa.

HT Mostar je ovlašten u svakom trenutku uz prethodnu najavu obaviti kontrolu instalirane opreme, uključujući provjeru tehničke dokumentacije opreme koja je instalirana u kolokacijskom prostoru.

Operator korisnik ima pravo na naknadu za pokrivanje troškova koje je Operator korisnik imao uslijed obavljanja kontrole od strane HT Mostara, osim u slučaju kada se utvrde neispravnosti od strane Operatora korisnika. Visina naknade utvrdit će se ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga između HT Mostar i Operatora korisnika.

Ako Operator korisnik nema tehničku dokumentaciju o instaliranoj opremi, mora naručiti tu dokumentaciju od proizvođača.

Za svaku točku prijenosa, Operator korisnik mora dati vanjski kabinet za smještaj posrednog razdjelnika i opreme za prijenos. Dopušta se drugi vanjski kabinet ukoliko je prvi u potpunosti popunjen.

Veličina vanjskog kabineta ovisi o veličini slobodnog prostora na zemljištu, ali ne smije biti veći od: visina 1,80 m od tla; širina 1,60 m i dužina 0,80 m.

Udaljenost vanjskog kabineta od granica zemljišta mora biti najmanje 1 m, te kabinet mora biti smješten u odnosu na druge objekte na način da ne stvara probleme u pristupu ili održavanju.

Vanjski kabinet se ne smije koristiti za oglašavanje. Dopušteno je staviti znak (5 x 10 cm) s imenom tvrtke Operatora korisnika.

Kod manjih zemljišta, HT Mostar će u specificiranoj ponudi za kolokaciju pružiti detaljne informacije o količini prostora koji je dostupan.

Ako Operator korisnik sam instalira vanjski kabinet, mora to učiniti tako da se isti može ukloniti kad Operator korisnik otkaže pristup lokalnoj petlji i kolokaciju na toj lokaciji.

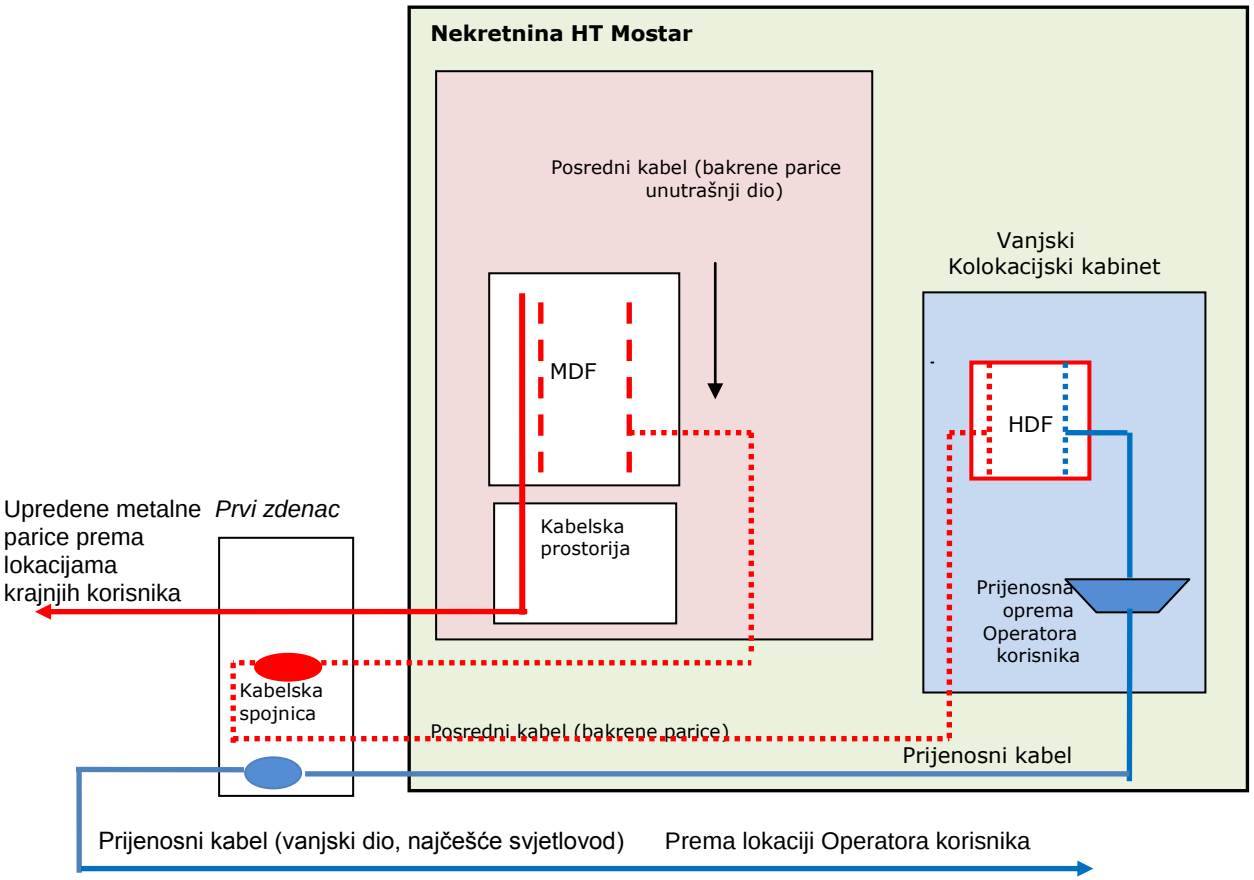
Za smještaj i daljnje korištenje vlastitog vanjskog kabineta Operatora korisnika, Operator korisnik preuzima svu odgovornost za lokaciju.

Kabelsku kanalizaciju između zgrade HT Mostar i vanjskog kabineta Operatora korisnika napravit će HT Mostar na trošak Operatora korisnika.

Kad Operator korisnik otkaže kolokaciju na toj lokaciji, Operator korisnik je obvezan snositi sve troškove koji mogu nastati uslijed premještaja vanjskog kabineta i vraćanja navedene lokacije u njezino prvobitno stanje.

Kabineti imaju uzemljenje ovisno o lokalnim okolnostima; gromobran koji osigurava otpor uzemljenja od 30Ω ili veza na izjednačavanje potencijala u objektu HT Mostar.

1.2.3. Prikaz fizičke kolokacije u vanjskim kabinetima

1.3. Posebni uvjeti za fizičku kolokaciju na malim lokacijama

Na malim lokacijama prostor je ograničen. Ovisno o raspoloživosti prostora i tehničke mogućnosti, zbog instalirane ili planirane opreme HT Mostar za pristupnu, prijenosnu i komutacijsku opremu u jednoj prostoriji, HT Mostar nudi fizičku kolokaciju unutar zgrade za smještaj opreme Operatora korisnika na lokacijama koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

- koristi se manje od 75% prostora,
- postoji najmanje 4 m^2 slobodnog i jedinstvenog podnog prostora,
- u prostor predviđen za kolokaciju može se pristupiti izvana bez prolaženja uz postojeću opremu HT Mostara ili se pristup kolokacijskom prostoru može se stvoriti razdvajanjem pristupnog hodnika
- ako HT Mostar ne treba slobodan prostor za nadogradnju ili proširenje svoje mreže
- razdvajanje kolokacijskog prostora i pristupnog hodnika ne utječe na slobodan pristup opremi HT Mostara i njezinu ispravnost.

Ovisno o zahtjevu Operatora korisnika kolokacijski prostor na malim lokacijama može imati najmanje 2 m^2, a najviše 4 m^2 (povećanje po 1 m^2).
Na zahtjev Operatora korisnika, HT Mostar će izvijestiti Operatora korisnika o raspoloživim mogućnostima za kolokaciju na lokaciji pojedinog glavnog razdjelnika.

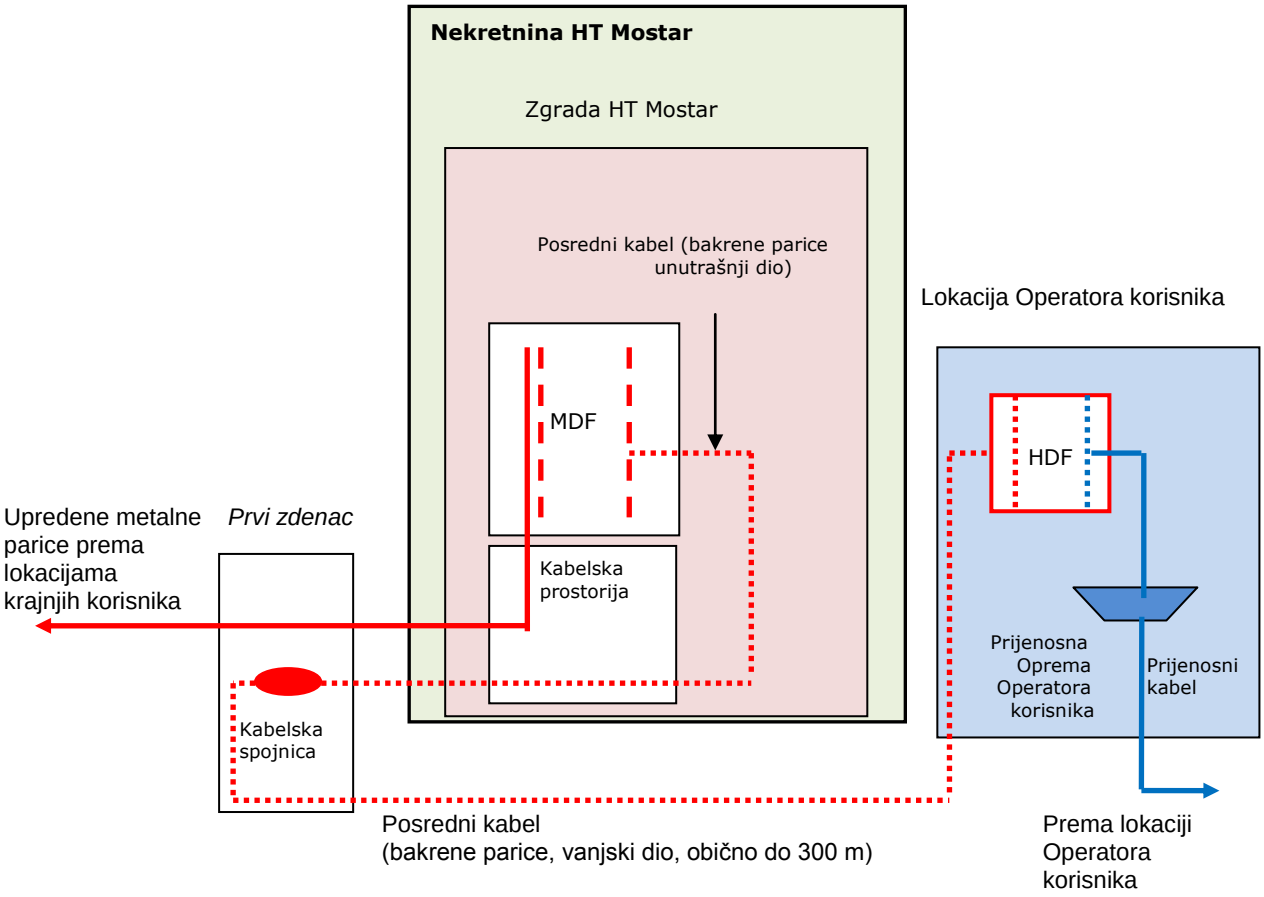
2. Udaljena kolokacija

Kod udaljene kolokacije prostor u kojem Operator korisnik smješta svoju opremu ne nalazi se u vlasništvu ili pod kontrolom HT Mostara.
Zahtjev za udaljenom kolokacijom Operatora korisnika ostvaruje se ako udaljenost između prostorije Operatora korisnika ili vanjskog kabineta i lokacije HT Mostara nije veća od 300 metara. Udaljenost između prostorije Operatora korisnika ili vanjskog kabineta i lokacije HT Mostara može biti veća od 300 metara samo ako to Operator korisnik zatraži pismenim putem te za zatraženu lokaciju prihvati odstupanja u kvaliteti usluge koja se garantira temeljem ove Referentne ponude. U tom slučaju HT Mostar ne odgovara za kvalitetu usluge koja je ispod razine kvalitete usluge utvrđene uvom Referentnom ponudom, kao ni za bilo koju štetu koja usljed toga može proizaći za Operatora korisnika ili treću osobu.
Udaljena lokacija ostavruje se pod sljedećim uvjetima:

- dio posrednog kabela unutar lokacije HT Mostara do spojnice u prvom zdencu daje i održava HT Mostar,
- dio posrednog kabela između prostorije Operatora korisnika ili vanjskog kabela i lokacije HT Mostra, instalira i održava HT Mostar.

Operator korisnik je dužan naknaditi HT Mostaru troškove postavljanja kabela i posrednog razdjelnika, a prema utrošenom materijalu i vremenu kako će biti prikazano u ekonomskom dijelu ove Referentne ponude.

2.1. Prikaz udaljene kolokacije

3. Virtualna kolokacija

Prostori za virtualnu kolokaciju nalaze se u objektu HT Mostar kojima Operator korisnik nema pristupa.
Virtualna kolokacija se nudi na projektnoj osnovi od slučaja do slučaja, a temeljem zahtjeva Operatora korisnika. Postupak i implementacija virtualne kolokacije provest će se prema sporazumu HT Mostara i Operatora korisnika za svaki pojedini slučaj. Uvjet virtualne kolokacije jest da oprema Operatora korisnika koja se smješta u kolokacijskom prostoru bude kompatibilna ili odgovarajuća opremi koju HT Mostar koristi za sličnu upotrebu za svoje potrebe.
HT Mostar ima pravo zaračunati troškove edukacije ljudskih potencijala po pitanju rukovanja takvom opremom. U slučaju zahtjeva za virtualnom kolokacijom HT Mostar će u ponudi za kolokaciju navesti i vrstu opreme koju može postaviti, održavati i nadzirati s obzirom na prethodni zahtjev. Opremu nabavlja isključivo Operator korisnik.

Opremu Operatora korisnika koja se smješta u kolokacijskom prostoru postavit će isključivo HT Mostar ili osoblje koje radi pod nadzorom HT Mostar.
Operator korisnik mora također omogućiti HT Mostaru rezervne dijelove, testnu opremu i dokumentaciju kako bi osoblje HT Mostara moglo održavati navedenu opremu.

Detaljni uvjeti virtualne kolokacije, postupak postavljanja, održavanja i nadzora opreme, prava i obveze HT Mostara i Operatora korisnika, naknade, osiguranja i ostala pitanja regulirat će se ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga.

Cijene za virtualnu kolokaciju također će biti određene ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga s obzirom na specifikaciju zahtjeva od strane Operatora korisnika.

4. Ulaz kabela i vođenje kabela u slučaju fizičke unutarnje kolokacije

4.1. Posredni kabel između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika

Predaja tražene pojedinačne upredene metalne parice od HT Mostar za Operatora korisnika odvija se na posrednom razdjelniku u kolokacijskom prostoru Operatora korisnika. Posredni razdjelnik je točka sučelja između HT Mostar i Operatora korisnika.

Posredni kabel između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika, uključujući reglete za taj kabel na posrednom razdjelniku, isporučuje i održava HT Mostar.

Reglete za završavanje kabela između posrednog razdjelnika i vlastite prijenosne opreme Operatora korisnika isporučuje i održava Operator korisnik. Vezu na posredni razdjelnik ostvaruje Operator korisnik.

Svi kabeli Operatora korisnika koji se koriste unutar kolokacijske sobe moraju biti u skladu sa standardnom specifikacijom HT Mostar za telekomunikacijske kabele unutar objekta.
Preporučuje se Operatoru korisniku zaštititi svoju opremu od utjecaja visokog napona i prenapona.

Detaljne odredbe o posrednom razdjelniku po potrebi odredit će se Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.

4.2. Prijenosni kabel do Operatora korisnika – oprema za završavanje kabela

Operator korisnik realizirat će na vlastitu odgovornost kabel od svoje lokacije do prvog zdenca ispred objekta gdje se nalazi glavni razdjelnik. Prvi će se zdenac opisati u ponudi za kolokaciju. Svi potrebni građevinski poslovi i obnova površine, uključujući prethodna odobrenja nadležnih institucija, spadaju u odgovornost Operatora korisnika. Operator korisnik mora poštivati tehnička pravila HT Mostara kod pristupa prvom zdencu, a koje će HT Mostar dati na uvid Operatoru korisniku.

Prijenosni će kabel biti povezan s odgovarajućim kabelom između prvog zdenca i kolokacijske sobe ili kolokacijskog prostora u vanjskom kabinetu. HT Mostar je odgovoran za uvlačenje kabela između prvog zdenca i objekta te za polaganje kabela unutar objekta prema kolokacijskom prostoru. Operator korisnik plaća troškove vremena i materijala na temelju djelatnosti koje je izvršio HT Mostar.

Operator korisnik ima pravo spojiti kolokacijski prostor inicijalno s pomoću najviše 2 kabela. Ovisno o opsegu postojećih tehničkih i operativnih mogućnosti, najveći promjer po kabelu ne smije biti veći od 86 mm. Operator korisnik ima pravo spojiti dodatne kabele samo ako su postojeći kabeli potrošili kapacitete i ako to dopušta opseg postojećih tehničkih i operativnih mogućnosti.

Prijelazni spoj s vanjskog na unutarnji kabel instalirat će se u prostoriji za kabelsku distribuciju. U prvom zdencu i u zgradi, svi kabeli Operatora korisnika moraju biti označeni nazivom Operatora korisnika i brojem kabela.
Pojedinosti o specifičnim okolnostima na svakoj zatraženoj lokaciji bit će navedene u ponudi za kolokaciju po zatraženoj lokaciji.

U slučaju da u zdencu nema slobodnih kapaciteta, HT Mostar će uspostaviti izravnu cijev od javnog zemljišta do prostorije za kabelsku distribuciju. Operator korisnik će pokriti sve troškove vezane uz utrošeno vrijeme, materijal i izvršeni rad.

Instalaciju kabelske spojnice u prvom zdencu, prijelaznu spojnicu odgovorno i u dobroj vjeri će obaviti HT Mostar uz pružanje sheme spajanja, dok završavanje kabela na kabelskim regletama u kolokacijskom prostoru obavlja Operator korisnik. Operator korisnik se obvezuje nadoknaditi HT Mostaru sve troškove vezane za instalaciju kabelskih spojnica u prvom zdencu i prijenosne spojnice.
Kabelske reglete će isporučiti Operator korisnik.
Operator korisnik je odgovoran za rad i održavanje cijelog prijenosnog kabela.

5. Ulaz kabela i vođenje kabela u slučaju fizičke vanjske kolokacije

5.1. Posredni kabel između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika

Predaja zatražene pojedinačne upredene metalne parice od HT Mostara Operatoru korisniku odvija se na posrednom razdjelniku u vanjskom kabinetu Operatora korisnika. Posredni razdjelnik je točka sučelja između HT Mostara i Operatora korisnika.

Posredni razdjelnik se nalazi u vanjskom kabinetu. Vanjski kabinet daje Operator korisnik.
Posredni kabel između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika, uključujući reglete za taj kabel na posrednom razdjelniku, isporučuje i održava HT Mostar.
Reglete za završavanje kabela između posrednog razdjelnika i vlastite prijenosne opreme Operatora korisnika isporučuje i održava Operator korisnik. Vezu na posredni razdjelnik ostvaruje Operator korisnik.
Preporučuje se Operatoru korisniku da zaštiti svoju opremu od utjecaja visokog napona i prenapona.
Detaljne odredbe o posrednom razdjelniku po potrebi odredit će se Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.

5.2. Prijenosni kabel Operatora korisnika – oprema za završavanje kabela

Uspostavljanje veze između javnog zemljišta i vanjskog kabineta (građevinski radovi, obnova površine, kabel i reglete) obavlja Operator korisnik. Operator korisnik je odgovoran za ishođenje svih potrebnih odobrenja od nadležnih institucija kao i za sve pri tom nastale troškove.

Ovisno o specifičnim okolnostima na zatraženoj lokaciji, HT Mostar može ponuditi korištenje slobodne kabelske kanalizacije između javnog zemljišta i vanjskog kabineta. U tom slučaju se smiju koristiti samo kabeli koji su u skladu sa standardima HT Mostar za podzemne kabele. U tom slučaju Operator korisnik plaća hermetičko zatvaranje cijevi.

Operator korisnik ima pravo spojiti kolokacijski prostor inicijalno s pomoću najviše 2 kabela. Ovisno o opsegu postojećih tehničkih i operativnih mogućnosti, najveći promjer po kabelu ne smije biti veći od 86 mm. Operator korisnik ima pravo spojiti dodatne kabele samo ako su postojeći kabeli potrošili kapacitete i ako to dopušta opseg postojećih tehničkih i operativnih mogućnosti.

Svi građevinski radovi Operatora korisnika na nekretninama, a pogotovo na kabelskoj kanalizaciji, moraju biti pod nadzorom HT Mostar zbog sigurnosnih razloga.

Instalaciju (završavanje kabela na kabelskim regletama u kolokacijskom prostoru) obavit će Operator korisnik. Reglete za prijenosni kabel isporučuje Operator korisnik.

Operator korisnik je odgovoran za rad i održavanje cijelog prijenosnog kabela.
Ako treba promijeniti kabelske trase izvan zgrade, Operator korisnik mora isporučiti kabel i ostali potrebni materijal. HT Mostar će obaviti građevinske radove. Operator korisnik će pokriti sve troškove vezane uz utrošeno vrijeme, materijal i izvršeni rad.

6. Posredni razdjelnik / Glavni razdjelnik

HT Mostar daje, na zahtjev Operatora korisnika, kapacitet glavnog razdjelnika (završne reglete) za završavanje posrednih kabela između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika.
Operator korisnik može zatražiti kapacitet posrednog kabela u sljedećim fazama:

Kapacitet glavnog razdjelnika (broj parica)	Narudžba regleta Operatora korisnika (broj parica)	Korištenje za dodatnu narudžbu (broj parica)
≤ 1000	50	35
< 10000	100	70
≥ 10000	200	150

7. Pravila korištenja kolokacijskog prostora

7.1. Korištenje i održavanje kolokacijskog prostora

Kolokacijski prostor (unutar kolokacijske prostorije u zgradi HT Mostar ili u vanjskom kabinetu koji je postavljen na zemljištu HT Mostar) može se koristiti u svrhu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji.

Najam, podnajam ili drugo ustupanje prava za korištenje kolokacijskog prostora trećim stranama podliježe prethodnom odobrenju HT Mostar u pisanom obliku, osim za udaljenu kolokaciju.
Operator korisnik ne smije mijenjati kolokacijsku prostoriju obavljanjem građevinsko tehničkih zahvata.
Za instaliranje zidnih pričvršćenja ili opreme za učvršćenje kabela potrebno je zatražiti pismeno dopuštenje HT Mostar.

Održavanje i popravak pripadajućih sadržaja zgrade obavlja HT Mostar samostalno ili putem ugovornih partnera. HT Mostar će obavijestiti Operatora korisnika o mjerama i datumima izvršenja radova. Radovi se u pravilu izvode bez utjecaja na opremu Operatora korisnika.

HT Mostar organizira čišćenje kolokacijskih prostorija pod istim uvjetima kao i za vlastite tehnički opremljene prostorije. Čišćenje se plaća u okviru mjesečne naknade za najam kolokacijskog prostora.

Ako je Operatoru korisniku potreban parkirališni prostor na zemljištu HT Mostar, Operator korisnik može unajmiti ovaj prostor, ukoliko isti postoji, na temelju posebnog ugovora.

Unutar kolokacijske sobe zabranjeno je korištenje mobilnih telefona s prijenosnom snagom većom od 2W.

U kolokacijskim sobama je zabranjeno korištenje uređaja koji nisu predviđeni za instalaciju, održavanje i rad opreme izdvojene lokalne petlje.

Operator korisnik je dužan poštivati pravila ponašanja, uključujući sigurnosne mjere i propise HT Mostar pri korištenju kolokacijskog prostora.

Operator korisnik je dužan bez odlaganja obavijestiti HT Mostar o štetama i kvarovima koji bi mogli ugroziti tehničku opremu, zgradu i okoliš. HT Mostar isto tako obavještava Operatora korisnika ukoliko raspolaže informacijama o ovakvim rizicima.

Operator korisnik ne smije koristiti kolokacijski prostor, uključujući i okolni prostor koji se nalazi u vlasništvu HT Mostara za oglašavanje. Gore navedeno ne uključuje uobičajene znakove trgovačkog društva na odjeći ili automobilima zaposlenika Operatora korisnika.

7.2. Promjena ili premještanje kolokacijskog prostora

HT Mostar ima pravo:

- promijeniti položaj kolokacijske sobe unutar objekta HT Mostara,
- promijeniti položaj vanjskog kabineta na zemljištu HT Mostara,
- promijeniti slijed kabela između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika na kolokacijskom okviru.

HT Mostar također ima pravo promijeniti postojeću fizičku unutarnju kolokaciju u fizičku vanjsku kolokaciju i obratno, ukoliko za to postoji opravdan razlog. Operator korisnik će se obavijestiti pisanim putem o ovoj promjeni 6 mjeseci unaprijed. Sve potrebne mjere i planiranje vremena dogovaraju se s Operatorom korisnikom. HT Mostar ima pravo promijeniti strukturu svoje pristupne mreže iz internih operativnih razloga. Ovakve mjere koje uključuju premještanje glavnog razdjelnika mogu utjecati na postojeću kolokaciju. Ako postoji mogućnost kolokacije na novoj lokaciji HT Mostar će ponuditi novi kolokacijski prostor. Operator korisnik će se obavijestiti pisanim putem o ovoj promjeni 6 mjeseci unaprijed.

U slučaju promjene/premještanja glavnog razdjelnika zbog razloga koji ne ulaze u područje odgovornosti HT Mostar, pri čemu HT Mostar može ponuditi kolokaciju na novoj lokaciji, HT Mostar će ponuditi potpuno novu kolokaciju.

Prilikom promjene ili premještaja kolokacijskog prostora HT Mostar će poduzeti/uložiti najveće napore kako bi osigurao da niti u jednom trenutku ne dođe do bitnih prekida aktivnih izdvojenih lokalnih petlji.

Prilikom promjene slijeda kabela između glavnog razdjelnika i posrednog razdjelnika HT Mostar će poduzeti/uložiti najveće napore kako bi osigurao da niti u jednom trenutku ne dođe do bitnih prekida aktivnih izdvojenih lokalnih petlji.

U slučaju promjene ili premještaja kolokacijskog prostora, HT Mostar će otkazati postojeći kolokacijski prostor sukladno Uvjetima pružanja kolokacijske usluge koji će biti sastavni dio Referentne ponude.

U slučajevima promjene ili premještaja kolokacijskog prostora predviđenim u ovom članku, a iz razloga koji nisu pod kontrolom HT Mostar (npr. otkaz zakupa od strane vlasnika nekretnine, odluke nadležnog državnog tijela o promjeni trase kabela, i sl.) i/ili nisu posljedica promjena tehničkih parametara u HT Mostar mreži, Operator korisnik je dužan snositi troškove pripreme kolokacijskog prostora na novoj lokaciji.

8. Sigurnosne mjere

8.1. Odredbe za pristup zgradama i/ili nekretninama

Imovina na kojoj se može ponuditi fizička i/ili virtualna kolokacija je zaštićena odgovarajućom ogradom ili zidom. Vrata su opremljena sustavima sigurnosnog zaključavanja.
HT Mostar će dati pristup kolokacijskoj sobi uobičajeno putem stepeništa, odnosno kroz katove.

Operator korisnik će načelno imati pravo pristupa svom kolokacijskom prostoru u svako doba; u određenim slučajevima samo uz pratnju službene osobe HT Mostara. Operator korisnik neće imati pristup drugim prostorijama, prostorima ili opremi unutar zgrade.

Operator korisnik mora osigurati da ovlašteni zaposlenici imaju odgovarajuće identifikacijske dokumente i oznake izdane od strane Operatora korisnika. Zaposlenici moraju nositi identifikacijske oznake na vidljiv način kad ulaze i ostaju u zgradi ili na nekretnini. HT Mostar pridržava pravo kontrolirati identifikaciju osoba.

Operator korisnik mora dostaviti popis svih svojih ovlaštenih zaposlenika s pravom pristupa kolokacijskom prostoru Operatora korisnika na lokaciji HT Mostar, a koji mora sadržavati za svaku osobu na popisu:

- Ime i prezime,
- Broj iskaznice,
- E-mail adresu,
- Telefonski broj,
- Status zaposlenika: tehničar/inženjer, nadzornik, planer, voditelj, itd.,
- Traženi pristup zgradi(ama) i sobi(ama).

HT Mostar će poslati potvrdu preko e-maila ili faksa kojom prihvaća popis zaposlenika.

Operator korisnik dostavljat će HT Mostaru ažuriran popis ovlaštenih zaposlenika Operatora korisnika s pravom na pristup kolokacijskom prostoru Operatora korisnika na lokaciji HT Mostara.
Operator korisnik dopustit će samo ovlaštenim zaposlenicima ulaz u kolokacijski prostor u potrebnom opsegu do kojeg su isti nadležni za pristup lokalnoj petlji. Osoblje Operatora korisnika pridržavat će se:

- Sigurnosnih načela i standarda HT Mostara,
- Sporazuma o kontroli pristupa i dopuštenih metoda pristupa,
- Kontrole i upotrebe jedinstvenih identifikatora,
- Uputa o hitnim postupcima.

Operator korisnik dopustit će djelatnicima HT Mostar pristup kolokacijskom prostoru u slučaju redovnih kontrola, održavanja u slučaju popravaka zgrade i tehničke opreme, čišćenja prostorije, otkrivanja greške i u slučajevima visokih rizika. To se primjenjuje i na pristup posrednom razdjelniku u slučajevima ukapčanja, instalacijskog rada i otkrivanja i otklanjanja greške.

Za svaku pojedinačnu kolokaciju u objektu HT Mostar ili u vanjskim kabinetima na lokacijama HT Mostar, pristup će biti odobren unutar prilagođenih sigurnosnih postupaka.

Sigurnosni standardi HT Mostar koji se odnose na pristup kolokacijskom prostoru podijeljeni su u 3 razine primjene:

- Razina redovne sigurnosti za vanjsku kolokaciju na lokaciji HT Mostar,
- Razina srednje sigurnosti za kolokaciju na lokacijama HT Mostar u zasebnim prostorijama,
- Razina visoke sigurnosti za kolokaciju u prostoriji glavnog razdjelnika HT Mostar.

8.2. Odredbe o ključevima i šifriranim karticama za ulazak u kolokacijsku sobu

HT Mostar će uručiti Operatoru korisniku najviše 3 ključa ili šifrirane kartice po kolokacijskoj prostoriji u svrhu pristupa kolokacijskom prostoru Operatora korisnika.

Operator korisnik ne smije kopirati ključeve ni šifrirane kartice. Ključevi i kartice ostaju u vlasništvu HT Mostar i po prestanku korištenja kolokacije.
U slučaju otkazivanja kolokacije ključevi i kartice bit će vraćeni HT Mostaru pri završnoj primopredaji kolokacijskog prostora.

Operator korisnik je obvezan popisati ključeve ili kartice i voditi evidenciju o zaposlenicima kojima su povjereni ključevi ili kartice i o tome obavijestiti HT Mostar. Operator korisnik je dužan čuvati podatke unesene u evidenciju najmanje 6 mjeseci.

Ključevi ili kartice neće biti označeni imenom i/ili adresom lokacije.

Operator korisnik je obvezan voditi brigu o predanim ključevima ili karticama te odgovara za svaku štetu u slučaju njihovog gubitka, oštećenja ili neovlaštenog korištenja.
Operator korisnik odmah će obavijestiti HT Mostar o gubitku ključeva ili kartica kao i okolnostima povezanima s gubitkom (vrijeme, mjesto, način gubitka, pretpostavka rizika).

Operatoru korisniku nije dopušteno instalirati vlastite sustave zaključavanja ili sigurnosti na vratima kolokacijskih soba.

8.3. Razine sigurnosti

8.3.1. Razina redovne sigurnosti

Mjere redovne sigurnosti primjenjuju se u sljedećim slučajevima:

- Kolokacija u vanjskim kabinetima na zemljištu HT Mostar,
- Zasebne kolokacijske prostorije na lokacijama HT Mostar s vlastitim ulaznim vratima izvana ili,
- Zasebne kolokacijske prostorije na lokacijama HT Mostar s pristupom kroz zasebni hodnik.

Ako HT Mostar osigura zaseban pristup preko zasebnog ulaza u zgradu s javnog zemljišta u kolokacijsku prostoriju na lokaciji HT Mostara ili ulaz prolaskom kroz hodnike/stepenište unutar zgrade lokalne centrale, Operator korisnik će imati pristup u bilo koje doba i sljedeći uvjeti se ne primjenjuju.
Popratna služba nije potrebna.

8.3.2. Razina srednje sigurnosti

Razina srednje sigurnosti primjenjuje se ukoliko ovlašteni zaposlenici Operatora korisnika moraju proći kroz druge prostorije koje koristi HT Mostar kako bi ušao u kolokacijsku prostoriju gdje se nalazi kolokacijski prostor Operatora korisnika (npr. kolokacijska prostorija je unutar zgrade lokalne centrale i nema svoj vlastiti ulaz izvana), a u druge prostorije se ne računa prolazak hodnicima/stepeništem.
Popratna služba je potrebna.

8.3.3. Razina visoke sigurnosti

Razina visoke sigurnosti primjenjuje se u prostorijama HT Mostara kod kolokacije u prostoriji glavnog razdjelnika HT Mostar. Popratna služba je potrebna.

8.4. Usluge praćenja

Operator korisnik mora unaprijed najaviti posjetu svog ovlaštenog osoblja HT Mostaru e-mail-om ili faksom za slučajeve visoke i srednje sigurnosti.

Za vođenje redovno planiranih posjeta i hitnih situacija HT Mostar će:

- dodijeliti za svaku kolokaciju e-mail adresu i broj faksa na koji će se slati redovni zahtjevi,
- dodijeliti za svaku kolokaciju telefonski broj za hitne zahtjeve,
- potvrditi svaki zahtjev za posjetu e-mail-om ili faksom u roku od 8 radnih sati,
- dodijeliti ovlašteno osoblje HT Mostara za praćenje osoblja Operatora korisnika tijekom posjete,
- odgovoriti na zahtjev za hitne posjete u roku od 2 radna sata.

Operator korisnik je obvezan:

- dati ovlaštenje za pristup svom kolokacijskom prostoru samo zaposlenima kod Operatora korisnika i koje je HT Mostar prethodno potvrdio,
- osigurati da najviše 2 potvrđena zaposlenika Operatora korisnika istovremeno ostvare pristup kolokacijskom prostoru Operatora korisnika,
- osigurati da se zaposlenici Operatora korisnika koji pristupe kolokacijskom prostoru Operatora korisnika pridržavaju uputa pratećeg osoblja HT Mostara,
- platiti dodatnu naknadu za svaku posjetu lokaciji HT Mostara pod uvjetom da posjeta nije u svrhu konkretnog izdvajanja pojedine upredene metalne parice, a koja premašuje ukupan godišnji broj od 24 posjeta po lokaciji za prvu godinu korištenja usluge odnosno 12 posjeta za svaku ostalu godinu, a koji predstavljaju standardni broj godišnjih posjeta lokaciji bez plaćanja naknade (povrh redovne naknade za uslugu kolokacije). Naknada za posjet lokaciji koji nije uključen u standardni broj godišnjih posjeta određuje se sukladno vremenu utrošenom za pratnju od strane tehničkog osoblja HT Mostara pri posjeti Operatora korisnika, pri čemu je cijena sata utrošenog vremena određena u ekonomskom dijelu (Dodatak 11) ove Referentne ponude.

Operator korisnik pridržavat će se službenih radnih sati HT Mostar za planiranje svojih posjeta:

- za redovne posjete tijekom radnog dana između 8:00 i 16:00 sati,
- za hitne posjete u bilo koje doba, pod uvjetom da je dostupna usluga praćenja HT Mostara.

Tokom posjeta lokaciji HT Mostar izričito je zabranjeno snimanje slika ili prikupljanje informacija o opremi, uslugama ili korisnicima HT Mostara, diranje opreme HT Mostara, kao i bilo kakva modifikacija softvera HT Mostara.

Operator korisnik je dužan:

- upoznati se s razinama sigurnosti koje moraju biti zadovoljene za obavljanje posla unutar tehničkih prostorija HT Mostara,
- obavijestiti svoje osoblje o sigurnosnim odredbama HT Mostar i odgovornostima svog osoblja da se pridržava takvih odredbi,
- redovno kontrolirati svoje osoblje glede razina sigurnosti.

HT Mostar će omogućiti ulazak u kolokacijski prostor u roku pet radnih dana u odnosu na potvrđen zahtjev ulaska u kolokacijski prostor.
HT Mostar će osigurati mogućnost hitnih posjeta Operatora korisnika u svrhu rješavanja hitnih situacija uobičajeno u roku od 2 sata od zahtjeva za hitni posjet, a najkasnije u roku od 4 sata od zahtjeva za hitni posjet. Operator korisnik plaća HT Mostaru naknadu za hitni posjet. Iznos naknade će se odrediti u ugovoru pružanju kolokacijskih usluga između Operatora korisnika i HT Mostara.

8.5. Kontrole fizičkog ulaza i usluga praćenja

U svrhu vođenja uredne i potpune dokumentacije za pristup kolokacijskim prostorijama HT Mostar će se brinuti za odgovarajuću pohranu podataka (baza podataka, dnevnik ulazaka, itd.). Svi posjeti u kategoriji visoke ili srednje razine sigurnosti (uključujući i prateće osoblje HT Mostara) moraju biti registrirani snimanjem datuma i vremena ulaska i odlaska, iskaznice i informacije o popratnoj službi HT Mostar.

HT Mostar će uslugom praćenja osigurati da osoblje Operatora korisnika prati imenovani član osoblja HT Mostara tijekom posjeta i da napusti zgradu kad je posao obavljen.

Povrh toga, područja HT Mostar bit će zaštićena od neovlaštenog pristupa kontrolama kao što je:

- kontrola vjerodostojnosti dotične identifikacijske značke,
- provjera sukladnosti s pismenim zahtjevom (primljenim od osoblja Operatora korisnika),
- osiguravanje da osoblje Operatora korisnika nosi vidljivu identifikaciju,
- dopuštanje samo ograničenog kretanja po tehničkim prostorijama s opremom Operatora korisnika,
- davanje prethodne obavijesti čuvaru ili portiru o očekivanom osoblju Operatora korisnika kojem treba pratnja unutar zgrade,
- osiguravanje da se ništa ne fotografira niti snima ni u koje vrijeme tijekom posjete,
- zadržavanje registra posjetitelja Operatora korisnika za razdoblje od dvije godine.

8.6. Prilagođene sigurnosne upute

Ovisno o vrsti kolokacije, službenom vremenu za čuvare, portire i osoblje na lokaciji HT Mostara, upute za pristup lokaciji bit će prilagođene po zgradama uključujući i pristup lokaciji izvan uobičajenih radnih sati u hitnim slučajevima.

HT Mostar će prilagoditi pristup kolokacijskim sobama u sljedećim slučajevima:

- zasebne kolokacijske prostorije u zgradama HT Mostara sa specijalnim zaštitnim vratima,
- prostor u jednoj zajedničkoj prostoriji ili zgradi odvojen fiksnim prezidom ili pristup zasebnoj
- prostoriji sa specijalnim zaštitnim vratima, ali zajedničkim ulaznim vratima (npr. RSS),
- kolokacija u prostoriji glavnog razdjelnika HT Mostar,
- vanjski kabineti ili spremnici na lokacijama HT Mostar.

8.7. Elektronički sigurnosni sustavi

Pored usluge praćenja, postoji mogućnost instalacije dodatnih sustava za detekciju upada u obliku mrežnih IP kamera za:

- osiguravanje stalnog nadzora osiguranih područja,
- praćenje i snimanje unutar ili izvan tehničkih prostorija,
- sprečavanje neovlaštenog ulaska, identifikaciju lokacije i za alarmiranje.

Povrh toga, mogu se pohraniti snimke na standardnom PC-u ili hardveru Servera.

DODATAK 7: Procedure podnošenja zahtjeva za kolokaciju i uspostava kolokacije

1. Procedure podnošenja zahtjeva za kolokaciju

Nakon sklapanja ugovora o pristupu lokalnoj petlji, Operator korisnik podnosi HT Mostaru zahtjev za pružanje kolokacijskih usluga u pisanom obliku prema obrascu iz ove Referentne ponude. Zahtjev za kolokaciju mora sadržavati:

- naziv i adresu Operatora korisnika, kontakt osobu s adresom, telefonskim i telefaks brojem te e-mail adresom,
- popis lokacija na kojima se namjerava ostvariti kolokacija,
- traženu vrstu kolokacije za svaku zatraženu lokaciju,
- veličinu potrebnog prostora za kolokaciju,
- vrstu i količinu metalnih parica za povezivanje opreme Operatora korisnika s glavnim razdjelnikom HT Mostara,
- traženi kapacitet posrednog razdjelnika,
- traženi datum uspostavljanja kolokacije,
- planirani početak izgradnje za usklađene vanjske zahtjeve,
- informacije o posrednom kabelu između HT Mostar i posrednog razdjelnika Operatora korisnika, vrstu kabela, tehnički opis-promjer, broj predviđenih parica za godinu dana (nije obvezatno),
- informacije o traženom napajanju,
- datum zahtjeva i potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika.

Operator korisnik može podnijeti zahtjev iz prethodnog stavka za jednu ili više lokacija na kojima želi ostvariti kolokaciju. HT Mostar će potvrditi primitak zahtjeva za ponudom u pisanom obliku u roku od petnaest (15) radnih dana od primitka zahtjeva.

Nakon zaprimanja zahtjeva za kolokaciju, Operator korisnik može zatražiti pismenim putem obilazak željene lokacije za kolokaciju. HT Mostar će Operatoru korisniku omogućiti obilazak željene lokacije u roku od deset dana od zaprimanja pisanog zahtjeva uz obračunate troškove posjeta lokacije na bazi utrošenog vremena sukladno Dodatku 11.

1.1. Ponuda za kolokaciju

HT Mostar će po primitku zahtjeva za ponudu provjeriti mogućnosti kolokacije na traženim lokacijama i na tražene datume. U roku od 30 dana po primitku zahtjeva za ponudu, HT Mostar će Operatoru korisniku dostaviti specificiranu ponudu za kolokaciju u pisanom obliku ukoliko je kolokacija moguća sukladno zahtjevu Operatora korisnika ili pisanu obavijest ako kolokacija na zatraženoj lokaciji nije moguća. Ponude za pružanje usluga kolokacije bit će sastavljene od strane HT Mostara u obliku prijedloga Ugovora o pružanju kolokacijskih usluga.
U ponudi za pružanje usluga kolokacije HT Mostar će potvrditi zatraženi datum pružanja usluge Operatoru korisniku, odnosno naznačiti drugi datum realizacije usluge ukoliko se kolokacija ne može realizirati do zatraženog datuma, uz navođenje razloga za to.
Ponuda za kolokaciju sadrži sljedeće podatke:

- naziv i adresu Operatora korisnika koji je predao zahtjev,
- lokaciju glavnog razdjelnika na kojoj se traži kolokacija,
- vrsta kolokacije koja se nudi,
- nactr kolokacijske sobe ili vanjskog kabineta, uključujući podatke posrednog razdjelnika,
- potrebne građevinske podatke,
- mjesečnu najamninu po korištenom m^2,
- mjesečni predujam za potrošnju struje,
- procjenu troškova pripreme kolokacijskog prostora,

- troškove projektiranja ponude,
- troškove projektiranja pružanja usluge kolokacije,
- troškove projektiranja u slučaju odbijanja zahtjeva,
- iznos financijskih garancija,
- broj narudžbe,
- datum i potpis ovlaštene osobe HT Mostara.

Ako tijekom pripreme kolokacijske sobe stvarni troškovi budu viši od 10% u odnosu na predviđene troškove u ponudi za kolokaciju, HT Mostar će odmah izvijestiti Operatora korisnika u pisanom obliku, navodeći razloge povećanja troškova. Operator korisnik će se očitovati u roku od pet radnih dana od primitka obavijesti HT Mostara o povećanju troškova, u protivnom će se smatrati da je Operator korisnik povukao narudžbu.
HT Mostar će u ponudi za kolokaciju pripremiti i ponudu za uvlačenje i polaganje prijenosnog kabela između prostora kolokacije i prvog zdenca na javnoj površini, ili ponudu za pripremu posebne cijevi do granice nekretnine, uključujući uvlačenje i polaganje prijenosnog kabela. Ponuda za uvlačenje i polaganje prijesnosnog kabela sadržavat će dodatno:
- položaj prvog zdenca i položaj posebno ponuđene cijevi
- datum pregleda lokacije
- duljinu kabela koji treba isporučiti Operator korisnik
- datum uvlačenja i polaganja kabela.

1.2. Odbijanje zahtjeva za kolokaciju

Ako na zatraženoj lokaciji glavnog razdjelnika nije moguća fizička ili virtualna kolokacija koju Operator korisnik zahtjeva, HT Mostar može odbiti zahtjev Operatora korisnika za kolokaciju.

HT Mostar će odbiti zahtjev za fizičku kolokaciju u slučajevima:
- ako nema dovoljno podnog prostora na lokaciji HT Mostara za smještaj posrednog razdjelnika i potrebne opreme,
- ako nema raspoloživih prostorija koje se mogu pripremiti za kolokacijake sobe,
- ako je postojeći raspoloživi podni prostor na lokaciji HT Mostara planiran za proširenje ili nadogradnju mreže HT Mostara,
- ako nema prostora za vanjske ormariće na lokaciji HT Mostara na kojoj je smješten glavni razdjelnik,
- ako nisu ispunjeni zakonski preduvjeti nužni za fizičku kolokaciju (npr. ako HT Mostar nije vlasnik zgrade, a vlasnik ne dozvoljava podzakup prostora).

HT Mostar može odbiti Zahtjev za kolokaciju Operatora korisnika u slučaju kada kolokacijski prostor ograničen i nije dostupan u trenutku podnošenja zahtjeva Operatora korisnika za kolokaciju, zbog obveza iz ugovora koji je HT Mostar prethodno sklopio s drugim operatorima korisnicima. HT Mostar će voditi evidenciju o listi čekanja za lokacije s ograničenim kolokacijskim prostorom. U slučaju otkazivanja ranije sklopljenog ugovora za određenu lokaciju, HT Mostar će, odmah po stupanju na snagu otkaza ugovora, obavijestiti prvog sljedećeg Operatora korisnika sa liste čekanja o oslobađanju kolokacijskog prostora na traženoj lokaciji.

HT Mostar će odbiti zahtjev za virtualnu kolokaciju u slučajevima:
- ako nema odgovarajućeg podnog prostora na lokaciji gdje HT Mostar može osigurati instalaciju, održavanje i upravljanje tehničkom opremom,
- ako je postojeći raspoloživi podni prostor na lokaciji HT Mostara planiran za proširenje ili nadogradnju mreže HT Mostara.

U slučaju odbijanja zahtjeva za kolokaciju za pojedinu lokaciju, HT Mostar će Operatoru korisniku navesti razloge obdijanja u pisanom obliku te u roku od 15 dana od dana odbijanja

zahtjeva korisniku dati obrazloženje razloga odbijanja. Ako postoje tehničke mogućnosti HT Mostar će predložiti Operatoru korisniku drugu vrstu kolokacije.

1.3. Otkazivanje zahtjeva i promjene u zahtjevu za kolokaciju

Operator korisnik može povući, odnosno izmjeniti zahtjev za ponudu do trenutka dostave ponude za kolokaciju od strane HT Mostara. Promjena zahtjeva smatrat će se novim zahtjevom. Svi troškovi nastali HT Mostaru do trenutka povlačenja ili izmjene zahtjeva za ponudu zaračunat će se Operatoru korisniku na bazi utrošenog vremena i materijala.

1.4. Prihvaćanje ponude i sklapanje ugovora o pružanju kolokacijskih usluga

Tijekom razdoblja projektiranja, kao i u roku za donošenje odluke za prihvaćanje ponude Operator korisnik može sa HT Mostarom dogovoriti datum posjete lokacijama namijenjenim za kolokaciju. Troškove posjeta lokacijama namijenjenim za kolokaciju računat će se na bazi utrošenog vremena.
Operator korisnik će pismenim putem obavijestiti HT Mostar o prihvaćanju, odnosno odbijanju ponude za kolokaciju u roku od 30 dana od primitka ponude. U suprotnom, ponuda za kolokaciju će se smatrati odbijenom. Ako je zatražio ponude za više od jedne kolokacije, Operator korisnik može ponude za određene kolokacije prihvatiti, a druge ponude odbiti. HT Mostar će potvrditi primitak obavijesti o prihvaćanju/odbijanju ponude sa navedenim razlozima za odbijanjem ponude, pismenim putem. U slučaju odbijanja ponude za kolokaciju HT Mostar će Operatoru korisniku zaračunati troškove projektiranja prema cjeniku iz Dodatka 11 ove Referentne ponude.
Operator korisnik može otkazati zahtjev za kolokaciju. U slučaju otkazivanja zahtjeva, Operator korisnik plaća troškove pripreme ponude zaračunate na temelju utrošenog vremena i materijala HT Mostara za pripremu, a u skladu sa cjenikom iz Dodataka 11 ove Referentne ponude.
HT Mostar i Operator korisnik će potpisti ugovor o pružaju kolokacijskih usluga koji će obuhvatiti sve kolokacije koje su dogovorene između HT Mostara i Operatora korisnika, u roku od najviše 15 dana od dana zaprimanja obavijesti o prihvaćanju ponude zajedno sa naznačenim rokom za dostavu financijske garancije. HT Mostar će u roku od pet radnih dana od primitka potpisanog ugovora o pružanju kolokacijskih usluga izdati Operatoru korisniku predračun za ugovorene kolokacije.
Rok za plaćanje izdatog predračuna za ugovorene kolokacije iznosi osam (8) radnih dana od dana izdavanja predračuna od strane HT Mostara.
Zahtjev Operatora korisnika u pogledu promjene smještaja opreme ili jačine napajnja bit će prihvaćen ovisno o postojećim mogućnostima. Dodatni troškovi zaračunat će se na bazi utrošenog vremena i materijala.

2. Uspostava kolokacije

Rok za uspostavu kolokacije ovisi o vrsti tražene kolokacije (fizičke, udaljene ili virtualne) i neće biti dulji od šezdeset (60) dana od dana primitka obavijesti Operatora korisnika o prihvaćanju ponude za kolokaciju, pod uvjetom da je Operator korisnik prethodno izvršio plaćanja, odnosno ishodio financijsku garanciju sukladno odredbama ove Referentne ponude. Ako je za postavljanje kolokacijske opreme ili izgradnju kolokacijskih prostorija potrebno pribaviti građevinsku dozvolu, rok za uspostvu kolokacije počinje teći od dana konačnosti građevinske dozvole.
Ako Operator korisnik ne sudjeluje u pripremama za uspostavu kolokacije, HT Mostar će pisanim putem zatražiti potebnu pomoć i odrediti rok za predaju prostora za kolokaciju. HT Mostar će dovršiti sve pripremne radove i dostaviti Operatoru korisniku račun za pripremu prostora za kolokaciju.

Uspostava kolokacije završava postupkom preuzimanja i predaje prostora za kolokaciju. Postupak preuzimanja provodi se najkasnije na dogovoreni datum pružanja usluge. Operator korisnik može tražiti detaljnu kontrolu izvršenih pripremnih radova za kolokaciju unutar i izvan zgrade. Kontrola je ograničena na djelove zgrade ili nekretnine gdje su obavljani radovi za kolokaciju. Ostali dijelovi nisu dostupni Operatoru korisniku za kontrolu. Operator korisnik dobija uvid u nacrte (bez predaje nacrta) gradnje iz kojih je vidljivo koji je posao obavljen. Svi nerelevantni dijelovi nacrta gradnje označeni su crnom bojom. Ako postoje neznatni nedostaci moraju se otkloniti u zajednički dogovorenom roku.

Postupak preuzimanja i predaje fizičke i vanjske kolokacije obuhvaća:

- kolokacijsku sobu ili kolokacijski prostor,
- posredni razdjelnik (na strani HT Mostara) koji je spreman za rad,
- priključak za napajanje koji je spreman za rad,
- uvučeni i položeni prijenosni kabel (ako je bilo ugovoreno),
- ključeve i autorizacija pristupa.

Nakon postupka preuzimanja i predaje, ključevi se predaju Operatoru korisniku i sastavlja se zapisnik o preuzimanju i predaji.

3. Otkazivanje kolokacije

3.1. Otkaz od strane Operatora korisnika

Otkazivanje je moguće nakon proteka razdoblja od godinu dana i treba ga najaviti HT Mostaru najkasnije tri mjeseca unaprijed u pisanom obliku. Otkaz kolokacije treba sadržavati:

- naziv i adresu Operatora korisnika,
- lokaciju glavnog razdjelnika,
- broj ugovora,
- datum otkazivanja,
- datum i potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika.

HT Mostar će potvrditi primitak otkaza u pisanom obliku, telefaksom, u roku od deset (10) radnih dana po primitku pisane izjave Operatora korisnika o otkazivanju kolokacije.
Uklanjanje prijenosnih kabela između prvog zdenca i kolokacije na lokaciji HT Mostara izvršava HT Mostar, a troškove uklanjanja kabela i troškove dovođenja prostora u početno stanje snosi Operator korisnik.
Predaja otkazanog kolokacijskog prostora ili kolokacijske sobe izvršit će se najkasnije zadnjeg radnog dana prije isteka datuma otkazivanja. Datum i vrijeme predaje najavit će se u pisanom obliku najmanje pet (5) radnih dana unaprijed. Ključevi i autorizacija pristupa predaju se HT Mostaru i sastavlja se zapisnik o predaji. Ako u razdoblju od tri (3) mjeseca nakon datuma otkazivanja nijedan drugi operator korisnik ne zatraži dozvolu za kolokaciju na ovoj lokaciji, Operator korisnik snosi troškove (na bazi utrošenog vremena i materijala) povrata prostora u prijašnje stanje.

3.2. Otkaz od strane HT Mostara

Ukoliko HT Mostar više nije obavezan nuditi kolokaciju, može otkazati ugovor o pružanju kolokacijskih usluga uz otkazni rok od dvanaest (12) mjeseci.
Ako HT Mostar, u slučaju fizičke unutarnje kolokacije, treba kolokacijsku sobu za svoje vlastite tehničke i poslovne svrhe, odnosno ako postoje drugi opravdani razlozi kao što su na primjer nadogradnja ili promjena strukture pristupne mreže HT Mostara što zahtjeva preseljenje opreme ili slično, HT Mostar ima pravo otkazati kolokaciju s otkaznim rokom od dvanaest mjeseci uz prethodno dostavljene obrazložene razloge otkazivanja Operatoru korisniku. Umjesto fizičke unutarnje kolokacije, HT Mostar će ponuditi Operatoru korisniku

fizičku vanjsku kolokaciju ili će započeti pregovore o udaljenoj ili virtualnoj kolokaciji. Otkaz će sadržavati iste podatke koji su navedeni pod točkom 3.1. ovoga Dodataka. Operator korisnik će potvrditi primitak obavijesti o otkazu u pisanom obliku telefaksom, u roku od pet radnih dana po primitku obavijesti. Operator korisnik je odgovoran i treba organizirati uklanjanje prijenosnog kabela do datuma otkazivanja, u protivnom će to HT Mostar učiniti bez prethodnog pitanja.
Predaja otkaznog kolokacijskog prostora ili sobe izvršit će se najkasnije zadnjeg radnog dana prije datuma otkazivanja. Vrijeme i datum predaje najavit će se u pisanom obliku najmanje pet radnih dana unaprijed. Operator korisnik mora potvrditi datum u pisanom obliku u roku od tri radna dana po primitku datuma predaje. Ključevi i autorizacija pristupa predaju se HT Mostaru i sastavlja se zapisnik o predaji.
Troškove premještaja i/ili preseljenja u slučaju otkaza od strane HT Mostara snose i HT Mostar i Operator korisnik svaki u svom dijelu ako je otkaz uzrokovan razlogom koji ne ulazi u područje odgovornosti HT Mostara (npr. otkaz zakupa ili najma od strane vlasnika prostora) ili ako je HT Mostar otkaza kolokacijski prostor nakon isteka druge godine od dana sklapanja ugovora o pružanju kolokacijskih usluga za tu određenu lokaciju. Ako HT Mostar otkaže kolokaciju na određenoj lokaciji iz razloga koji ulaze u područje odgovornosti HT Mostar unutar dvije godine od sklapanja ugovora o pružanju kolokacijskih usluga za određenu lokaciju, osim iz razkoga promjene strukture pristupne mreže HT Mostara koja mora biti najavljena 6 mjeseci unaprijed, HT Mostar snosi sve trožkove promjene ili premještaja kolokacijskog prostora ako su takve promjene izvedive.

3.3. Otkaz zbog nekorištenja

Ako HT Mostar ustanovi da Operator korisnik ne kotristi kolokacijski prostor u slučaju fizičke kolokacije, dulje od tri mjeseca HT Mostar će zahtijevati dokaz o korištenju. Operator korisnik je dužan predati dokaze o korištenju u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva. Ako Operator korisnik ne podnese dokaz o korištenju kolokacijskog prostora ili sobe u navedenom roku, HT Mostar će otkazati kolokacijski prostor ili sobu. Otkaz mora sadržavati sve podatke navedene pod točkom 3.1. HT Mostar je obavezan na zahtjev nadležnog regulatornog tijela dostviti podatke o korištenju, odnosno nekorištenju kolokacijskog prostora od strane Operatora korisnika.
Operator korisnik će potvrditi primitak otkaza u pisanom obliku, telefaksom u roku od osam (8) radnih dana. Operator korisnik će organizirati uklanjanje prijenosnog kabela do datuma otkazivanja, u protivnom će to učiniti HT Mostar bez prethodnog pitanja. Troškove uklanjanja kabela i troškove dovođenja prostora u početno stanje snosi Operator korisnik.
Predaja otkaznog kolokacijskog prostora ili sobe izvršit će se najkasnije zadnjeg radnog dana prije datuma otkazivanja. Vrijeme i datum predaje najavit će se u pisanom obliku najmanje pet radnih dana unaprijed. Operator korisnik mora potvrditi datum u pisanom obliku u roku od jednog radnog dana po primitku datuma predaje. Ključevi i autorizacija pristupa predaju se HT Mostaru i sastavlja se zapisnik o predaji. Ako u razdoblju od tri (3) mjeseca nakon datuma otkazivanja nijedan drugi operator korisnik ne zatraži kolokaciju na ovoj lokaciji, Operator korisnik snosi troškove (na bazi utrošenog vremena i materijala) povrata prostora u prijašnje stanje.

Otkazom od strane HT Mostara ili Operatora korisnika pojedine kolokacije ugovor o pružanju kolokacijskih usluga nije raskinut te se nastavlja primjenjivati između ugovorenih strana na kolokacije koje nisu otkazane, osim ako su otkazane sve kolokacije koje su predmet tog ugovora.

3.4. Otkaz u slučaju neplaćanja predračuna za uspostavu kolokacije

Ukoliko Operator korisnik ne podmiri troškove predračuna za uspostavu kolokacije u prethodno navedenom roku smatrat će se da je Operator korisnik odustao od svog zahtjeva za kolokacijom te će se sklopljeni ugovor o pružanju kolokacijskih usluga za dotičnu lokaciju

smatrat raskinutim po isteku roka za plaćanje predračuna, o čemu će HT Mostar dostaviti pisanu obavijest o otkazu kolokacije Operatoru korisniku. Obavijest o otkazu kolokacije mora sadržavati iste podatke kao što je opisano u točki 3.1.
Operator korisnik će pisanim putem potvrditi primitak obavijesti o otkazu i to putem telefaksa navedenog u osnovnom Ugovoru o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, najkasnije pet radnih dana od primitka obavijesti HT Mostara. U narednom roku od tri radna dana Operator korisnik će organizirati uklanjanje prijenosnog kabela, u protivnom će to učiniti HT Mostar bez prethodnog pitanja. Troškove uklanjanja kabela snosi Operator korisnik.
U slučaju otkaza kolokacije sukladno prethodno navedenom, HT Mostar će o istom obavijestiti sljedećeg operatora korisnika koji se nalazi na listi čekanja za kolokacijske usluge na predmetnoj lokaciji.

DODATAK 8: Ugovor za uslugu kolokacije

UGOVOR O PRUŽANJU KOLOKACIJSKIH USLUGA

JP HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d. MOSTAR - Kneza Branimira b.b. 88000 Mostar, BiH, koga zastupa predsjednik Uprave - direktor i član Uprave Izvršni direktor za nepokretnu mrežu (dalje u tekstu HT Mostar)

i

_____
(dalje u tekstu: Operator korisnik)

Budući da su HT Mostar i Operator korisnik sklopili Ugovor o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji dana _____, a temeljem i u skladu sa Referentnom ponudom HT Mostara;
Budući da je Operator korisnik od HT Mostara zatražio ponudu za kolokaciju na lokaciji za koju namjerava ishoditi pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara;
Budući da je HT Mostar u skladu sa svojim tehničkim i operativnim mogućnostima spreman realizirati odgovarajuću kolokaciju prema zahtjevima Operatora korisnika;

Ugovorne strane se slažu i prihvaćaju sljedeće:

Članak 1.

Ovim Ugovorom o pružanju kolokacijskih usluga (dalje u tekstu: Ugovor) ugovorne strane utvrđuju sljedeće kolokacijske usluge HT Mostara u svrhu ostvarivanja pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara od strane Operatora korisnika.

Članak 2.

Prema zahtjevu Operatora korisnika od _____ godine broj _____ HT Mostar stavlja na raspolaganje kolokaciju na MDF lokaciji _____. (Podaci o lokaciji kolokacije)

Vrsta kolokacije:_____

Razina sigurnosti:_____ (normalna, srednja ili visoka)

Nacrt kolokacijske sobe/vanjskog kabineta (Dodatak 1).

Opis kolokacijske sobe/vanjskog kabineta (Dodatak 2).

Podaci o posrednom razdjelniku (dimenzije i kapacitet Dodatak 3).

Opis izvora napajanja (pretpostavljana maksimalna potrošnja struje opreme Operatora korisnika) (Dodatak 4).

Građevinski podaci (uključujući informacije o prvom zdencu ili posebnoj cijevi, te o dijelu prijenosnog kabla koji će biti uvučen i instaliran od strane HT Mostara) (Dodatak 5).

Mjesečna najamnina po m^2: _____
Površina kolokacijskog prostora u m^2:_____
Ukupna mjesečna najamnina:_____
Mjesečni predujam za potrošnju struje: _____
Jednokratni troškovi: _____

100% procijenjenih troškova pripreme kolokacijskog prostora i kolokacijske sobe - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati i eventualna ponuda izvođača radova) u Dodatku 6.

Procijenjeni troškovi pripreme napajanja - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati i eventualna ponuda izvođača radova) u Dodatku 7.

Procijenjeni troškovi pripreme posrednog razdjelnika i posrednog kabela - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati) u Dodatku 8.

Procijenjeni troškovi konstruiranja spoja s prvim zdencem - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati) u Dodatku 9.

Procijenjeni troškovi postavljanja prijenosnog kabela od prvog zdenca u kolokacijski prostor - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati) u Dodatku 10.

Procijenjeni troškovi primopredaje - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati) u Dodatku 11.

Troškovi projektiranja ponude - detaljna lista (materijal i utrošeni radni sati) u Dodatku 12.

Troškovi projektiranja pružanja usluge kolokacije:_____

Iznos financijskih garancija:_____

Datum primopredaje:_____

Najkraće vrijeme trajanja kolokacije (minimalno 12 mjeseci): _____

Ostalo:_____

Članak 3.

Ovaj Ugovor je valjan samo u vezi s Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji koji je sklopljen i važeći između ugovornih strana. Prestankom važenja Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji iz bilo kojeg razloga prestaje važiti ovaj Ugovor.

Na sve odnose između HT Mostara i Operatora korisnika u vezi s kolokacijskim uslugama koje su predmet ovog Ugovora, a koji nisu uređeni ovim Ugovorom, podredno će se primjenjivati Ugovor o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.

Pojmovi koji se koriste u ovom Ugovoru istog su značenja kao što je to određeno u Ugovoru o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.

Članak 4.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa ovlaštenih predstavnika obiju ugovornih strana.

Svi prilozi i dodaci priloženi ovom Ugovoru čine sastavni i neodvojivi dio ovog Ugovora.

Ovaj Ugovor je sastavljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva (2) primjerka.

Datum:_____

Za Operatora korisnika

_____

Za HT Mostar

_____
Predsjednik Uprave - direktor

_____
Član Uprave – izvršni direktor

DODATAK 9: Procedure za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje

1. Procedura za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje

Da bi ostvario pristup pojedinačnoj lokalnoj petlji, Operator korisnik nakon sklopljenih Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji i Ugovora o kolokaciji, podnosi Imenovanom operatoru zahtjev za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje na posebnom obrascu iz Dodatka 16 koji je sastavni dio Referentne ponude.

Uz zahtjev za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje treba dostaviti i slijedeće:

- potpisanu izjavu pretplatnika o njegovoj namjeri sklapanja ugovora sa Operatorom korisnikom o pružanju telekomunikacijskih usluga za koje je potreban pristup izdvojenoj lokalnoj petlji;
- u slučaju zajedničkog pristupa lokalnoj petlji, treba dostaviti potpisanu izjavu pretplatnika o zadržavanju važećeg ugovora o pružanju telekomunikacijskih usluga sa Imenovanim operatorom;
- potpisanu izjavu pretplatnika o zadržavanju ili promjeni postojećeg telefonskog broja;
- izjavu Operatora korisnika o preuzimanju izmirenja duga pretplatnika sa pravom Operatora korisnika da se namiri od pretplatnika na iznos plaćenog duga.

Zahtjev sa prilozima se dostavlja putem pošte ili osobno na protokol na adresu datu u Dodatku 12 Referentne ponude.

Po primitku Zahtjeva za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje, Imenovani operator će pokrenuti postupak provjere Zahtjeva.

Ako Imenovani operator utvrdi da zaprimljeni Zahtjev sadrži neki od formalnih nedostataka koji onemogućavaju njegovo razmatranje, Imenovani operator će pismenim putem pozvati Operatora korisnika da otkloni sve nedostatke u roku koji neće biti duži od sedam dana od dana primitka obavijesti.

Ukoliko Operator korisnik, u navedenom roku iz prethodnog stavka ne dostavi dopunjen zahtjev, Imenovani operator će pismeno obavijestiti Operatora korisnika da odbija njegov Zahtjev. Operator korisnik može po prijemu takve obavijesti podnijeti pritužbu Agenciji u skladu sa člankom 45. Zakona o komunikacijama BiH.

Operator korisnik može povući podneseni Zahtjev za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje u roku od pet dana. Rok se računa od dana dostave pismenog Zahtjeva za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje Imenovanom operatoru.

Ako je primljeni Zahtjev za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje potpun, Imenovani operator će ispitati tehničku mogućnost i realizirati zahtjev najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka Zahtjeva.

Izdvojena lokalna petlja će se prebaciti na posredni razdjelnik prema dogovorenom datumu i vremenu realizacije usluge i prema proceduri priključenja.

Ako pojedinačna upredena metalna parica nije stavljena Operatoru korisniku na raspolaganje prema dogovorenim rokovima, Operator korisnik može zatražiti isplatu naknade za zakašnjenje prema Dodatku 15 ove Referentne ponude.

Ukoliko ne postoje tehnički uvjeti za izdvajanje pojedinačne lokalne petlje definirani ovom Referentnom ponudom, Imenovani operator će odbiti Zahtjev Operatora korisnika i o tome će ga pismeno obavijestiti u roku od 15 dana od dana primitka urednog Zahtjeva. U obrazloženju će se detaljno navesti razlozi odbijanja Zahtjeva. Operator korisnik može po

prijemu takve obavijesti podnijeti pritužbu Agenciji u skladu sa člankom 45. Zakona o komunikacijama BiH.

2. Proces priključenja

Priključenje će se izvršiti radnim danom u vremenu od 8:00 do 11:00 ili od 13:00 do 16:00 sati. Ukoliko je pri priključenju potrebna prisutnost ovlaštene osobe HT Mostara, Operator korisnik će u dogovoru sa krajnjim korisnikom osigurati pristup ovlaštenoj osobi HT Mostara u prostoriji na lokaciji krajnjeg korisnika na utvrđeni datum realizacije usluge. Operator korisnik dužan je pisanim putem obavijestiti HT Mostar o utvrđenom datumu i vremenu priključenja, a HT Mostar će to potvrditi.
Ukoliko je krajnji korisnik odsutan u dogovoreno vrijeme, te se priključenje ne može izvršiti, Operator korisnik snosi time nastale troškove. Ukoliko ovlaštena osoba ispred HT Mostara bude odsutna u dogovoreno vrijeme, HT Mostar snosi time nastale troškove.
HT Mostar će na lokaciji krajnjeg korisnika odlučiti da li je potrebna instalacija nove krajnje priključne točke ili ne.
Na zahtjev Operatora korisnika , HT Mostar će instalirati kabele na lokaciji krajnjeg korisnika. U tom slučaju Operator korisnik snosi troškove prema Cjeniku iz Dodatka x ove Referentne ponude.
Za slučaj da je na lokaciji krajnjeg korisnika instalirana oprema HT Mostara koju je potrebno ukloniti, troškove uklanjanja snosi HT Mostar.

3. Otkaz od strane Operatora korisnika

Operator korisnik može otkazati svaku metalnu upredenu paricu izdvojene lokalne petlje isključivo pisanim putem.
Otkaz mora sadržavati:

- naziv i adresu Operatora korisnika
- broj ugovora
- osobu za kontakt ispred Operatora korisnika
- ime i prezime, odnosno naziv, adresu i telefonski broj krajnjeg korisnika
- jasan opis lokacije završne točke mreže
- broj šifre upredene metalne parice
- datum otkazivanja
- datum i potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika.

Otkaz sa potrebnim podacima se dostavlja na za to određeni broj faksa u periodu od 8:00 do 16:00 sati najmanje 7 radnih dana prije predviđenog otkaza.

Jednaka procedura otkaza metalne upredene parice izdvojene lokalne petlje mora biti zadovoljena i u slučaju isteka pretplatničkog ugovora između Operatora korisnika i krajnjeg korisnika.

Za otkaz i isključenje upredene metalne parice Operator korisnik plaća naknadu sukladno cjeniku iz Dodatka 11 ove Referentne ponude.

4. Otkaz od strane HT Mostara

HT Mostar može otkazati svaku upredenu metalnu paricu izdvojene lokalne petlje, ukoliko je nastupio jedan od dolje navedenih opravdanih razloga, isključivo pisanim putem.
Otkaz mora sadržavati:

- naziv i adresu Operatora korisnika
- broj ugovora
- osobu za kontakt
- ime i prezime, odnosno naziv, adresu i telefonski broj krajnjeg korisnika
- broj šifre upredene metalne parice
- datum otkazivanja
- razlog otkazivanja
- izjava o otkazivanju krajnjeg korisnika u pisanoj formi ako je primjenjivo
- datum i potpis ovlaštene osobe HT Mostara

Opravdani razlozi za otkaz su:

1. ako krajnji korisnik sklopi ugovor sa HT Mostarom o uslugama pristupa mreži HT Mostara putem pripadajuće upredene metalne parice, te uslijed toga otkaže ugovor sa Operatorom korisnikom. Otkazni rok ovisi o datumu otkaza između Operatora korisnika i krajnjeg korisnika
2. ako Operator korisnik ne koristi upredenu metalnu paricu za pružanje svojih usluga krajnjim korisnicima neprekidno dulje od 60 dana. U to vrijeme ne ulazi trajanje privremenog isključenja pretplatničke linije na zahtjev krajnjeg korisnika. Otkazni rok je 7 radnih dana od zaprimanja otkaza od HT Mostara.
3. ukoliko je pružanje usluge privremeno obustavljeno u skladu s ovom Referentnom ponudom, a razlozi koji su uzrokovali privremenu obustavu nisu otklonjeni od strane Operatora korisnika u roku od 30 dana od dana privremene obustave pružanja usluge. U tom slučaju HT Mostar zadržava pravo otkaza upredene metalne parice sa trenutnim učinkom.
4. ako novi Operator korisnik zatraži uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji u odnosu na pojedinog krajnjeg korisnika putem iste upredene metalne parice sukladno važećim propisima i uvjetima iz ove Referentne ponude.
5. ako krajnji korisnik otkaže ugovor o pružanju usluge HT Mostara, uključujući uslugu pristupa mreži HT Mostara, a koja je preduvjet za zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

U slučaju otkaza upredene metalne parice od strane HT Mostara, Operator korisnik je dužan o svom trošku ukloniti svu opremu za prijenos koja je instalirana na dotičnoj metalnoj parici.
U slučajevima otkaza upredene metalne parice od strane HT Mostara iz gore navedenih razloga Operator korisnik neće imati pravo na naknadu štete.
Na datum otkaza Operator korisnik će isključiti upredenu metalnu paricu iz posrednog razdjelnika. Za otkaz i isključenje upredene metalne parice Operator korisnik plaća naknade sukladno cjeniku iz Dodatka 11 ove Referentne ponude.

DODATAK 10: Izjava o povjerljivosti

Izjava o povjerljivosti-tajnosti podataka

HT Mostar je operator sa značajnom tržišnom snagom, vlasnik nepokretne telekomunikacijske mreže i infrastrukture omogućit će Operatoru korisniku koji ima namjeru pužati svoje usluge putem telekomunikacijske mreže i infrastrukture HT Mostara sukladno Zakonu o komunikacijama i drugim važećim propisima, uvid u detaljne informacije o pristupnoj mreži HT Mostar, te voditi pregovore o sklapanju Ugovora sukladno uvjetima iz Referentne ponude za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji (dalje u tekstu Predmet suradnje)

Operator korisnik daje HT Mostaru sljedeću:

Izjavu o povjerljivosti

Članak 1.

Operator korisnik je suglasan i prihvaća da će tijekom pregovora s HT Mostarom o predmetu suradnje dobiti i steći informacije koje su vrijedne, povjerljive, nedostupne javnosti i koje pripadaju HT Mostaru.

Članak 2.

Operator korisnik je suglasan i prihvaća da izraz "Povjerljivi podaci" koji se koristi u Izjavi o povjerljivosti, znači bilo koje znanje i informacija koju Operator korisnik stekne ili s kojom bude upoznat tijekom suradnje HT Mostarom, a odnose se na:

- sve informacije koje se odnose na Predmet suradnje,
- sve druge informacije ili dokumente koje Operator korisnik dobije, s kojima bude upoznat ili stekne od HT Mostara ili bilo kojeg službenika, zaposlenika ili predstavnika, a koje imaju veze s HT Mostarom i njegovim poslovanjem.

Također, povjerljivim podacima smatraju se i preslike, dijelovi te uzorci dokumenata navedenih u prethodnom stavku.

Članak 3.

Osim po izričitoj ovlasti ili pisanoj uputi HT Mostara ili na temelju zakonske ili regulatorne obveze, naloga ili zahtjeva izdanog od strane nadležnog suda ili regulatornog, sudskog ili upravnog tijela, Operator korisnik je suglasan i jamči da u bilo kojem razdoblju tijekom razgovora vezano za Predmet suradnje, ili u bilo koje vrijeme nakon toga, neće objaviti, dati, proširiti, dobaviti ili učiniti pristupačnima takve Povjerljive podatke bilo kome tko nije ovlaštena osoba Operatora korisnika angažirana u svrhu navedenih pregovora s HT Mostarom.
Operator korisnik izjavljuje da je upoznat da je osobito zabranjeno otkrivanje Povjerljivih podataka tržišnim takmacima HT Mostara.

Članak 4.

Operator korisnik se obvezuje da će s Povjerljivim podacima rukovati s istim stupnjem pažnje koji primjenjuje na vlastite materijale.

Operator korisnik se obvezuje poduzeti sve potrebne mjere da ispuni svoje, ovom Izjevom o povjerljivosti preuzete obveze, a u slučaju kršenja tih obveza, obvezuje se poduzeti sve potrebne mjere kako bi zaštitio HT Mostar od mogućih pravnih zahtjeva trećih strana.

Članak 5.

Povjerljivi podaci ostaju čitavo vrijeme u vlasništvu HT Mostara.

Članak 6.

Operator korisnik ne smije bez pisane suglasnosti mehanički ili elektronski kopirati ili na drugi način umnožavati Povjerljive podatke zaprimljene sukladno ovoj Izjavi. Sve kopije moraju imati pripadajuće oznake koje se nalaze na orginalnim Povjerljivim podacima.

Članak 7.

Operator korisnik je suglasan i prihvaća da će sve obveze preuzete Izjavom o povjerljivosti ostati na snazi i nakon prestanka poslovnog odnosa između HT Mostara i Operatora korisnika u vezi s Predmetom suradnje.
Nakon prestanka poslovne suradnje s HT Mostarom u vezi s Predmetom suradnje, Operator korisnik se obvezuje prestati koristiti Povjerljive podatke zaprimljene temeljem ove Izjave, te će na zahtjev HT Mostara iste vratiti HT Mostaru, uključujući i sve njihove kopije.

Članak 8.

U slučaju povrede obveza prihvaćenih ovom Izjavom o povjerljivosti, Operator korisnik je suglasan i prihvaća da HT Mostar ima pravo na odštetu koja uključuje sve njegove štete i gubitke koje bi HT Mostar mogao pretrpjeti, posredno ili neposredno, zbog takve povrede.

Članak 9.

Operator korisnik ovu Izjevu o povjerljivosti daje slobodnom voljom te je svjestan svih obveza i pravnih posljedica koje iz ove Izjave o povjerljivosti proizilaze.
Ova Izjava o povjerljivosti potpisana je u dva (2) primjerka, od kojih Operator korisnik zadržava jedan (1) primjerak, a drugi zadržava HT Mostar.

U Mostaru, _____ 20___. godine

Operator korisnik

_____

DODATAK 11: Cijene

1. Prethodni pristup informacijama (predzahtjev)

	Usluga	Cijena (KM)	Napomena
1.1	Dostava postojećih podataka o mreži prema zahtjevu operatora korisnika	40,00	ednokratno/zahtjevu (uključena administrativna obrada zahtjeva)
1.2	Dostava detaljnih podataka za koje je potrebno vršiti tehničko ispitivanje	40,00	po satu rada osoblja imenovanog operatora
1.3	Fizički uvid u lokaciju	30,00	po satu obilaska

2. Potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

	Usluga	Cijena (KM)	Napomena
2.1	Priključak	90% cijene priključne takse prema Pravilu o modelu rebalansa cijena govornih telefonskih usluga u BiH koje je na snazi	uključen rad na mrežnoj završnoj točki
2.2	Mjesečna naknada	9,80	mjesečno
2.3	Povlačenje zahtjeva prije priključenja	60,00	jednokratno
2.4	Otkazivanje i isključenje	40,00	jednokratno

* uključuje administrativnu obradu zahtjeva za isključenje i fizičko isključenje na glavnom razdjelniku

3. Zajednički pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

	Usluga	Cijena (KM)	Napomena
3.1	Priključak	cijena priključne takse prema Pravilu o modelu rebalansa cijena govornih telefonskih usluga u BiH koje je na snazi	uključen rad na mrežnoj završnoj točki
3.2	Mjesečna naknada	3,90	mjesečno
3.3	Povlačenje zahtjeva prije priključenja	60,00	jednokratno
3.4	Otkazivanje i isključenje*	50,00	jednokratno

* uključuje administrativnu obradu zahtjeva za isključenje i fizičko isključenje na glavnom razdjelniku

4. Prelazak sa zajedničkog na potpuni pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

Usluga	Cijena (KM)	Napomena
Prelazak sa zajedničkog na potpuni pristup	25,00	jednokratno

U navedene cijene nije uračunat PDV.

5. Ostale usluge

5.1. Neosnovan zahtjev za popravak kvara

Usluga	Cijena (KM)	Napomena
Neosnovan zahtjev za popravak kvara	90,00	jednokratno/zahtjevu ukoliko razlog kvara ne ulazi u područje odgovornosti imenovanog operatora

5.2. Cijene prema utrošenom vremenu i materijalu

Cijene koje se plaćaju u sklopu pružanja usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i usluga kolokacije (npr. izrada ponude, poboljšanje kolokacijskog prostora i vraćanje prostora u prijašnje stanje) određuju se na temelju utošenog vremena i materijala.

	Vrsta usluge	Cijena* (po satu)
1.	Radovi na montaži, izgradnji, uvlačenju, polaganju i spajanju kabela, mjerenju, primopredaji izvedenih radova, građevinski radovi, pratnja pri posjeti lokacije	40 KM
2.	Nadzor, izrada tehničkih rješenja, provjera kompatibilnosti mreže i planiranje	70 KM

Tablica 1.

U vrijeme rada uključuje se i vrijeme na dolazak/odlazak između lokacija i to u 15 minutnim intervalima.
Konačni trošak utrošene opreme i materijala ovisi o tržišnim cijenama dobavljača opreme koje HT Mostar plaća za navedenu opremu, odnosno materijal.
Za utrošeni materijal plaćanje će biti izvršeno prema ispostavljenoj fakturi.

6. Informacijski sustav

Cijena usluge informacijskog sustava podrške definirat će se u posebnom ugovoru ovisno o potrebama Operatora korisnika i HT Mostara.

7. Usluga kolokacije

7.1. Priprema i stavljanje na raspolaganje kolokacijskog prostora

Troškovi pripreme i stavljanje prostora za kolokaciju ovise o uvjetima i postojećim okolnostima svake pojedine lokacije, a predračun se daje u ponudi za kolokaciju.
Operator korisnik koji prvi zatraži prostor plaća 100 % troškova za pripremu kolokacijskog prostora i stavljanje istog na raspolaganje, Troškovi ovise o uvjetima i postojećim okolnostima svake pojedine lokacije. Ukupan iznos troška koji snosi Operator korisnik, plaća u vidu avansa prije početka izvođenja radova. Operator korisnik će svoj trošak pripreme kolokacijskog prostora povratiti tako što će biti oslobođen plaćanja mjesečne najamnine HT Mostaru, sve dok ne povrati trošak u potpunosti. Broj mjeseci za koje je Operator korisnik oslobođen plaćanja mjesečne najamnine HT Mostaru izračunava se na sljedeći način:

$$BN=T/MN,$$

gdje je
BM – broj mjeseci za koje je Operator korisnik oslobođen plaćanja mjesečne najamnine HT Mostaru,
T – 100% troškova za pripremu kolokacijskog prostora,
MN – mjesečna najamnina.

Ukoliko se prostor priprema za više operatora istovremeno, trošak pripreme i stavljanja na raspolaganje prostora za kolokaciju se dijeli na operatore korisnike razmjerno površini prostora koji će se iznajmljivati. Svaki operator korisnik svoj dio troška uplaćuje HT Mostaru u vidu avansa. HT Mostar će izvršiti povrat uloženih stedstava u vidu oslobađanja od plaćanja mjesečnih troškova dok ne povrati uložena sredstava.

Trošak za pripremu kolokacijskog prostora računat će se na temelju utrošenih sati i materijala za građevinsko/obrtničke radove (npr. uređenje podova, zidova, vrata, prozora, demontaža postojećih instalacija, elektroinstalacijski radovi, bojanje, čišćenje i slično). Za izračun navedenog troška uzet će se u obzir i naknade obračunate od strane vanjskog izvođača/dobavljača opreme ukoliko je rad na ovim poslovima HT Mostar povjerio trećim osobama.

7.2. Troškovi nabavke i montaže opreme i uređaja

Operator korisnik u potpunosti snosi troškove nabavke i montaže opreme i uređaje (npr. materijal i radovi na glavnom razdjelniku, djelitelji, spojni kabeli, posredni razdjelnik, posredni kabeli i sl.). Troškovi se obračunavaju na osnovu utrošenog vremena i materijala, a cijena opreme i uređaja je cijena po kojoj HT Mostar nabavlja iste o svojih dobavljača.

7.3. Mjesečna najamnina

Mjesečna najamnina za unutarnji ili vanjski kolokacijski prostor određuje se u okviru ponude, prema tržišnoj cijeni mjesečne najamnine poslovnog prostora ili zemljišta na lokaciji na kojoj se nalazi kolokacijski prostor, a definira se u Ugovoru o pružanju kolokacijskih usluga. Operator korisnik plaća mjesečnu najamninu po m^2 za korišteni kolokacijski prostor. Minimalna veličina kolokacijskog prostora za pristup izdvojenoj lokalnoj petlji je 2 m^2.
U cijenu mjesečne najamnine uključene su i usluge održavanja kolokacijskog prostora (osiguranje prostora, čišćenje, održavanje rasvjete i klime i sl.).

7.4. Obračun električne energije

Potrošena električna energija plaća se od datuma primopredaje kolokacijskog prostora u mjesečnim obrocima, a na osnovu deklarirane snage uređaja. Stvarne potrošnja obračunava se jednom godišnje u slučaju kada je na zahtjev i o trošku Operatora korisnika instalirano kontrolno brojilo za mjerenje potrošnje električne energije. Cijena po kWh za Operatora korisnika ista je kao i za HT Mostar.
U slučaju ponude neprekidnog napajanja (korištenjem agregata) cijena mjesečne naknade za korištenje električne energije uvećava se za 10%.

7.5. Mjesečna naknada za upravljanje kolokacijskim ugovorom

Upravljanje kolokacijskim ugovorom predstavlja održavanje datoteke i naplata za svaki kolokacijski prostor (ne ovisi o veličini kolokacijskog prostora) i iznosi 50 KM za godinu dana.

7.6. Povrat u prijašnje stanje

U slučaju otkazivanja kolokacije Operator korisnik mora platiti troškove vraćanja kolokacijskog prostora u prijašnje stanje. Troškovi vraćanja kolokacijskog prostora u prijašnje stanje se naplaćuju u slučaju kada nema drugih operatora korisnika koji se koriste kolokacijskim prostorom, odnosno troškove vraćanja kolokacijskog prostor u prijašnje stanje snosi onaj Operator korisnik koji zadnji napušta kolokacijski prostor.

7.7. Naknade za posjete kolokacijskom prostoru

Naknade za posjete kolokacijskom prostoru određuju se na sljedeći način:
Jedna redovna posjeta mjesečno kolokacijskom prostoru u trajanju od 2 sata je besplatna. Ostale posjete u radno vrijeme naplaćuju se po cijenama za utrošeno vrijeme, Tablica 1.
Naknada za hitne posjete izvan radnog vremena se uvećava za 30%.

8. Udaljena kolokacija

Operator korisnik u potpunosti snosi troškove nabavke i montaže spojnih kabela u slučaju udaljene kolokacije. Troškovi se obračunavaju na osnovu utrošenog vremena i materijala (točka 5.2.), a cijena opreme je cijena po kojoj HT Mostar nabavlja iste od svojih dobavljača.

Napomena: U navedene cijene nije uračunat PDV.

DODATAK 12: Kontakti

Adresa za pružanje informacija o ovoj Referentnoj ponudi u pisanom obliku, kao i za dostavljanje zahtjeva poštom ili u ured protokola je:

Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar
Odjel za veleprodaju
Kneza Branimira bb
88 000 Mostar

DODATAK 13: Ispitivanje kompatibilnosti mreže

Kako bi se osigurala cjelovitost mreže i besprijekorno funkcioniranje korištenih usluga preko upredene metalne parice i preko komponenta središnje mreže, vrši se ispitivanje kompatibilnosti mreže.

Ispitivanja kompatibilnosti mreže se provode u slučaju kada novi sustavi koje su Operator korisnik ili HT Mostar dodali prouzroče pad kvalitete usluge za krajnje korisnike ili ugroze funkcioniranje prijenosne ili signalizacijske mreže ili usluga ili dovedu do nekih drugih smetnji.

U slučaju smetnji u pružanju usluge, HT Mostar i Operator korisnik će međusobno dogovoriti opseg i detalje ispitivanja, mrežne elemente i sučelja za svaki pojedini slučaj.

Strana koja dodaje novi sustav dužna je dokumentirati sve promjene i provesti ispitivanje kompatibilnosti u vezi s uočenim i dokumentiranim smetnjama.

Ugovorne strane će zajednički pokušati utvrditi uzrok smetnje i usklađivanje mogućih opcija u okviru preporuka Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) i normi Europskog instituta za telekomunikacije (ETSI). Ukoliko se ne postigne dogovor prednost će imati primijenjeni standardi i protokoli HT Mostara.

Troškovi ispitivanja kompatibilnosti plaćaju se na sljedeći način:

- Strana koja dodaje novi sustav ili vrši nadogradnju plaća u načelu troškove ispitivanja
- Strane koje vrše ispitivanje i ostali uključeni Operatori korisnici mogu dogovoriti podjelu troškova ukoliko je to u interesu svih strana

O provođenju ispitivanja kompatibilnosti sastavlja se izvješće te se sudionici obavještavaju o ispitivanju.
Strana kod koje ja nastao glavni uzrok smetnje odmah započinje otklanjanje utvrđenih uzroka i plaća troškove otklanjanja uzroka.
Ukoliko rezultati ispitivanja kompatibilnosti nisu prihvatljivi za jednu stranu, dogovara se ponovljeno ispitivanje najdalje u roku od 15 radnih dana.

DODATAK 14: Prijava i otklanjanje kvara

1. Otklon kvara kod usluge pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji

HT Mostar će otkloniti kvarove koji su povezani s mrežom HT Mostara u okviru postojećih tehničkih i operativnih mogućnosti ukoliko isti ulaze u područje odgovornosti HT Mostara, a troškove nastale uslijed otklanjanja kvara snosi HT Mostar. Ako Operator korisnik od HT Mostara traži otklanjanje kvara koji se odnosi na dio mreže Operatora korisnika, Operator korisnik plaća troškove povezane s kvarom.
Oprema koju koristi Operator korisnik mora biti pogodna za centralizirana mjerenja kod otklanjanja kvara, u cilju međusobne podrške i učinkovitosti.
HT Mostar ne snosi odgovornost za pad kvalitete usluge uslijed utjecaja treće strane. U tom slučaju Operator korisnik nema pravo na naknadu štete od HT Mostara.

2. Postupak otklanjanja kvara

Operator korisnik podnosi zahtjev za otklanjanje kvara putem posebnog telefonskog broja i telefaksa od 0 do 24 sata. U slučaju usmene prijave kvara, Operator korisnik mora potvrditi prijavu kvara putem pisanog zahtjeva za otklanjanje kvara. Vrijeme koje je potrebno HT Mostaru za otklanjanje kvara počinje teći od primitka pisanog zahtjeva.

Zaprimljeni zahtjev počet će se rješavati unutar 8 radnih sati. Za otklanjanje kvarova radno vrijeme je određeno radnim danom od ponedjeljka do petka. Maksimalno vrijeme za otklanjanje kvara je dva dana (48 sati) od trenutka započinjanja otklanjanja kvara. U vrijeme za otklanjanje kvara neće se uključiti kašnjenje uzrokovano od strane Operatora korisnika ili korisnika usluga. Ukoliko HT Mostar ne otkloni kvar u navedenom roku, HT Mostar je dužan Operatoru korisniku isplatiti naknadu za kašnjenje sukladno Dodatku 15 ove Referentne ponude.
U slučaju kvarova kabela vremenski period se može produžiti za vrijeme potrebno za popravak kabela. HT Mostar će nastojati privremeno dodijeliti Operatoru korisniku kabelsku paricu iz svoje operativne rezerve unutar kapaciteta svoje mreže.
Kod prijave kvara subotom, nedjeljom i državnim praznicima, vrijeme otklona kvara počinje teći od sljedećeg radnog dana.
Vrijeme otklona kvara prestaje u trenutku kada HT Mostar podnese izvješće o uspješno otklonjenom kvaru. Kašnjenja za koja je odgovoran Operator korisnik ili krajnji korisnik neće se računati u vremenski okvir predviđen za otklanjanje kvara.

Zahtjev za otklanjanje kvara mora sadržavati sljedeće podatke:

- Kontakt podaci za prijavu kvara Operatora korisnika
- Broj prijave kvara
- Lokacija glavnog razdjelnika
- Identifikacijski kod upredene metalne parice
- Ime, adresa i telefonski broj krajnjeg korisnika
- Telefonski broj na kojem je krajnji korisnik dostupan
- Opis lokacije na kojoj se nalazi krajnja priključna točka
- Opis kvara
- Datum podnošenja zahtjeva i potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika.

Operator korisnik prije slanja zahtjeva za otklon kvara HT Mostaru mora provjeriti da li kvar ulazi u njegovo područje odgovornosti. Ukoliko otklanjanje kvara zahtjeva pristupanje krajnjoj pristupnoj točki ili prostorijama na lokaciji krajnjeg korisnika Operator korisnik je dužan obavijestiti svoje krajnje korisnike i dogovoriti s krajnjim korisnikom vrijeme pristupa uz suglasnost HT Mostara. Operator korisnik je obvezan surađivati s HT Mostarom u svrhu i tijekom otklona kvara.

HT Mostar će pismenim putem izvijestiti Operatora korisnika, bez odlaganja, o uspješno otklonjenom kvaru putem telefaksa posebno određenog od Operatora korisnika.

Izvješće o otklanjanju kvara treba sadržavati sljedeće podatke:

- Naziv Operatora korisnika
- Telefonski broj krajnjeg korisnika
- Broj zahtjeva za otklanjanje kvara Operatora korisnika
- Identifikacijski kod upredene metalne parice
- Broj prijave kvara HT Mostara
- Vrijeme i datum potvrde kvara
- Vrijeme i datum otklanjanja kvara
- Kratak opis kvara i izvršenog posla
- Dodatne informacije, ako je potrebno
- Datum i potpis ovlaštene osobe HT Mostara.

U slučaju da Operator korisnik prijavi kvarove koji se nalaze izvan područja odgovornosti HT Mostara, Operator korisnik će platiti naknadu prema cjeniku iz Dodatka 11 ove Referentne ponude.

3. Otklon kvara posrednih kabela

Operator korisnik i HT Mostar međusobno pružaju podršku unutar svojih tehničkih i operativnih mogućnosti kod utvrđivanja vrste kvara i lokacije. HT Mostar otklanja kvarove posrednih kabela samo unutar područja odgovornosti HT Mostara.

Na zahtjev Operatora korisnika, otklon kvara posrednih kabela HT Mostar naplaćuje na temelju utrošenog vremena i materijala. Ovo se osobito odnosi na otklon kvara kod kabela koje posjeduje i održava Operator korisnik. U slučaju da je prijavljeni kvar iz područja odgovornosti HT Mostara, HT Mostar se obavezuje nadoknaditi prouzročenu štetu sukladno točki 4. Odgovornosti ove Referentne ponude.

4. Otklon kvara na prijenosnim kabelima

Operator korisnik je odgovoran za popravak kvara na prijenosnom kabelu. Na zahtjev Operatora korisnika, HT Mostar pruža podršku u otklanjanju kvarova koji su unutar područja odgovornosti Operatora korisnika. Otklon kvara na zahtjev Operatora korisnika, HT Mostar naplaćuje na temelju utrošenog vremena i materijala, a posebno se odnosi na otklon kvarova kod kabela koje posjeduje i održava Operator korisnik.

5. Otklon kvara kod napajanja električnom energijom

HT Mostar popravlja kvarove kod napajanja električnom energijom na lokacijama HT Mostara ukoliko isti ulaze u područje odgovornosti HT Mostara. HT Mostar popravlja ove kvarove unutar svojih tehničkih i operativnih mogućnosti. Operator korisnik i HT Mostar pružaju međusobnu podršku u otkrivanju i otklanjanju kvarova kod napajanja električnom energijom. HT Mostar će obavijestiti Operatora korisnika o stanju otklanjanja kvara i vanjskim utjecajima kvara (npr. prekid sustava napajanja električnom energijom).

Podrška HT Mostara u popravku kvarova kod napajanja električnom energijom u vlasništvu i području odgovornosti Operatora korisnika, HT Mostar će naplatiti prema stvarnim troškovima. U slučaju da je prijavljeni kvar iz područja odgovornosti HT Mostara, HT Mostar se obavezuje nadoknaditi prouzročenu štetu sukladno točki 4. Odgovornosti ove Referentne ponude.

DODATAK 15: Naknade u slučaju zakašnjenja s isporukom usluge

Nakon sklapanja Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostar će uložiti najbolje napore kako bi osigurao dostupnost usluge u rokovima kako je to navedeno u ovoj Referentnoj ponudi.

1. Naknade za zakašnjenje u isporuci pojedinačne lokalne petlje

Rokovi za isporuku pojedinačne lokalne petlje, ukoliko su zadovoljeni ostali uvjeti, opisani su u Dodatku 9 ove Referentne ponude.
Ukoliko Operator korisnik ne zatraži više od planiranog prosječnog broja upredenih metalnih parica po radnom danu, HT Mostar će biti dužan za svaku upredenu metalnu paricu bez potrebe rada na lokaciji krajnjeg korisnika, isplatiti naknadu za svaki dan zakašnjenja u isporuci pojedinačne upredene metalne parice od isteka toga roka do dana isporuke kako slijedi:

	prvih 5 dana kašnjenja	od 6. do 15. dana kašnjenja	od 16. dana kašnjenja
Kašnjenje u pružanju usluge pristupa pojedinačnoj izdvojenoj lokalnoj petlji	5 % cijene priključka za svaki dan kašnjenja	7,5 % cijene priključka za svaki dan kašnjenja	10 % cijene priključka za svaki dan kašnjenja

2. Naknada za zakašnjenje u realizaciji fizičke kolokacije

Ukoliko HT Mostar ne dostavi Operatoru korisniku ponudu za kolokaciju kako je definirano rokovima u ovoj ponudi, HT Mostar će biti dužan Operatoru korisniku isplatiti kako slijedi:

		do 15 dana kašnjenja	više od 15 dana kašnjenja
2.1.	Kašnjenje za dostavljanje ponude za kolokaciju	70,00 KM za svaki dan kašnjenja	140,00 KM za svaki dan kašnjenja
2.2.	Kašnjenje uspostave kolokacije	Dnevni iznos najamnine (stanarina bez ostalih mjesečnih troškova) za naručeni kolokacijski prostor za svaki dan kašnjenja	

Naknade za kašnjenje u realizaciji usluga virtualne i udaljene kolokacije predmet su dogovora ugovornih strana.

3. Naknada za kašnjenje u otklanjanju kvarova

Ukoliko HT Mostar ne otkloni kvar unutar roka propisanog ovom ponudom, HT Mostar će biti dužan Operatoru korisniku isplatiti za svaki dan zakašnjenja sljedeću naknadu:

3.1.	Kašnjenje u otklanjanju kvarova do 48 sati od isteka roka za otklanjanje kvara	Iznos 50 % mjesečne pretplate za svaki dan kašnjenja
3.2.	Kašnjenje u otklanjanju kvarova nakon 48 sati od isteka roka za otklanjanje kvara nakon 48 sati	Iznos 1 mjesečne pretplate za svaki dan kašnjenja

Rok za otklanjanje kvarova je 48 sati od trenutka prijave kvara. U slučaju većih kvarova, npr. prekida kabela i slično, rok za otklanjanje kvara je do pet dana.
Operator korisnik nema pravo na predmetnu naknadu ukoliko je zakašnjenje u otklanjanju kvara nastupilo uslijed:

- Više sile
- Kvara na kućnoj telekomunikacijskoj instalaciji
- Postojanje drugih objektivnih razloga izvan kontrole HT Mostara (nemogućnost pristupa objektu na lokaciji krajnjeg korisnika i sl.)

4. Naknade za kašnjenje u isporuci proširenja kolokacije

Naknade za kašnjenje u isporuci proširenja kolokacije su iste kao i naknade za kašnjenje u realizaciji kolokacije prema točki 2.

5. Naknade za naknadna odbijanja prethodno prihvaćenih zahtjeva za izdvajanje lokalne petlje

Naknadna odbijanja prethodno prihvaćenih zahtjeva za izdvajanje lokalne petlje po svakom zahtjevu	80,00 KM

Napomena: Sve cijene su date u KM i bez PDV-a.

DODATAK 16: Obrasci

ZAHTJEV ZA PRETHODNI PRISTUP INFORMACIJAMA (PREDZAHTJEV)

I Podaci o podnositelju zahtjeva

1. Naziv Operatora korisnika _____
2. ID _____
3. Adresa Operatora korisnika _____
4. Vrsta i broj Dozvole koju je Operatoru korisniku izdala RAK

_____

II Specifikacija predzahtjeva (označiti tražene informacije)

1. Zahtjev za općim informacijama

- ☐ Popis lokacija glavnih razdjelnika
- ☐ Lokacije na kojima se nudi usluga kolokacije
- ☐ Zemljospisna pokrivenost po pojedinom glavnom razdjelniku

2. Detaljni tehnički podaci o pojedinim lokalnim petljama

- ☐ Informacije o pristupnoj mreži
- ☐ Numeracijski opseg koji pokriva glavni razdjelnik
- ☐ Kapacitet lokalne mreže (zauzete/slobodne parice)

Lokacija glavnog razdjelnika za koju se traže detaljni podaci

_____

Opis planirane opreme za prijenos

_____

III Ostale informacije

_____

_____

U _____20___. godine

Potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika

_____

ZAHTJEV ZA PRISTUP IZDVOJENOJ LOKALNOJ PETLJI

I Podaci o podnositelju zahtjeva

1. Naziv Operatora korisnika _____
2. ID _____
3. Registrirano sjedište Operatora korisnika

_____

II Vrsta i broj Dozvole koju je izdala Agencija

_____

III Vrsta pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji koju zahtjeva Operator korisnik od HT-a Mostar u skladu sa Referentnom ponudom

_____

_____

IV Specifikacija pojedine lokalne petlje za koju se traži pristup

_____

_____

_____

V Ime i prezime kontakt osobe/a Operatora korisnika

_____

VI Potpisivanjem i dostavljenjem ovog Zahtjeva Operator korisnik potvrđuje da je upoznat sa sadržajem Referentne ponude

VII Potpisivanjem i dostavljenjem ovog Zahtjeva Operator korisnik garantira da će dostaviti jedan od traženih instrumenata osiguranja plaćanja

VIII Potpisivanjem i dostavljenjem ovog Zahtjeva Operator korisnik garantira da ima pravnu i ekonomsku sposobnost za sklapanje Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji

Broj:_____
Datum:_____

Potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika

_____

ZAHTJEV ZA KOLOKACIJU

I Podaci o podnositelju zahtjeva

1. Naziv Operatora korisnika----------
2. ID ----------
3. Adresa Operatora korisnika ----------

II Kontakt osoba Operatora korisnika

1. Ime i prezime----------
2. Adresa ----------
3. Telefon/telefaks/e-mail ----------

III Specifikacija usluge

1. Lokacija na kojoj se namjerava ostvariti kolokacija_____
2. Tražena vrsta kolokacije
   - ☐ fizička
     - ☐ unutrašnja
     - ☐ vanjska
   - ☐ udaljena – adresa udaljenog kolokacijskog prostora: _____
3. Veličina potrebnog prostora za kolokaciju _____ m^2
4. Vrsta (kvaliteta) i količina metalnih parica za povezivanje opreme Operatora korisnika s glavnim razdjelnikom HT Mostara.

   _____
5. Vrsta (kvaliteta) i broj zajedničkih pristupa za povezivanje opreme Operatora korisnika s glavnim razdjelnikom HT Mostara _____
6. Traženi kapacitet posrednog razdjelnika (u koracima od 200 parica) _____
7. Planirani kapacitet posrednog kabela za najmanje 1 godine _____
8. Traženi datum uspostave kolokacije _____
9. Planirani početak izgradnje za usklađene vanjske zahtjeve (početak radova za spoj prema prvom zdencu) _____

10. Informacija o prijenosnom kabelu između lokacije Operatora korisnika i kolokacijske lokacije u zgradi HT Mostara (informacija potrebna za uvlačenje kabla od prvog zdenca), vrsti kabela, tehnički opis (promjer, broj vlakana ili parica) (nije obvezatno)

11. Informacija o traženom napajanju - nominalna/deklarirana snaga uređaja koji Operator korisnik namjerava instalirati

IV Ostalo

_____
_____

U _____ 20___. godine
(mjesto i datum podnošenja zahtjeva)

Potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika

_____

ZAHTJEV ZA PRISTUP POJEDINOJ IZDVOJENOJ LOKALNOJ PETLJI

I Podaci o podnositelju zahtjeva

1) Naziv Operatora korisnika _____
2) ID _____
3) Adresa _____

II Specifikacija podataka o krajnjem korisniku za kojeg se zahtijeva pristup izdvojenoj lokalnoj petlji

1) Novi krajnji korisnik 2) postojeći krajnji korisnik
3) Privatni korisnik 4) Poslovni korisnik
5) Naziv ili ime i prezime _____
6) ID ili JMBG _____
7) Adresa _____
8) Telefonski broj _____
9) Zadržavanje postojećeg broja da ne

III Specifikacija pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji za zatraženu petlju

1) Oznaka kolokacije _____

2) Željeni datum pružanja usluge _____

3) Kvaliteta upredene metalne parice
   a) normalna upotreba
   b) za velike brzine prijenosa

4) Podaci o opremi za prijenos za velike brzine prijenosa

_____
_____

5) Lokacija posrednog razdjelnika

_____

6) Za novog krajnjeg korisnika – detaljan opis lokacije mrežne završne točke na lokaciji krajnjeg korisnika

_____
_____

Broj:_____
Datum:_____

Potpis ovlaštene osobe Operatora korisnika

_____

Prilog: Izjava krajnjeg korisnika

Izjava krajnjeg korisnika o namjeri sklapanja pisanog ugovora s Operatorom korisnikom

___(naziv i adresa korisnika)_____ ovime izražavam namjeru sklapanja pisanog ugovora s novim telekomunikacijskim operatorom _____(tvrtka Operatora korisnika)_____ o pružanju telekomunikacijskih usluga putem pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara.

Ovime ujedno izričito izjavljujem da podnosim neopozivi zahtjev za raskid važećeg pisanog ugovora o pružanju telekomunikacijskih usluga s postojećim telekomunikacijskim operatorom s danom prijenosa fizičke upredene metalne parice te dajem izričito ovlaštenje gore navedenom telekomunikacijskom operatoru da ovu izjavu uputi HT Mostaru zajedno sa zahtjevom za pristup pojedinoj izdvojenoj lokanoj petlji. Također, ovime ujedno izričito izjavljujem da sam upoznat sa postojanjem ugovornih obveza kod HT Mostara, te ću podmiriti sve troškove i mjesečne naknade i ostale obveze koje mi preostaju do isteka obvezatnog trajanja pretplatničkog ugovora po računu koji će mi ispostaviti HT Mostar.

Ovime također izjavljujem da postojeći broj ☐ zadržavam / ☐ ne zadržavam.

Ovime također izjavljujem da raskidam sve postojeće HT ADSL korisničke ugovore pod gore navedenim podacima.

U _____ 20___ godine
(mjesto i datum podnošenja Izjave)

Potpis podnositelja Izjave

_____

Izjava krajnjeg korisnika o namjeri sklapanja pisanog ugovora s Operatorom korisnikom uz zadržavanje osnovnog ugovora o pristupu HT Mostar mreži

___(naziv i adresa korisnika)_____ ovime izražavam namjeru sklapanja pisanog ugovora s novim telekomunikacijskim operatorom _____(tvrtka Operatora korisnika)_____ o pružanju telekomunikacijskih usluga putem zajedničkog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji HT Mostara.

Ovime ujedno izričito izjavljujem da zadržavam važeći pisani ugovor o pružanju osnovne telekomunikacijske usluge pristupa HT Mostar mreži te dajem izričito ovlaštenje gore navedenom telekomunikacijskom operatoru da ovu izjavu uputi HT Mostaru zajedno sa zahtjevom za zajednički pristup izdvojenoj lokanoj petlji. Također, ovime ujedno izričito izjavljujem da sam upoznat sa postojanjem ugovorne obveze kod HT Mostara, te ću podmiriti sve troškove i mjesečne naknade i ostale obveze koje mi preostaju do isteka obvezatnog trajanja pretplatničkog ugovora po računu koji će mi ispostaviti HT Mostar.

U _____ 20___ godine
(mjesto i datum podnošenja Izjave)

Potpis podnositelja Izjave

_____

DODATAK 17: Planiranje i narudžba kapaciteta

1. Planiranje i narudžba kapaciteta

HT Mostar i Operator korisnik obvezni su u cilju postizanja optimalnog korištenja usluga pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji kao i ujednačenog radnog opterećenja pristupne mreže HT Mostara, međusobno surađivati u pogledu planiranja i predviđanja kapaciteta i korištenja usluga koje su predmet ove Referentne ponude.
Operator korisnik je obvezan unaprijed dostaviti HT Mostaru podatke o planiranim kapacitetima, kako bi se uskladilo vrijeme isporuke usluge sa zahtjevima učinkovitosti vezano za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji i uslugu kolokacije. Dostavljanje podataka o planiranim kapacitetima od strane Operatora korisnika prije podnošenja službenih zahtjeva iz Dodataka 16 ove Referentne ponude, mora omogućiti HT Mostaru dovoljno vremena za kvalitetno rješavanje zahtjeva Operatora korisnika.
Radi zaštite poslovnih planova Operatora korisnika, HT Mostar će koristiti podatke o planiranim i predviđenim kapacitetima samo za interne potrebe planiranja i neće takve podatke prosljeđivati drugim operatorima.

1.1. Planiranje i narudžba usluga kolokacije

Nakon skalapanja Ugovora o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji, Operator korisnik će dostaviti HT Mostaru planirane lokacije za kolokaciju, tri mjeseca prije podnošenja službenog zahtjeva za kolokaciju iz Dodatka 16. Razdoblje planiranja iznosi 3 mjeseca. Za svaku novu narudžbu kapaciteta ponavlja se postupak tromjesečnog planiranja, prema sljedećem primjeru u tablici 1.

Dostavljanje obavijesti HT Mostaru	Planirano razdoblje narudžbe
Do 31.03.2009. godine	Za 01.07.2009. – 30.09.2009.
Do 30.06.2009. godine	Za 01.10.2009. – 31.12.2009.
Do 30.09.2009. godine	Za 01.01.2010. – 31.03.2010.
Do 31.12.2009. godine	Za 01.04.2010. – 30.06.2010.

Podaci o planiranim i predviđenim kapacitetima za usluge kolokacije sadržavat će sljedeće:
- adrese lokacija glavnih razdjelnika na kojima Operator korisnik ima namjeru zatržiti kolokaciju,
- datum planiranja podnošenja službenog zahtjeva,
- datum planiranog prikopčanja,
- druge podatke potrebne za optimalno korištenje usluge kolokacije (prostor u m^2, vrsta opreme, itd.)

Broj planiranih lokacija za razdoblje narudžbe ne može biti veći od pet lokacija po regiji mjesečno u jednoj županiji.

1.1.1. Rezervacija

Rezervacija lokacije i kolokacijskog prostora potrebna je u svrhu planiranja materijalnih i ljudskih resursa radi njihovog optimalnog korištenja. Budući da se temeljem podataka o planiranju ne provodi detaljna provjera zatražene lokacije odnosno postojanje mogućnosti pružanja kolokacijskih usluga na zatraženoj lokaciji, HT Mostar će pripremiti i voditi podatke o planiranim lokacijama i kolokacijskim prostorima Operatora korisnika na posebnoj listi, a koji podaci će se smatrati podacima o rezervaciji kapaciteta prema datumu planiranog podnošenja službenog zahtjeva (preliminarna lista).
U slučaju ograničenog prostora za kolokaciju, HT Mostar će uzeti u obzir planirane datume podnošenja službenih zahtjeva pri određivanju redosljeda pripremnih radova. Priprema ponude će započeti po primitku službenog zahtjeva za kolokaciju, Dodatak 16.

Ukoliko Operator korisnik ne podnese službeni zahtjev za planiranu lokaciju i kolokacijski prostor najkasnije u roku od 5 dana po planiranom datumu podnošenja službenog zahtjeva, rezervacija Operatora korisnika za navedenu lokaciju, odnosno kolokacijski prostor smatrat će se otkazanom te će se ista izbrisati sa preliminarne liste. Za novu realizaciju iste lokacije, Operator korisnik treba podnijeti nove podatke planiranja uz sljedeće razdoblje planiranja.
U redosljedu realizacije kolokacijskih usluga, lokacije iz preliminarne liste za koji je podnesen službeni zahtjev imat će prioritet u odnosu na lokacije koje nisu navedene u preliminarnoj listi. Plan podnošenja službenih zahtjeva za kolokaciju može se utvrditi temeljem konzultacija između Operatora korisnika i HT Mostara.

1.2. Planiranje i narudžba kapaciteta za potpuni pristup lokalnoj petlji

Prije prihvaćanja ponude za kolokaciju na određenoj lokaciji, a najkasnije u trenutku prihvaćanja iste, Operator korisnik mora podnijeti HT Mostaru podatke o planiranim kapacitetima lokalnih petlji na prihvaćenoj lokaciji.
Razdoblje planiranja iznosi 3 mjeseca. Za svaku novu narudžbu kapaciteta ponavlja se postupak tromjesečnog planiranja, prema sljedećem rasporedu u tablici 2:

Dostavljanje obavijesti HT Mostaru	**Planirano razdoblje narudžbe**
Do 31.03.2009. godine	Za 01.07.2009. – 30.09.2009.
Do 30.06.2009. godine	Za 01.10.2009. – 31.12.2009.
Do 30.09.2009. godine	Za 01.01.2010. – 31.03.2010.
Do 31.12.2009. godine	Za 01.04.2010. – 30.06.2010.

Podaci o planiranim kapacitetima lokalnih petlji sadržavat će sljedeće:
- planirani broj lokalnih petlji za svaku zaključenu lokaciju kolokacije,
- predviđen broj ranijih zahtjeva za pristup lokalnoj petlji,
- predviđeno proširenje/modernizaciju opreme.

Ostale pojedinosti definirat će se Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.
Operator korisnik će nastojati distribuirati zahtjeve za kapacitetima na ujednačen način kako bi se postiglo ujednačeno radno opterećenje u razdoblju narudžbe.

1.3. Planiranje zajedničkog pristupa lokalnoj petlji

Za pružanje usluge zajedničkog pristupa lokalnoj petlji Operator korisnik će za svaki kolokacijski prostor podnijeti «prve» planirane podatke za prvih šest mjeseci. HT Mostar će na temelju tih podataka pripremiti na zatraženoj lokaciji opremu potrebnu za pružanje usluge zajedničkog pristupa. Realizacija prvog zajedničkog pristupa bit će moguća četiri mjeseca nakon što HT Mostar i Operator korisnik usuglase prve planirane podatke.
Na postupak planiranja zajedničkog pristupa primjenjivat će se postupak planiranja koji je opisan za lokalnu petlju, nakon što Operator korisnik i HT Mostar usuglase «prve» planirane podatke.
Podaci o planiranim kapacitetima za zajednički pristup moraju sadržavati sljedeće:
- planirani broj zajedničkih pristupa za svaku zaključenu lokaciju kolokacije,
- predviđen broj ranijih zahtjeva za zajednički pristup,
- predviđenu brzinu prijenosa.

Ostale pojedinosti definirat će se Ugovorom o pristupu izdvojenoj lokalnoj petlji.

2. Sporazum o planiranim kapacitetima

HT Mostar će pripremiti, unutar opsega svojih tehničkih i operativnih mogućnosti, neophodne kapacitete i prostor za realizaciju planiranih kapaciteta.

Ukoliko HT Mostar očekuje da neće biti u mogućnosti realizirati sve provjere, ponude i pripreme sukladno planiranim zahtjevima za kolokaciju, o tome će obavijestiti Operatora korisnika najkasnije 15 radnih dana nakon zadnjeg podnošenja podataka navedenih u tablici 1. ovog dodatka. Obje će strane u roku od 10 radnih dana po dostavi obavijesti HT Mostara Operatoru korisniku, započeti s pregovorima u cilju donošenja prihvatljivog rješenja za planirano razdoblje.

Ako HT Mostar očekuje da neće biti u mogućnosti realizirati planirane zahtjeve za pristup lokalnoj petlji sukladno planiranoj količini, o tome će obavijestiti Operatora korisnika najkasnije 15 radnih dana nakon zadnjeg podnošenja podataka navedenih u tablici 2. ovog dodatka. Obje će strane u roku od 10 radnih dana po dostavi obavijesti HT Mostara Operatoru korisniku, započeti s pregovorima u cilju donošenja prihvatljivog rješenja za planirano razdoblje.

Operator korisnik i HT Mostar će se sporazumjeti o planiranim podacima u roku od 15 radnih dana nakon što Operator korisnik podnese «prve» podatke o planiranim zahtjevima za zajednički pristup za prvih šest mjeseci, a u svrhu pripreme glavnog razdjelnika HT Mostara.
Za sljedeća planirana razdoblja narudžbe primjenjivat će se postupak kao za planiranje lokalne petlje.

DODATAK 18: Informacije o pristupnoj mreži i lokacijama glavnog razdjelnika

Informacije o pristupnoj mreži i lokacijama glavnog razdjelnika te broj parica po lokaciji glavnog razdjelnika, povjerljive su informacije, a uvid u koje će biti omogućen Operatoru korisniku nakon dostavljene potpisane Izjave o povjerljivosti iz Dodatka 10. Referentne ponude temeljem Zahtjeva za prethodni pristup informacijama iz Dodatka 16. Referentne ponude.

Navedene informacije sastoje se od sljedećih tablica:

1. Tablica lokalnih centrala i udaljenih pretplatničkih stupnjeva T1

2. Tablica raspona brojevnog prostora po lokalnoj centrali i priključenih udaljenih pretplatničkih stupnjeva T2

3. Tablice lokacija glavnog razdjelnika

3.1. Pozivni broj 030 T3.1

3.2. Pozivni broj 031 T3.2

3.3. Pozivni broj 032 T3.3

3.4. Pozivni broj 034 T3.4

3.5. Pozivni broj 036 T3.5

3.6. Pozivni broj 039 T3.6

4. Podaci o zemljopisnoj pokrivenosti po pojedinom glavnom razdjelniku HT Mostar, u obliku zemljopisnih karata ili popisu ulica koje su pokrivene pojedinim glavnim razdjelnikom HT Mostar.

5. Popis lokacija glavnih razdjelnika na kojima je dostupna fizička kolokacija
   Tablica T5: Fizička kolokacija HT Mostar

U sljedećoj tablici nalazi se popis glavnih razdjelnika i udaljenih pretplatničkih stupnjeva sa adresama i mogućnostima za fizičku kolokaciju na navedenim lokacijama:

Razdjelnik	Adresa	FIZIČKA KOLOKACIJA U ZASEBNOJ SOBI	FIZIČKA KOLOKACIJA U VANJSKIM KABINETIMA
TKC MOSTAR			
MOSTAR	Tvrtka Miloša bb	DA	NE
KRUŠEVO	Kruševo bb	NE	DA
BALINOVAC	Trg T. Mišića 3	NE	NE
CIM	III Cimske bojne bb	NE	DA
RODOČ	Rodoč bb	NE	NE
CENTAR2	Kneza Višeslava 18	NE	NE
ORTIJEŠ	Ortiješ bb	NE	DA
GORANCI	Goranci bb	NE	DA
BOGODOL	Bogodol bb	NE	DA
BUNA	Buna bb	NE	DA
RAŠTANI	Put za Raštane bb	NE	DA
BIJELO POLJE	Potoci bb	NE	DA
MILJKOVIĆI	Miljkovići bb	NE	DA
POLOG	Polog bb	NE	DA
JASENICA	Jasenica bb	NE	DA
ČITLUK	K.Tomislava bb	DA	NE
MEĐUGORJE	Međugorje bb	NE	NE
ČERIN	Čerin bb	NE	DA
BILETIĆ POLJE	Biletić polje bb	NE	DA
BLATNICA	Blatnica bb	NE	DA
TEPČIĆI	Tepčići bb	NE	DA
PROZOR	Nikole Šopa bb	DA	NE
RUMBOCI	Rumboci bb	NE	DA
GRAČAC	Gračac bb	NE	DA
PLOČA	Ploča bb	NE	DA
UZDOL	Uzdol bb	NE	DA
DOLJANI	Doljani bb	NE	DA
ORAŠAC	Orašac bb	NE	DA
TKC ORAŠJE			
ORAŠJE	3. Ulica 38	NE	DA

VIDOVICE	Savska bb	DA	NE
DONJA MAHALA	Sportska 35	NE	NE
TOLISA	Vladimira Nazora 35	NE	NE
BOK	Filipovići 1	NE	NE
OŠTRA LUKA	Školska 2	NE	NE
DUSINE	14. Ulica bb	DA	NE
ODŽAK	Titova bb	DA	DA
DUBICA	Dubica bb	NE	NE
PRUD	Prud bb (Mjesna zajednica)	NE	DA
POTOČANI-ORAŠJE	Potočani bb (Mjesna zajednica)	NE	DA
POSAVSKA MAHALA	Posavska mahala bb (M.zajednica)	NE	DA
DONJI SVILAJ	Svilaj bb	NE	DA
NOVO SELO	Novo Selo bb (Mjesna zajednica)	NE	DA
SEONJACI	Seonjaci bb	NE	DA
BODERIŠTE	Boderište bb (Mjesni ured)	NE	DA
VITANOVIĆI	Vitanovići bb (Osnovna škola)	NE	NE
GORNJI ZOVIK	Gornji Zovik bb (Mjesni ured)	NE	NE
BIJELA	Bijela bb (Hrvatski dom)	NE	DA
ULICE	Ulice bb (Dom mladeži)	NE	DA
ŠPIONICA	Špionica bb	DA	DA
KREPŠIĆ	Krepšić bb	NE	DA
DOMALJEVAC	Svete Ane 39	NE	DA
GREBNICE	Trg Palih branitelja 2	NE	NE
TKC ČAPLJINA			
ČAPLJINA	B.Radića bb	DA	NE
PRĆAVCI	Prćavci bb	NE	DA
VIŠIĆI	Višići bb	NE	DA
GABELA	Gabela bb	NE	DA
DOMANOVIĆI	Domanovići bb	NE	DA
POČITELJ	Počitelj bb	NE	DA
BOBANOVO	Bobanovo selo bb	NE	DA
ŠUŠKOVO	Šuškovo naselje bb	NE	DA
SVITAVA	Svitava bb	NE	DA
ŠURMANCI	Šurmanci bb	NE	DA
NEUM	Hrvatskih velikana 2	DA	NE
TREBINJA	Trebinja bb	NE	DA
RAVNO	Ravno bb	NE	DA

TRNČINA	Trnčina bb	NE	DA
GRADAC	Gradac bb	NE	DA
HRASNO	Hrasno bb	NE	DA
HUTOVO	Hutovo bb	NE	DA
IVANJICA	Ivanjica bb	NE	DA
STOLAC	Hrvatskih branitelja bb	DA	NE
HODOVO	Hodovo bb	NE	DA
CRNIĆI-STOLAC	Crnići bb	NE	DA
BOROJEVIĆI	Birojevići bb	NE	DA
TKC LIVNO			
LIVNO	Kraljice Katarine bb	DA	DA
GOLINJEVO	Golinjevo bb	NE	DA
MEGDAN	Megdan bb	DA	DA
POTOČANI-LIVNO	Potočani bb	DA	DA
ZABRIŠĆE	Zabrišće bb	NE	DA
PRILUKA	Priluka bb	DA	DA
PODHUM	Podhum bb	DA	DA
LJUBUNČIĆ	Ljubunčić bb	DA	DA
ORGUZ	Orguz bb	NE	NE
LIŠTANI	Lištani bb	NE	NE
STRUPNIĆ	Strupnić	NE	DA
GLAMOČ	Dalmatinska bb	DA	DA
TOMISLAVGRAD	Stjepana Radića bb	DA	DA
BRIŠNIK	Brišnik bb	NE	DA
ROŠKO POLJE	Roško polje bb	NE	NE
KAZAGINAC	Kazaginac bb	NE	DA
KONGORA	Kongora bb	NE	DA
PRISOJE	Prisoje bb	NE	NE
SEONICA	Seonica bb	NE	NE
ŠUJICA	Šujica bb	NE	NE
VEDAŠIĆ	Vedašić bb	NE	NE
STIPANIĆ	Stipanić bb	NE	NE
MESIHOVINA	Mesihovina bb	NE	DA
KUPRES	Kupreške bojne bb	DA	DA
DRVAR	Titova 39	DA	DA
BOSANSKO GRAHOVO	Gavrila Principa 11	DA	DA
TKC SREDNJA BOSNA			

NOVA BILA	Nova Bila bb	DA	NE
VITEZ	Stjepana Radića 1	DA	DA
STARA BILA	Bila bb	DA	DA
ŠANTIĆI	Šantići bb	NE	NE
JARDOL	Jardol bb	NE	NE
BUSOVAČA	Dr. Ante Starćevića	DA	DA
KAONIK	Kaonik bb	NE	DA
POLJE	Polje bb	NE	DA
OSELIŠTE	Oselište bb	NE	DA
BARE	Bare bb	NE	DA
NOVI TRAVNIK	Kralja Tvrtka bb	DA	DA
ŽEPČE	Ulica prva	DA	NE
ŽEPČE PC	Poslovni centar	NE	NE
OZIMICA	Ozimica bb	NE	DA
FOJNICA	Fojnica bb	NE	NE
GLOBARICA	Globarica bb	NE	DA
PRŽIĆI	Pržići bb	NE	NE
LUG - BRANKOVIĆI	Lug Brankovići bb	NE	DA
ČUSTO BRDO	Čusto brdo bb	NE	DA
NOVI ŠEHER	Novi Šeher bb	DA	NE
ALIBEGOVCI	Alibegovci bb	NE	DA
OMANJSKA	Omanjska bb	NE	DA
ŽABLJAK	Žabljak bb	NE	NE
JAJCE	Bana Josipa Jelačića 4a	DA	DA
KUPREŠANI	Kuprešani bb	NE	DA
DIVIČANI	Divičani bb	DA	NE
PODMILAČJE	Podmilačje bb	NE	DA
ŠIBENICA	Šibenica bb	NE	DA
BAREVO	Barevo bb	NE	DA
DOBRETIĆI	Dobretići bb	NE	DA
MILE	Mile bb	NE	DA
BEŠPELJ	Bešpelj bb	NE	DA
SKELA	Skela bb	NE	DA
VLASINJE	Vlasinje bb	NE	DA
USKOPLJE	Branitelja bb	DA	DA
DOBROŠIN	Dobrošin bb	NE	NE
PAVIĆ POLJE	Pavić polje bb	NE	NE

KISELJAK	Josipa Bana Jelačića bb	DA	DA
LEPENICA	Lepenica bb	DA	NE
BRNJACI	Brnjaci bb	NE	NE
LUG	Lug bb	NE	DA
BRESTOVSKO	Brestovsko bb	NE	NE
HAN PLOČA	Han ploča bb	NE	NE
GROMILJAK	Gromiljak bb	NE	NE
KREŠEVO	Fra Grge Martića bb	DA	NE
VOLUJAK	Volujak bb	DA	NE
PODGORA	Podgora bb	NE	NE
RESNIK	Resnik bb	NE	NE
BOTUNJA	Botunja bb	NE	NE
CRNIĆI-KREŠEVO	Crnići bb	NE	NE
DRIN	Drin bb	NE	NE
FOJNICA - LUKE	Luke bb	NE	NE
GOJEVIĆI	Gojevići bb	NE	NE
TKC ŠIROKI BRIJEG			
ŠIROKI BRIJEG	Fra.D.Buntića bb	NE	DA
KNEŠPOLJE	Knešpole bb	NE	DA
MOKRO	Mokro bb	NE	DA
CRNAČ	Crnač bb	NE	DA
KOČERIN	Kočerin bb	DA	NE
DUŽICE	Dužice bb	NE	DA
LJUTI DOLAC	Ljuti Dolac bb	DA	NE
LJUBOTIĆI	Ljubotići bb	NE	DA
CRNE LOKVE	Crne Lokve bb	NE	DA
JARE	Jare bb	DA	NE
BUHOVO	Buhovo bb	NE	DA
MASNA LUKA	Masna Luka (Blidinje) bb	NE	DA
RISOVAC	Risovac (Blidinje) bb	NE	DA
DOBRIČ	Dobrič bb	NE	DA
IZBIČNO	Izbično bb	DA	NE
RASNO	Rasno bb	NE	DA
TRN	Trn-Centralno skladište HT	NE	DA
LJUBUŠKI	Ante Starčevića bb	DA	NE
VOJNIĆI	Vojnići bb	DA	NE
TESKERA	Teskera bb	DA	DA

VITINA	Vitina bb	DA	NE
ŠIPOVAČA	Šipovača bb	NE	NE
STUDENCI	Studenci bb	NE	NE
KLOBUK	Klobuk bb	NE	NE
RADIŠIĆI	Gornji Radišići bb	DA	DA
PROLOG	Prolog bb	DA	NE
GRLJEVIĆI	Grljevići bb	DA	NE
ZVIRIĆI	Zvirići bb	DA	DA
GRAB	Grab bb	NE	NE
CERNO	Cerno bb	DA	NE
GRUDE	Republike Hrvatske 20A	DA	NE
SOVIĆI	Sovići bb (Mjesna zajednica)	NE	NE
DRINOVCI	Drinovci bb (Mjesna zajednica)	NE	NE
DRINOVAČKO BRDO	Drinovačko brdo bb	NE	NE
TIHALJINA	Tihaljina bb (Mjesna zajednica)	NE	NE
RUŽIĆI	Ružići (Mjesna zajednica)	DA	NE
MEDOVIĆI	Medovići bb (Mjesna zajednica)	NE	NE
POGANA VLAKA	Pogana vlaka bb	NE	NE
POSUŠJE	Fea Grge Martića bb	NE	NE
ZAGORJE	Zagorje bb	DA	NE
VIR	Vir bb	DA	NE
RAKITNO	Rakitno bb	DA	NE
VINJANI	Vinjani bb	NE	NE
BROĆANAC	Broćanac bb	DA	NE
SUTINA	Sutina bb	DA	NE
TRIBISTOVO	Tribistovo bb	NE	NE